CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

EXERCISE BOOK

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri
१ ॐ नमः परदेवतायै नमः॥ ॥अथ कौलरहस्यं लिख्यते॥ ॥श्री
शिसूर्य्याग्निनयनं विभुमव्ययमीश्वरं ॥ प्रणम्य सर्वकर्त्तारं तत्वज्ञान
गुणाश्रयं॥ ॥विचिन्त्य तस्योपरि शुक्लपक्षे त्रिकोणमध्ये गुरुमूर्त्तिमी
डिते ॥ स्वशुभ्रवस्त्राभरणानुलेपं वलाभीयाद्यं मनसास्मरामि॥ ॥श्री
देव्युवाच ॥आदिनाथ महादेव शरणागत वत्सल ॥ सोहंकारो वयं मूर्तईश्वरा
यितिवादिनः॥ १ ॥ महाकालः कथं ज्ञेयः कथं मुक्तिर्भवेच्छिव॥ मूर्त्तयः कतिधा
देव ज्येष्ठाका किं च साधनं॥ २ ॥वदास्माकं न्यादिरूपा देव्यां विश्वो भूरेभ्य
र॥ ॥ईश्वर उवाच॥ ज्ञायते तत्प्रभावेन सकलं वेदवाक्यतः॥ ३ ॥वेदेभ्यः
सारमुद्धृत्य यत्कृतं शंकरेणवै ॥ वेदाधिकतया देवि आगमः परिकीर्त्ति
तः॥ ४ ॥आगतं शिववक्त्रेभ्यो गतं च गिरिजामुखं॥ मलत्रयविनाशि
आगमोत्पत्तिः
त्वात्तस्मादागम उच्यते॥ ५ ॥आगमोत्पत्तिसंख्येच कथ्यते शृणु सांप्रतम्॥
सार्द्धवर्षाष्टको वत्सा यदा जातस्तु देवता॥ ६ ॥अहंकारी महानजात नगवि
द्याप्रभावतः॥ तदा तस्मिन्कलियुगे शिश्नोदरपरायणाः॥ ७ ॥नाद्धतास्तै
स्तु वेदादि स्मृतयो वै वृथागमैः ॥ खानं पानं च मैथुनं देशे देशे पुरे पुरे॥ ८॥ न
कश्चिन्मन्यते विष्णुं गणेशं न रविं शिवं ॥ मत्वा सर्वं जगत्स्वकं भगपूजां प्र
कुर्वते॥ ९॥ तदा वटुकरूपेण मया पृष्टः पितामहः ॥ ब्रह्मणा हि तिहि
सर्वं धर्मो वयं नतरे महि॥ १०॥ तदानु ब्रह्मणा प्रोक्तं मम मोर्द्ध्वमुखनिर्गतः
॥ आगमः पंचमो वेदो भुक्तिमुक्तिप्रदायकः॥ ११ ॥तदाद्य कलि
संघेनु मया प्रोक्तः पितामहः ॥ ब्रह्मन्नेदं त्वया वाच्यं त्वं वृद्धिकर्तासि
दाशिव॥ १२ ॥तदा पितामहेनोक्तं कर्ताहं चापि रक्षकः ॥ मम मो
र्द्ध्वमुखतो जातं मन्यसे चाद्य आगमः॥ १३ ॥[illegible]दाचार निष्ठा·
Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

यास्यन्तिपरमांगतिं ॥ वदत्वं वीतसेनोऽव्ययं स्थानपानागनाथकं ।
॥ १४ ॥ इतिश्रुत्वा ब्रह्मवचो· धर्मसंस्थापनाय तु ॥ यूगगयस्तदा जातः
क्रोधसंरक्तलोचनः ॥ १५ ॥ अवज्ञां वीक्ष्य धातुश्च पञ्चवरेण खनेन च
॥ शिरोनिपतितं धातुः करांगुल्या धरातले ॥ १६ ॥ तन्मुखात्पंचमो
वेदो ममदेहे लयंगतः ॥ तस्मादागमकर्ताहं वेदकर्ता पितामहः
॥ १७ ॥ पंचाशद्वै महापद्मा ह्यागमा ग्रंथ ईरिताः ॥ तत्र मंत्रा महादेवि
सर्वेपि सुप्रतिष्ठिताः ॥ १८ ॥ त्रिंशन्निखर्वं षट्वृंद नवत्यर्बुद कोटयः
॥ मन्त्राः प्रोक्ता महेशानि ह्यागमं कुत्र किं स्थितं ॥ १९ ॥ तच्छृणुत्वं
महेशानि यद्यहं तव वल्लभः ॥ महत्पंचाशपद्मेषु षड्विंशति स्थिविस्थि
तं ॥ २० ॥ चतुर्दश स्थितं स्वर्गे दश पाताल गोचरं ॥ एवं क्रमेण देवेशि
ह्यागमः कथितो मया ॥ २१ ॥ आगमे सर्वशास्त्राणि ह्यागमे सर्वदेवताः
॥ आगमे सकलं पूराय· मागमे किं न लभ्यते ॥ २२ ॥ आगमे सक
लं ज्ञानं विद्याः सर्वाः प्रतिष्ठिताः ॥ अथ मोल ॥ अथातो ब्रह्मदेवेशि व्याख्या
स्यामि यथाक्रमं ॥ २३ ॥ बीजांकुरस्फटिकजवा· ब्रह्मेति परिकीर्तितं ॥ त
दिदं ब्रह्मचाख्यातं कालकालीमयं परं ॥ २४ ॥ यावद्धि वर्णितं शक्त्या
वत्तन्गुणतां गतं ॥ तदेव सगुणं ब्रह्म वर्णानां शक्तिगोचरं ॥ २५ ॥ वर्णा
नां धामशक्तिर्हि यत्र दाता महेश्वरि ॥ तदेव निर्गुणं प्रोक्तं सगुणं वाच्यगो
चरं ॥ २६ ॥ वाङ्मयं मुखमित्युक्तं मुखादुच्चार्यते च तत् ॥ अवाच्यं यद्ब्र
वेद्ब्रह्म तत्कथं मुखगोचरं ॥ २७ ॥ वाक्याज्ञन्यायं तत्तयतस्माच्छक्तेः
प्रधानतः ॥ शक्तिकोणे महेशानि ब्रह्माण्डनाम नन्नाकं ॥ २८ ॥ सर्वानि
स्थानि देवेशि गर्गदं तच्छ्रेयाचरं ॥ गत्याः करज्ञानीशक्ति क्षेम्य नागदपि

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri

णि ॥ २९ ॥ स्वकृत्याकुरिणी देवि [illegible] स्वरूपिणी ॥ ब्रह्माण्डगो
लोदेवेशि कल्पान्तस्यैप्रदर्शितः ॥ ३० ॥ ब्रह्मगोले विष्णुगोले रुद्रगोलेस्त्रिनीय
कः ॥ लोकेशगोले देवेशि देवगोले ततः शिवो ॥ ३१ ॥ ततो हि च ऋषिगोलो
हि क्रमाद्गोलाश्च कोटिशः ॥ परब्रह्म च प्राकृतेः प्रतिबिम्बस्वरूपिणी ॥
॥ ३२ ॥ महत्तत्त्वं ततो जातं अहंकारं ततः परं ॥ आकाशस्तु ततो जातस्ततो
वायुः प्रकीर्तितः ॥ ३३ ॥ ततोऽग्निः प्रजातो ग्र अग्नेरापः प्रकीर्तितं ॥ पा
नीयात्पृथिवी जाता तत ओषधयः शुभाः प्रिये ॥ ३४ ॥ ओषधीभ्यो म
वेदन्नं अन्नात्प्राणाः प्रकीर्तितः ॥ प्राणाज्जीवो हि संजातो जीवात्मा प
रमात्मका ॥ ३५ ॥ ब्रह्मबिंबोत्सर्वमेतत् जगदेतत् चराचरं ॥ अत एव भवे
द्ब्रह्म जगदेतच्चराचरं ॥ ३६ ॥ सत्वं रजस्तम इति ब्रह्मविष्णुशिवादयः ॥
ये चान्ये बहवो भूताः सर्वे प्रकृतिसंभवाः ॥ ३७ ॥ सैव देवी महाशक्तिः श्या
मा दक्षिणकालिका ॥ सैव प्रसूयते विश्वं विश्वं सैव प्रपाति च ॥ ३८ ॥ सैव
संहरते विश्वं जगदेतच्चराचरं ॥ आधारः सर्वभूतानां सैव रोगार्तिहारिणी ॥
३९ ॥ इच्छा क्रिया तथा ज्ञाना ब्रह्मविष्णुशिवात्मिका ॥ त्रिधा शक्तिस्वरूपेण
सृष्टिस्थित्यन्तकारिणी ॥ ४० ॥ सृजति ब्रह्मरूपेण विष्णुरूपेण पाल्य
ते ॥ संहरेद्रुद्ररूपेण जगदेतच्चराचरं ॥ ४१ ॥ यस्या योनौ जगत्सर्वं म
द्येप्रवर्ततेऽखिलं ॥ यस्यां प्रलीयते विश्वं यस्यां तज्जायते पुनः ॥ ४२ ॥ यां
समाराध्य त्रैलोक्यं संप्राप्तं पदमुत्तमं ॥ तस्या भेदं प्रवक्ष्यामि सावधाना
वधानावधारय ॥ ४३ ॥ इति श्रीकौलरहस्ये प्रथमपटल ॥ १ ॥
अथ देवतादेहमाह ॥ श्रीईश्वर उवाच ॥ कदाचिदाद्या ललिता पुंरूपा
कृष्णविग्रहा ॥ लोकसंमोहनार्थाय स्वरूपं बिभ्रती परा ॥ वेणुवादेन

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

मारंभ सर्वसंमोहनक्षमा ॥ कदाचिदाद्या श्रीकाली सैव तारास्ति पार्वति
॥ कदाचिदाद्या श्रीतारा पुंरूपा रामविग्रहा ॥ रावणस्य वधार्थाय देवा
नां स्थापनाय च ॥ दैत्यसंहारणार्थाय पुंरूपं बिभ्रती परं ॥ आद्या नाम महा
शक्तिः सैव काली महेश्वरि ॥ या महावैष्णवी माया महासुन्दरी मता ॥ नै
व स्त्री न पुमान्नैषा नैव चापि नपुंसकं ॥ यद्यच्छरीरमाधत्ते पूज्यते तेन तेन स
कदाचिज्जायते सा स्त्री कदाचिदपि सा पुमान् ॥ तां तां तनूं वितनुते लीलार्थं
मरिमर्द्दनी ॥ सर्वभेदाः कालिकाया सैवाद्या परिकीर्तिता ॥ शक्तिः शिवः
शक्तिर्ब्रह्मा शक्तिर्विष्णुर्जनार्द्दनः ॥ शक्तिरिन्द्रो रविः शक्तिः चन्द्रो ग्रहाः ध्रुवं ॥
शक्तिरूपं जगत्सर्वं यो न जानाति नारकी ॥ चतुर्युगदेवतामाह ॥ श्रीदेव्यु
वाच ॥ देवेश श्रोतुमिच्छामि सिद्धिविद्यादिनिर्णयं ॥ तत्वं कथय देवेश
यदि मे करुणा तव ॥ श्रीईश्वर उवाच ॥ चतुर्युगक्रमेणैव वेदवेदान्तरे शिव
॥ सत्य काली च श्रीविद्या कमला भुवनेश्वरी ॥ सिद्धिविद्या महेशानि त्रि
शक्तिर्वगला शिवे ॥ महाविद्या सत्ययुगे मातंगी भैरवी शिवे ॥ धूमावती च वि
श्वास्या त्रेतायां शृणु पार्वती ॥ काली तारा सुन्दरी च सिद्धिविद्या प्रकीर्तिता ॥ धू
मावती भैरवी च विद्यात्वेन महेश्वरि ॥ द्वापरे कालिका तारा रोचिनी भैरवी तथा ॥
सिद्धिविद्या महेशानि सुन्दरी भुवना रमा ॥ धूमावती महाविद्या मातंगी कमला तथा
॥ विद्यात्वेन महेशानि कलौ काली तु केवला ॥ काली तारा छिन्नमस्ता सिद्धिविद्या
कलौ मता सुन्दरी भैरवी लक्ष्मी ॥ मातंगी भुवनेश्वरी महाविद्या महेशानी धूमा च
वगला शिवे ॥ विद्यात्वेन महेशानि कलौ संकीर्तिता मया ॥ ॥ अथ दशविद्या भैरव
माह ॥ कालिकायां महाकालः चाक्षोभ्यस्तारिणी मतो ॥ त्रिपुरायां तु राजेशो ॥ व
गलायां च त्र्यम्बकः ॥ मातङ्ग्यां तु महेशश्च भुवनेश्यां महेश्वर ॥ नारायणो महालक्ष्म्यु

चतुर्युगदेवता

दशमहाविद्या

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0 In Public Domain. Digitization by eGangotri

क्ष्म्या महादेवि भृगुप्रिये ॥ छिन्नायां तु करालः स्यात्सिद्धायां कुक्कुटेश्वरः ॥ धूमायां तु अ
घोरः स्यादिति संक्षेपतो मतः ॥ सच्चिदा विना शिवसूक्ष्मे नामधाने न विद्यते ॥ शिवं
विना चित्कलायां न कलात्वं क्वचिद्भवेत् ॥ वीजांकुरन्याययोगात् शिवशक्त्यात्मकं म
हः ॥ सदा ज्ञानार्थं दिवे शिनानारूपा निदर्शयन् ॥ सर्वाभावे तु वटुको महाकालस्तथैव च ॥
तारिण्यां वटुकः प्रोक्तः काल्यां कालः प्रकीर्तितः ॥ ॥ अथ दशविद्यामन्त्रोद्धारमाह ॥
कामत्रयं वन्हिसंस्थं रति विन्दु समन्वितं ॥ कूर्चयुगं तथा लज्जायुगलं तदनन्तरं ॥ दक्षि
णे कालिके चेति पूर्ववीजानि चोद्धरेत् ॥ अन्ते च वन्हिवधूं दद्यात् विद्याराज्ञि प्रकीर्तिता ॥
इति कालिमंत्र ॥ ॥ अथ तारामंत्र ॥ अथातः संप्रवक्ष्यामि तारामंत्रं कवित्वदं ॥ ॐ मा
यात्रि हूँ फट् इति पंचवर्णा मनुः स्मृतः ॥ ॥ अथ छिन्नायाः ॥ प्रणवं च रमां लज्जां वी
गद्वंद्वं च वाग्भवं ॥ वज्रवैरोचनीये ह्रीं ह्रीं फट् स्वाहान्ताक्षराः ॥ ॥ अथ षोडशी ॥ श्री
वीजं शक्तिवीजं च कामवीजं च वाग्भवं ॥ बालान्ते संस्थितं वीजं प्रणवं च ततः परं ॥ शक्ति
विजं रमा एव विद्यां च परमेश्वरि ॥ लोपां वा कामराजं वा त्रिकूटामथवा परां ॥ वि
न्यस्य पुनराद्यानि वीजानि पंच सुन्दरि ॥ विपरीतक्रमेणैव विन्यसेत् षोडशीपरा
॥ ॥ अथ भैरवी ॥ वियद्भृगु कृशानुस्था भौतिः को विंदुशेखरः ॥ वियेन्न दादिके
द्वाग्निस्थितं वामाक्षि बिन्दुमत् ॥ अकाश भृगु वन्हिस्थो मनुः सर्गेन्दु स्वराडवा
न् ॥ पंचकूटात्मिका विद्या वेद्या त्रिपुरभैरवी ॥ ॥ अथ लक्ष्म्या ॥ ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं
सक्लूं द्याद्यं हसरा औ युताः पुनः ॥ विसर्गान्ताः पंचमं तु वीजमेतदुदाहृतं ॥ ज
गत्प्रसूत्रै हृदयं द्वादशार्णा मनुर्मतः ॥ प्रणवादिरयं मन्त्रः स्यात्त्रयोदशवर्णकः
॥ ॥ अथ मातंग्या ॥ प्रणवं च ततो मांया कामवीजं च कूर्चकं ॥ मातंगी ड
युता चास्त्रं वन्हिजाया वधिर्मनुः ॥ ॥ अथ भुवनेश्वर्याः ॥ अथ वक्ष्ये महेशानि भु
वने शीमनुत्तमं ॥ नकुलीशोऽग्निमारूढं वामनेत्रार्द्धचन्द्रवान् ॥ ॥ अथ

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

धूमावत्या ॥ अथातः संप्रवक्षामि धूमावत्या मनूपरं ॥ धूं धूं धूं मावती स्वा
हा मंत्रो ष्टाक्षर ईरितः ॥ ॥ अथ बगलायां ॥ तारं मायां समुच्चार्य वदेच्च
बगलामुखि ॥ तदग्रे सर्व दुष्टानां ततो वाच मुखं पदं ॥ स्तंभयेति पदं जि
ह्वां कीलयेति ततः परं ॥ बुद्धिं विनाशय ह्रीं ॐ स्वाहा षट्त्रिंशदर्णकः ॥ इत्येवं
कालिका भेदा दश विद्या उदीरिताः ॥ दिव्याद्दक्षिण संज्ञेयाः प्रवक्षामि यथा
विधि ॥ ॥ कृते श्रुत्युक्त मार्गस्यो त्रेतायां स्मृति भाषितं ॥ द्वापरे वै पु
राणोक्तं कलौ वागम संभवः ॥ अशुद्धाः शूद्रकर्माणो ब्राह्मणाः कलि
संभवा ॥ तेषां मागम मार्गेण सिद्धिर्न श्रौत वर्त्मना ॥ आगमोक्त वि
धानेन कलौ देव्या यजेत् सुधीः ॥ नहि देव्यः प्रसिद्ध्यन्ति कलौ चान्य वि
धानतः ॥ ॥ उपासना त्रिधा प्रोक्ता श्रेष्ठा तत्र तु सात्विकी ॥ यस्यां च मा
नसी पूजा जपौ मुख्यतमौ स्मृतौ ॥ राजसो दक्षिणो मार्गः प्रतिमायां
च पूजनं ॥ बाह्योपचारैः पुष्पाद्यैस्तदाद्याथ विशिष्यते ॥ तामसोपा
सनं प्रोक्तं पीठ दैव बलिदानतः ॥ वाममार्गेन्तु जाद्यं वर्णाहि न्वा प्रशस्यते ॥ एषां व्य
वस्था संप्रोक्ता वामदक्षिणयोः परा ॥ ॥ आचारो द्विविधो देवि वाम दक्षिण भेदतः
॥ पंचमुद्रादि संयुक्तो वामाचारः प्रकीर्तितः ॥ पंचमुद्रादि रहितो दक्षिणाचार सं
ज्ञकः ॥ मद्यं मांसं तथा मत्स्यं मुद्रा मैथुनमेव च ॥ मकार पंचकै देवि योनौ को
णः प्रपूजयेत् ॥ वामहस्तात्पान पूजा क्रमाद्वाम प्रकीर्तितः ॥ दक्षहस्तात्पा
नयोगा द्वामहस्त प्रतर्पणात् ॥ दक्षहस्तात्पूजनाद्धि कौल इत्यभिधीयते ॥
केवलं दक्षहस्तेन पूजना द्दक्षिणाभिधः ॥ उपासना द्विधा प्रोक्ता सका
मा कामवर्जिता ॥ मोक्षबीजं तु निःष्कामा सकामा भवति बन्धनं ॥ पंथास्तु दक्षिणः
श्रेष्ठो वामः श्रेष्ठतरो मतः ॥ यस्तु वामं विजानाति स एव परमो गुरुः ॥ अहं

उपासना

पंचमकार

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

आचारतन्त्र

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

ज्ञानाभिसंपूर्णं पादेन सनकादयः ॥ अर्धंचा विंशतिर्व्यासाद्याः सनकाद्याः पाद
संमितं ॥ जानन्ति नाथाः शक्त्यांशं कोट्यंशं विना परे जनाः ॥ पतन्ति कोटयश्चा
ग जायन्ते कृमियोनिषु ॥ तं मार्गं ये विजानन्ति ते मुक्ता नात्र संशयः ॥ श्रीकृ
ष्णो वाममार्गेन्तु पक्षा गुनायो पदिष्टवान् ॥ मया चिन्तयतो दृष्टो मुनिन्त्यश्च नि
रूपितः ॥ चाण्डालो वा तुरुष्को वा ब्रह्महा वा थमस्करी ॥ श्रोत्रियो वा वाममा
र्गी श्च भुक्तिमुक्त्योः समाजनं ॥ वामदक्षिणमार्गो हि कालीताराविधौ स्मृ
तः ॥ छिन्नाविधौ वाममार्गो बगलावामदक्षगा ॥ सुन्दरी वामदिव्याच दक्षमा
र्गे च संस्थिता ॥ बालाविद्या दक्षविद्या मातंगी वामदक्षिणा ॥ कमलाभुवनाल
क्ष्मी धूमा दक्षिणमार्गगाः ॥ लुमुखी वामसंतुष्टा वटुको वामदक्षिणः ॥ भै
रवी वामयोगस्था बगलावामदक्षिणा ॥ पूर्वाम्नाये दक्षवामौ दक्षिणे दिव्य
वामके ॥ कौलदक्षं पश्चिमे तु कौलवामो तथोत्तरे ॥ उर्द्ध्व दिव्यौ महेशाने पाताले वाम
एव च ॥ दक्षिण्याद्याः सर्वविद्याः कामिनी क्षोभनायिका ॥ वाममार्गेण सिध्यन्ति ना
न्यथा सिद्धिदा क्वचित् ॥ वामदक्षिणयोगेन उभयाचारतत्परा ॥ शैवे शाक्ते गाण
पत्ये सौरे स्वायंभुवे तथा ॥ चान्द्रे चीने पांचरात्रे वैष्णवे वैदिकेपि च ॥ वामे चोक्ते भवि
ष्यन्ति कलेर्द्वौ माति जातयः ॥ एतं दर्शनमार्गेपि नहि वामं करोति चेत ॥ तस्य सिद्धिर्न दे
वेशि मम वैरी प्रकीर्तितः ॥ सर्वस्मादधिको वाम धर्मः प्रोक्तः कुलागमे ॥ तत्रापि कालि
कातारा विधौ प्रियतरः स्मृतः ॥ कापालिके महेशानि वाममार्गं त्रिकारणं ॥ वा
ममार्ग प्रकारेण सर्वे सिध्यन्ति नान्यथा ॥ वाममार्गं विना देवि नहि सिध्यन्ति दे
वताः ॥ उत्तराम्नायसंप्रोक्ता देव्यास्तुष्यन्ति पंचमैः ॥ उतः पदार्थ एकश्च साधकं ते
त्रायन्ति च ॥ पश्चिमाम्नाय देवानां सुरापानं कृताकृतं ॥ मच्चतुष्टयमिच्छन्ति तं
विना प्रणायन्ति च ॥ पूर्वाम्नायोक्त देवानां तन्मांसश्च कृताकृतं ॥ आवश्यकं म

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

धुमावत्या ॥ अथातःसंप्रवक्षामि धूमावत्या मनूपरं ॥ धूं धूं धूं मावती स्वाहा मंत्रोष्टाक्षर ईरितः ॥ ॥ अथ वगलायां ॥ तारं मायां समुच्चार्य्य वदेच्च वगलामुखि ॥ तदग्रे सर्वदुष्टानां ततो वाच मुखं पदं ॥ स्तंभयेति पदं जिह्वां कीलयेति ततःपरं ॥ बुद्धिं विनाशय ह्रीं ॐ स्वाहा ह्रीं जिंशद्वर्णक: ॥ इत्येवं कालिका भेदा दशविद्या उदीरिता: ॥ दिव्याद्दक्षिणसंज्ञेया: प्रवक्षामि यथाविधि ॥ ॥ कृते श्रुत्युक्तमार्गस्यो त्रेतायां स्मृतिभाषितं ॥ द्वापरे वै पुराणोक्तं कलौ आगमसंभव: ॥ अशुद्धाः शूद्रकर्माणो ब्राह्मणा: कलिसंभवा ॥ तेषां मागममार्गेण सिद्धिर्न: श्रौतवर्त्मना ॥ आगमोक्त विधानेन कलौ देव्याः भजेत्सुधी: ॥ नहि देव्य: प्रसिद्ध्यन्ति कलौ चान्यविधानत: ॥ ॥ उपासना त्रिधा प्रोक्ता श्रेष्ठा तत्र तु सात्विकी ॥ यस्यां चमानसी पूजा जपो मुख्यतमौ स्मृतौ ॥ राजसो दक्षिणो मार्गः प्रतिमायां च पूजनं ॥ वाह्योपचारै: पुष्पाद्यैस्तदाद्यां विशिष्यते ॥ तामसोपासनं प्रोक्तं पीठादौ वलिदानत: ॥ वाममार्गेण आद्यं वर्णाहि त्वा प्रशस्यते ॥ एषां व्यवस्था संप्रोक्ता वामदक्षिणयो: परा ॥ ॥ आचारो द्विविधा देवि वामदक्षिणभेदत: ॥ पंचमुद्रादि संयुक्ता वामाचार: प्रकीर्तित: ॥ पंचमुद्रादिरहितो दक्षिणाचारसंज्ञक: ॥ मद्यं मांसं तथा मत्स्यं मुद्रा मैथुनमेव च ॥ मकारपंचकैर्देवि योनौ कौल: प्रपूजयेत् ॥ वामहस्तात्पानपूजा क्रमाद्वाम प्रकीर्तित: ॥ दक्षहस्तात्पानयोगा द्वामहस्तप्रतर्पणात् ॥ दक्षहस्तात्पूजनादि कौल इत्यभिधीयते ॥ केवलं दक्षहस्तेन पूजना दक्षिणाभिध: ॥ उपासना द्विधा प्रोक्ता सकामा कामवर्जिता ॥ मोक्षवीजं तु निःस्कामा भवति सकामा नपंम ॥ पंथा तु दक्षिण: श्रेष्ठो वाम: श्रेष्ठतरो मत: ॥ यस्तु वामं विजानाति स एव परमो गुरु: ॥ अहं

उपासना

पंचमकार

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

ज्ञानाभिसंपूर्णां पादोन सनकादयः ॥ अर्धंचा विवशिष्ठाद्याः सत्काद्याः पाद
संमितं ॥ जानन्ति नाथाः षड्वांशं कोट्यंशं त्विन रेजनाः ॥ पतन्ति कोटयश्चा
ग जायन्ते कृमियोनिषु ॥ तं मार्गं ये विजानन्ति ते मुक्ता नात्र संशयः ॥ श्रीकृ
ष्णो वाममार्गं त्तु फल्गुनायोपदिष्टवान् ॥ मया चिन्तयतो दृष्टो मुनिर्त्यश्च नि
रूपितः ॥ चाण्डालो वा तुरुष्को वा ब्रह्महा वा थमस्करी ॥ श्रोत्रियो वा वाममा
र्गी श्च भुक्तिमुक्त्योः सभाजनं ॥ वामदक्षिणमार्गो हि कालीताराविधौ स्मृ
तः ॥ छिन्नाविधौ वाममार्गो बगलावामदक्षगा ॥ सुन्दरी वामदिव्या च दक्षमा
र्गे च संस्थिता ॥ बालाविद्या दक्षविद्या मातंगी वामदक्षिणा ॥ कमलाभुवनाल
क्ष्मीधूमादक्षिणमार्गगाः ॥ छुमुरवीवामसंतुष्टा वटुको वामदक्षिणः ॥ भै
रवीवामयोगस्था बगलावामदक्षिणा ॥ पूर्वाम्नाये दक्षवामौ दक्षिणो दिव्य
वामके ॥ कौलदक्षे पश्चिमे तु कौलवामो तथोत्तरे ॥ ऊर्ध्वे दिव्यौ महेशानि पाताले वाम
एव च ॥ दक्षिण्याद्याः सर्वविद्याः कामिनी भगनायिका ॥ वाममार्गेण सिध्यन्ति ना
न्यथा सिद्धिदा क्वचित् ॥ वामदक्षिणयोगेन उभयाचारतत्परा ॥ शैवे शाक्ते गाण
पत्ये सौरे स्वायंभुवे तथा ॥ चान्द्रे चीने पांचरात्रे वैष्णवे वैदिके पि च ॥ वामे चोक्ते भवि
ष्यन्ति कलेर्दौ मातिजातयः ॥ एवं दर्शनमार्गे पि न हि वामं करोति चेत् ॥ तस्या सिद्धिर्न दे
वेशि मम वैरी प्रकीर्तितः ॥ सर्वस्मादधिको वामधर्मः प्रोक्तः कुलागमे ॥ तत्रापि कालि
का तारा विधौ प्रियतरः स्मृतः ॥ कापालिके महेशानि वाममार्गस्त्रिकारणं ॥ वा
ममार्गप्रकारेण सर्वे सिध्यन्ति नान्यथा ॥ वाममार्गं विना देवि न हि सिध्यन्ति दे
वताः ॥ उत्तराम्नायसंप्रोक्ता देव्यास्तुष्यन्ति पंचमैः ॥ उनः पदार्थ एकश्च साधकं ते
ज्ञापन्ति च ॥ पश्चिमांनायदेवानां सुरापानं कृताकृतं ॥ सचतुष्टयमिच्छन्ति तं
विना प्रशापयन्ति च ॥ पूर्वाम्नायोक्तदेवानां तन्मांसञ्च कृताकृतं ॥ आवश्यकं म

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

त्रयंच तं विना प्रज्ञापन्निते ॥ उर्ध्वाम्नाये च देवानां समन्त्यश्च कृताकृता ॥
आवश्यकं मद्ध्यंच तं विना प्रज्ञ पन्निते ॥ दक्षिणाम्नायदेवानां निश्चिधर्म
चतुष्टयं ॥ मर्मैकेन विनान्तेपि प्रज्ञापन्नोहि साधकं ॥ ॥ कौलिकं कुर्वतः कर्म
वैदिकं नाभिधीयते ॥ वैदिकं कुर्वतं कर्म कौलिकं नाभि धीयते ॥ विरुध्दा उ
भयं नष्टं तस्माद्देवपथाचरेत ॥ वाममार्गो यदा दक्षं प्रविशेत्तत्सुरैः सत्तु ॥ विघ्नते
विघ्नते चापि नासिद्धिमाधिगच्छति ॥ दक्षमार्गी यदा वामं प्रविशेत तत्सुराम्तदा ॥
लोकद्वयाद्भ्रंशापयन्ति तंग्रसन्ति च वामिनं ॥ तस्मात्स्वकुलमार्गेन्तु ज्ञात्वाकु
र्य्यादुपासनां ॥ ॥ यदृच्छया श्रुतं तन्तु च्छद्मनापि बलेन वा ॥ परे शितं वा गाथा
वा तन्त्रपेद्य धनर्थकृत ॥ नशास्त्रमालोक्य वदेत नाचरेयुन्न जपेत्क्वचित ॥ नपश्येन्नो
पदिश्येच्च नकुर्य्यान्नैव साधयेत ॥ पुस्तके लिखितान्मंत्रा नालोक्य प्रजपन्तियेः ॥
ब्रह्महत्यासमं तेषां पातकं परिकीर्तितं ॥ तस्मात्दीक्षां प्रयत्नेन सदा कुर्य्याच्च
तान्त्रिकं ॥ ॥ इति श्रीकौलरहस्य द्वितियपटलः ॥ २ ॥ ॥ अथदीक्षा
तत्रादौ दशसंस्कार ॥ जननं जिवनं पश्चात ताडनं बोधनं तथा ॥ तथाभिसेको
विमली करणाप्यायने पूनः ॥ तर्पणं दीपनं गुप्ति दशैते मन्त्र संस्क्रिया ॥ अ
तः प्रथमतो दीक्षां प्रवक्षामि विशेषतः ॥ दीयते ज्ञानविज्ञानं क्षीयन्ते पापराश
यः ॥ तेन दीक्षा इति प्रोक्ता प्राप्ता चेत्सद्गुरोर्मुखात ॥ अदीक्षितानां मर्त्यानां
दोषं शृणुष्व तु साधकाः ॥ अन्नं विष्ठासमं तस्य जलं मूत्रसमं तथा ॥ अदीक्षित
कृतं श्राध्दं श्राध्दं चादीक्षितस्य वा ॥ गृहीत्वा पितरस्तेषां नरके च सदा हरो
पतत्येव न संदेहो यावदिन्द्राश्चतुर्दश ॥ सहस्रैरुपचारैश्च भक्तियुक्तो यजे
द्यदि ॥ तथाप्यदीक्षितस्यार्चां देवा गृह्णन्ति नैव च ॥ कर्माखिलं वृथा य
स्मात्तस्माददीक्षितः पशुः ॥ तस्माददीक्षितेनद्वच्चा कोचित्कार्य्यं न साधयेत ॥

मन्त्र दशसंस्कार

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

दीक्षाग्रहणकालेतु पापराशिः पलायते ॥ निर्वाणपदसंयुक्ता वहिर्गच्छंति तत्परः॥
तदादेवपितॄणांतु कव्यं होहवतिस्वयं ॥ अन्यथा यत्कृतं कर्म्मकृतं भस्मनिहव्यव
त्॥ सर्वाश्रमेतु दिक्षाया नित्यत्वं परिवक्ष्यते ॥ अमीश्वरस्य मन्त्रस्य नास्तित्रा
णजनोभुवि ॥ तथादीक्षाविहीनस्य नेहस्वामी परत्रच ॥ नतपोभिर्जपैर्हो
मैर्विविधैर्वापिसाधनैः ॥ नक्रियापिकदाचित्तु दीक्षाहीनस्य सिध्यति ॥ द्वि
जानामनुपेतानां स्वकर्म्माध्ययनादिषु ॥ यथाधिकारो नास्तीह स्याच्चोपनयनादिषु
॥ तथाचैदीक्षितानांच मन्त्रदेवार्च्चनादिषु ॥ नाधिकारोस्त्यतः कुर्य्यादात्मा
नंमन्त्रसंस्कृतं ॥ दीक्षामूलं जगत्सर्वं दीक्षामूलं परंतप ॥ दीक्षामाश्रित्य निव
सेद्यत्रकुत्राश्रमे जपन् ॥ अदीक्षितश्च मरणो रौरवे नरके व्रजेत् ॥ अतोदीक्षेति सा
प्रोक्ता देशिकैस्तन्त्रवेदिभिः ॥ यावन्न प्राप्यते दीक्षा पुरुषार्थफलप्रदा ॥ सर्वसि
ध्दिकरी दीक्षा सर्वसंपत्प्रदायनी ॥ प्रतिभास्वरवर्णानिकानिपुष्टिधनानिच ॥ मो
हनस्तंभनाकृष्टि मारणोच्चाटनानिच ॥ वशिकर्षं सुकविता वुध्देश्चधारणायुता
॥ तारणंचसमूद्रस्य वन्हेःशैत्यं रणेजयं ॥ विपिनेचाभयंचैव शोकदुःखापहंतथा ॥
धर्मार्थकाममोक्षाणि ददातेआ नसंशयः॥ अनेनकोटिमन्त्रेभ्यस्तथा विद्यास्तएवच
॥ एकंगुरुमुखाल्लब्धं सर्वसिध्दिप्रवर्तकं ॥ गुरूपदेशतोलब्धं जपध्यानार्चनादिकं ॥
पश्चात्तत्साधयेत्सर्वं सतदाभावभावितः ॥ / ॥ विचारे गुरुरित्युक्त उपदेशे गुरुर्गु
रुः ॥ परापरत्वं पूजायां प्रयोगे परमे [illegible] हो॥ नगुरोः सदृशं वस्तु नदेवः शंकरोप
मः ॥ नचकौलात्परोयोगो नविद्या कौलिकासमाः ॥ गकारात् ज्ञानसंपत्ति
रकारस्तत्प्रकाशकः ॥ उकाराच्छिवदातव्यं दद्यादिति गुरुः स्मृतः ॥ पाशव
द्धः पशुः प्रोक्तः पाशमुक्तो महेश्वरः ॥ तस्मात्पाशहरो यस्तु स गुरुर्नान्य उच्य
ते ॥ निर्वीर्य्योहि पशुर्मन्त्रः शिवशक्तिनदृश्यति ॥ दक्षमार्गेतु निर्वीर्य्यः

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

पितुर्मातामहस्यच ॥ सोदरस्य गृहस्थस्य· वाममार्गे तिवीर्य्यवान् ॥ ॐ ॥ नपत्नीं
दीक्षयेद्भर्ता नपितादीक्षयेत्सुतां ॥ नपुत्रंचतथाभ्राता भ्रातरंनचदीक्षयेत् ॥ स्त्रि
यो दीक्षाशुभाप्रोक्तामातुश्चाष्टगुणास्मृता ॥ साध्वीचेत्सदाचारा· गुरुभक्ता
जितेन्द्रिया ॥ सर्व्वमन्त्रार्थतत्त्वज्ञा· सुशीला पूजनेरता ॥ गुरुयोग्याभवेत्साहि वि
धवापरिवर्जिता ॥ माता दीक्षा प्रदेयावै· स्त्रीणांसम्येनशांभवि ॥ देवीपरंपराप्रा
प्ता दिक्षास्त्रिणांशुभामता ॥ देवींपरम्परा यांतु विशेषं शृणुसादरं ॥ देवीपरं
परोद्दिष्टं· पारंपर्य्यक्रमागत ॥ स्त्रीणांदीक्षा परंयाता देवीदीक्षाशुभामता ॥
तत्परंपरयाप्राप्ता दीक्षासिध्दिप्रदामता ॥ पुरुषाणांतत्सकाशात्· दीक्षाजाता
परंपरा ॥ मुख्यंशृणुमहादेवि स्त्रीणांनानियमोमत: ॥ नियम: पुरुषेज्ञेयो नयो
षित्सुकथंचन ॥ शक्तिविकल्पासहिते कथंदीक्षाभवेत्प्रिये ॥ गुरो: सकाशा
च्चेद्देया तदसाभगिनीमता ॥ स्वयंवैयदिचेद्देयात्तदा कन्याप्रकीर्तिता ॥ अन्य
थातोपनीयाचेत्मार्गभ्रष्टातदाभवेत् ॥ मन्त्रशास्त्रबहुविधा मार्गादेविमयेरिता:
॥ तदर्थसंकटेचेत्तं किंकार्य्यं वदशंकर ॥ स्वयंप्रदापयेच्छ्रेष्ठ· तत्सकाशात्तदी
क्षणं ॥ शुभंप्रोक्तंमहादेवि· ह्यभावेशृणुसादरं ॥ त्रयोदस्यांकृष्णपक्षे· चन्द्रवास
रसंयुते ॥ तारपत्रमनूल्लिख्य संस्कारंदशकंचरेत ॥ दशसंस्कारयोगेन सिध्दमं
त्रोभविष्यति ॥ तद्दिनं पायसंकृत्वा दक्षिणामूर्तिसंनिधौ ॥ पायसादिनिवेद्या
दीक्षाप्रकारा: ०
थ निवेद्यसंपूज्यशंकरं ॥ इतिकृत्वावाचनीय· मन्त्रोत्तरसहस्रकं ॥ संजप्यहोम
येद्देवि तत्तन्मंत्रोक्तवर्त्मना ॥ वाचनेनास्तिचेच्छक्ति· स्तदाकिंवाविधीयते ॥ तत्र
द्वारावाचनीयं सपुत्रोगुरुरेवतु ॥ एवंगृहीतमन्त्रास्तु सिध्दिर्भवतिहिप्रिये ॥ ॐ ॥
अथवान्यप्रकारेण दीक्षांसं: शृणुसांप्रतं ॥ नद्यांसमुद्रगामिन्यां शुभेलग्नेशुभेदि
Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal
नेसंप्रदायंपुराप्रष्टाश्रीसूर्य्यमण्डलंलिखेत ॥ साङ्गसावरणं सूर्य्यंसंपूज्य

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

प्राशावक्षमे ॥ नारंफट्मनुमालिस्य वाचयेत्र प्रकाशतः ॥ शताष्टवारं संवाच्य
चांकानांवामतोगतिः ॥ तत्रसूर्य्यगुरुंपूज्य सर्वासिद्धीश्वरोभवेत्र ॥ इदंपशु
परंप्रोक्तं नमुर्वीश परंप्रिये ॥ वीरशांकौलिकानान्तुमतादीक्षणमाचरेत् ॥ भ
र्तु दीक्षाप्रदानेतु नदोषकालिकागमे ॥ स्त्रीणां नदीक्षा पूर्वंतु गोर्य्यैदत्का शुभावहा
॥ साचपूर्व्वथवाभार्य्या तद्वद्त्रापि पार्वति ॥ नपुत्रोमदिनालानुवीरभार्य्या
प्रकीर्तिता ॥ ॥ इतिश्रीकौलरहस्य तृतीयपटल ॥ ३ ॥ ॥ श्रीदेव्योवाच
असिध्दगुरुणांदत्तो मन्त्रःशिष्याय वा गुरुः ॥ सिध्दोमन्त्रान्तरे देव नैवासिध्दो
थवागुरुः ॥ भिन्नाम्नाय यदाशिष्य स्तद्भिन्नाम्नायदेवतां ॥ लभते तत्र देवेश
कीदृक् सिध्दिस्तु तद्वद ॥ ॥ ईश्वर उवाच ॥ गुरुस्तु दक्षिणाम्नायी सर्वाम्नायेषु दी
क्षितः ॥ उर्ध्वाम्नायी तथान्येषु पूर्वाम्नायी परेषु च ॥ द्वयोस्तु पश्चिमाम्नायी उत्तरेस्त्व
धरेभवेत्र ॥ अधरेनैव कुत्रापि गुरुत्वं पारलौकिकं ॥ दक्षिणेपाशकूले उर्ध्वः
सायुज्यमाप्नुयात ॥ देवतायास्तथापूर्वः सारूप्यंलभतेपरः ॥ सामीप्यं चोत्तरे लो
कमध्ये गच्छेहि कंफलं ॥ लोभत्यागेश्चोपकारौ ह्यधोमार्गे प्युदक्ष छत ॥ मन्त्रा
न्तरे च संसिध्दो गुरुर्मन्त्रं प्रयच्छति ॥ यथोक्ता चरणात्तस्य सिध्दिः शिष्यस्य जाय
ते ॥ कृपावशात्सिध्दमन्त्रं तदातिच यदा गुरुः ॥ विनाजपं विनापूजां सिध्द
येत् करे स्थिता ॥ ॥ तत्र सूर्य्यग्रहः शस्तो नतु चन्द्रग्रहश्च चेत ॥ च
न्द्रग्रहेतु दारिद्रं सौरे सर्वसमृध्दयः ॥ सूर्य्यग्रहः शिवः प्रोक्तश्च [illegible] न्द्रारव्यश
क्तिरेव च ॥ सूर्य्यग्रहे शाक्तिदीक्षा पशुदीक्षा न कारयेत ॥ चन्द्रग्रहे विष्णुदीक्षा
पंचरात्रेन कारयेत ॥ चन्द्रसूर्य्यग्रहे दीक्षा सर्वदीक्षा शुभप्रदा ॥ चन्द्रग्रहे शक्ति
दीक्षा सर्वदीक्षोत्तमोत्तम ॥ नवारतिथिनक्षत्रादिनमासनियमस्तथा ॥ नयोगं
करणं नापि नविचारं समाचरेत ॥ देवीबोध समारभ्य यावत्स्या नवमीतिथि

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

॥ कृतातसूत्रधौ दीक्षा सर्वाभीष्टफलप्रदा ॥ बोधने नैव दुर्गाया: कालाकालं न शोधयेत ॥
अशोकाख्याष्टमी यत्र रामाख्या नवमी तथा ॥ गुरोर्वा शुक्रदृष्टेच सिद्धिक्षेत्रे सुशोभने ॥ आ
गतिगुरुर्दैवाद्य दादीक्षा तदा भवेत् ॥ यदैवेच्छा तदा दीक्षा गुरोराज्ञानुरूपत: ॥ न
तिथिर्न व्रतं होमं न स्नानं न जपक्रिया ॥ दीक्षाया कारणं किंन्तु स्वेच्छावाप्ते तु सद्गुरौ ॥ शि
ष्यानाहूय कृपया गुरुरायायदि दीयते ॥ तदा लग्नादिकं किंचिन्न विचार्यं कदाचन
॥ इति ते कथितं देवि दीक्षाकालं सुरेश्वरी ॥ ॐ ॥ भूमिपरीक्षा ॥ मृत्तिकां गंधमाघ्राय शु
भाशुभनिरूपणं ॥ लालागंधा महाम शोको मांसगंधा धनेश्वर: ॥ क्रूरकं धात्रवे
द्रोगी विष्टागंधा च निष्फला ॥ मद्यगंधा निरोगि स्यात् दुर्गंधि भयमादिशेत् ॥ सि
द्धिर्नीगंधसंभूते सुधा च वनिजायता ॥ कारगंधा तथा नाश: पानिगंधा शुभावहा
॥ ॐ ॥ अथ वास्तुध्यानं ॥ आकुंचितकरं वास्तु. मूत्तानं मे सूराकृति ॥ स्मरेत्पूजा
सु कुराशादि निवेशं त्वलाननं ॥ जानुनी कूर्परा शंके दिशि वात. हुताशयो: ॥ पै
त्र्यापाद पूरौ रौद्र्यां शिरोस्य हृदयञ्जलि ॥ कृताञ्जलि पूटौ ऊर्ध्वं खङ्खेरकपानयः
॥ एतास्तं निरीक्षितं तद्वक्त्राभिमुखाश्च ते ॥ स्वस्वस्थान स्थिताश्चैव सा धार
णभूदाहृतां ॥ ॐ ॥ स्वप्नस्तुति ॥ भगवन्देवदेवेश शूलभृत्वृषवाहन ॥ इष्टानीष्टे
समाचक्ष्व स्वप्ने सुप्तस्य शाश्वतं ॥ निशा ने पश्यति स्वप्नं शुभं वा यदि वाशुभं ॥ ॐ
हुसकले लोकाय विष्णवे प्रभविष्णवे ॥ विश्वाय विश्वरूपाय स्वप्नाधिपतये नम: ॥
नमो जाय. त्रिनेत्राय. पिंगलाय महात्मने ॥ वामाय विश्वरूपाय. स्वप्नाधिपतये नम: ॥
स्वप्ने तु प्रथमे यामे संवत्सर फलं लभेत ॥ बद्धिर्मासे द्वितीये तु त्रिभिर्मासै स्त्रियाम
क: ॥ . ॥ चतुर्थे याममात्रेण. प्रातःकाले तु सत्वरं ॥ ॐ ॥ अथ दुःस्वप्नशान्ति ॥ त्रिरात्रोपो
षितो भूत्वा. हरिष्यासी पुरोहित: ॥ सर्षिराणां घृताक्तानां समिधानां शतं दहेत ॥ पला
Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal
शानां तु गायत्र्या शुद्ध: स्नात्वा हविष्यभुक ॥ द्विपदं द्यादि प्रग्रहे विष्णोर्गेहे शिवा

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

लये ॥ एवं दृष्ट्वा शुभं स्वप्नं गृह्णीयान्मनुमन्यथा ॥ गृहिते हरिते चस्याद्धान्यं देवं
विचिन्तयेत् ॥ ⚘ ॥ अथ कौलिकोपदेश ॥ न्यासजालं विधायादौ शंखपात्रादिस्था
पनं ॥ कृत्वा देवीं समभ्यर्च्य मकारैः पंचकैः प्रभुः ॥ कारणांतं मुखे पश्चा मन्त्रविद्या समु
च्चरेत् ॥ कथितोयं महेशानि उपदेशस्तु कौलिके ॥ अन्यायेन च यो दद्यात् गृह्णा
न्यायतश्च यः ॥ ददतो गृह्णतो वापि कुलशापो भविष्यति ॥ गुरुशिष्यावुभौ
मोहात् दपरीक्ष्य परस्परं ॥ अशास्त्रीयोपदेशं तु यो गृह्णाति ददाति च ॥ भुञ्जीते ताबु
भौ घोरान् नरकानेकविंशति ॥ असंस्कृत्योपदेशं तु यः करोति विमूढधीः ॥ न
स्यात् सोच तथा मंत्रा ऊखरे शालिबीजवत् ॥ अनर्हे मन्त्र विशानं नातिष्ठान्तिकदाच
न ॥ तस्मात्सर्वप्रयत्नेन मन्यथा निःफलं भवेत् ॥ सच्छिष्यायातिभक्त्याया · त
ज्ञानमुक्तादिद्यते ॥ रुद्राक्षेः तिव्रतिनित्यं गोक्षीराज्ययथाघृतं ॥ धनेच्छाभयलोभाद्वैर्यो
ग्यं यदि दीक्षयेत् ॥ देवताशापमाप्नोति कृतं वा विकृतं भवेत् ॥ ॥ इति श्रीकौ
लरहस्ये चतुर्थः पटलः ॥ ४ ॥ अथ पूर्णाभिषेकदीक्षामाह ॥ .. ॥ पूर्णा
भिषेकदीक्षा तु चन्द्रसूर्यग्रहे भवेत् ॥ सुन्दरी तारिणी काली क्रमदीक्षा त्रि
गामिनी ॥ क्रमपूर्णा महेशानि क्रमाच्छ्रेष्ठ भविष्यति ॥ चन्द्राग्निपक्षषोढाख्य
पराविर्वाणतत्परा ॥ षट्सांभवं ततो देवि चक्रसंभेदनेन च ॥ स्वचक्रं देहवे
शानं परकायप्रवेशनं ॥ यतिताशानां भवेत्मेधा दीक्षा प्रोक्ता मया तव ॥ इ
दा विद्यां निगदितं श्रृणु कादौ महेश्वरि ॥ चन्द्राग्निरसराशीच भाहशाशीनतः शिवे ॥ म
हाकामकलाकाली गुह्यकाली ततः शिवे ॥ गुह्यकाली द्विधा प्रोक्ता सकला निःकला
क्रमात् ॥ दशवक्त्रा तु सकला प्रोक्ता वाश्रृष्टिकाकला ॥ उग्रा सौम्या महाक्रूरा त्रि
धासापि प्रकीर्तिता ॥ निःकला गुह्यकंशांता कालो भेदेन कीर्तिता ॥ केवलं यं भ
वेन्मेधा द्वयी साम्राज्यरूपिणी ॥ चन्द्राग्निवेदपंचार्णा तथानीला क्रमेण च ॥ हंस

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

तारामहानीलानदन्नेचीनशांभवी . केवलानुभवेनमेधासिद्धिऋद्धिक्रिया द्विधा .
• त्रितयादिव्यसाम्राज्य भेदादीक्षा प्रकीर्तिता . देवरूपादिव्यरूपा मन्त्ररूपा
महापरा . सर्वरूपासर्वपूर्वी महासांज्य मेधया . सिद्धिऋद्धिक्रमेशीच मे
दवाद्धल्यमीरितं . विद्याराज्या विधादीक्षा . छिन्नमस्ताविधौस्मृता .
चन्द्रवह्निरस्तोरक्त श्यामाच षोडशीं तथा . परबोधासप्रदशी तदजाता
परा भवेत . धूपेनीमालिनी . कुल्लाक्रमादिव्यादिराज्यदा . बग-
लायामहेशानि . साम्राज्य परमेश्वने . चन्द्रवेद्यसूक्ष्ममेरू . मन्त्रिहीनांशि
वांतरं . हृदयंचदशतारांच पंचास्त्रं कुल्लुकातथा . गायत्रीक्रमयोगेन
साम्राज्यपरमेश्वधृक . एतत्पंचक संयुक्त: सर्वसाम्राज्य वृद्धिधृक .
ॐ श्रीदिव्यसर्वसाम्राज्य दीक्षासर्वोत्तमा भवेत . ततोपिदीक्षादेवेशि नास्तिब्रह्मा
डगोलके . दशविद्या प्रभेदाश्च महाविद्याप्रभेदजा . सिद्धिविद्याप्रभेदा
श्चमहामन्त्रातथैवच . तदङ्गमन्त्रादेवेशिशावरंदशशावरं . कालशा
वरकंदेवि तथैवासिद्धसावरं . त्रिधादर्शनमन्त्राच तथाम्नायक्रमोभवे
त . कादिहादिकहत्वेन उर्द्धनायेकशौशिवे . यथायतेनमन्त्राश्च
यत्किञ्चित् मन्त्रजालकं . सर्वाधिकारोदेवेशि . एतद्दीक्षाविधौभवेत
• एतद्दीक्षासमायुक्त: साक्षाश्रीकालिकास्वयं . प्रहराष्ट्रक्रमेशो
वदशविद्यास्वरूपधृक . ॐ कामकलाविधाविद्या: सभेदाश्चतिदेव
ता: . अंगमन्त्रास्तथान्येपितस्य: चास्त्रगतोसदा . क्रमदीक्षामहेशा
निपंचाविद्यासूमेयत: ॐ तदङ्गमन्त्रा गायत्रीकुल्लुकापंचकंशिवे . अ
न्यविद्या विधौप्रोक्तरहस्यांतिरहस्यकं . क्रमदीक्षांविनादेवियोज
योसाधकोक्रम: . सदरिद्रोमहापापी सूरहाभिप्रजायते . श्रीवि

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri
ध्यायां कालिकायां तारायां परमेश्वरि । क्रमदीक्षां विना देवि योजपेत्साध
कोधम: । स दरिद्रो महाघोरी लक्ष्मीनस्तु च निन्दित: । अधकालक्षरा: कुब्ज:
पंगु: षंढस्तु कुष्ठयुक् । सर्वरोगयुतो भूया व्याधिचिन्तासमाकुल: । सु
तहानीच स्त्रीहानी कन्याराज्यविनाशक: । अथवा वाकुलो भूयान्मन्त्र: क्षो
भमवाप्नुयात् । देवताशापमाप्नोति दारिद्र्यं तद्गृहे सदा । विशेषादेवदेवेशि
स्त्रीहानि विकल: सदा । क्रमदीक्षासमायुक्तो राजा भवति निश्चितं । म
हाविभवसंयुक्त: सर्वसिद्धिसमन्वित: । वियोविनतयो साधु सिद्धश्च सिद्ध
डशडभाग् । प्रहृष्टात्मा महावेत्ता त्रिकालज्ञ: कवि: सुखी । कोटिसिद्धिश्च
र: धूल: सुन्दर: कामभोहन: । आनन्दात्मा परान्हार पराजित गुरुश्वर:
। राजराजेश्वर साक्षात् महाकाल यम: कलौ । एतद्विद्योपासकस्य दा
रिद्रं दीनता का च वेत् । गुरुहीनात् क्रमत्यागात् संप्रदायवियोगत: । दारि
द्रं प्रथमं भूयान्नात्र कार्या विचारणात् । चिन्तामणिगृहं यत्र यत्र रत्नस्य
मन्दिरं । नवरत्नात्मसोपानं सर्वैश्वर्य्य परं गृहं । कल्पवृक्षवनं यत्र
पारिजातवनं तथा । स्पर्शमणि सरोस्तु प्रोन्नारे दारिद्र्यं तत्र कुत्र वै । तस्मात् क्रम
विहीनस्य दारिद्र्यं तु पदे पदे । क्रमयुक्तं गुरुं प्राप्य क्रमसंप्रार्थयेत्सुधी । अ
न्यथा गुरुमोघेन दरिद्रत्वमवाप्नुयात् । अल्पायुर्वा भवेद्देवि नात्र का
र्या विचारणात् । विधौ लिपिं तु संमार्ज्यं तस्मा प्रक्षीणतां व्रजेत् ।
एवं दत्वा गुरु दीक्षा कुर्य्यात् पूर्णाभिषेचनं । विना येन तु स अभिषेके
न साधक: पूर्णबोधतां । आचार्यत्वेन चाप्नोति सगतिं च समीहितां
। तस्माद् गुरु: प्रियं शिष्यं बोधयित्वाभिषेचयेत् । विना पूर्णाभि
Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal
षेके न गुरु प पि सबोपि च । विना पूर्णाभिषेन देवता न प्रसीदति ।

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

वीनापूर्णाभिषेकेन कालीतारांचयोजपेत् । तस्यक्रियाऽनिष्फलाभिवा
नुलोजायतेनरः । विनापूर्णाभिषेकेनगुरुधर्मेणपापधीति । नजपो
नतथाहोमो नध्यानपूर्णताक्वचित् । पूर्णाभिषेकहीनस्तु कौलिकोभ्र
श्यतेयदि । पिशाचत्वमवाप्नोति यावदाहूतसंप्लवं । पूर्णाभिषेकोदेवे
शिदशविद्याविधौस्मृतः ❀ पूर्वोक्तेमण्डपेस्थित्वा गुरुध्यानपरायणः ।
अंकुरारोपणंवास्तुयागंकुर्य्याद्विरेहरि । कुण्डंनिर्माययत्नेनयथाविधि
नमादरात् । होमंकृत्वागुरुकुलं मान्यंपूज्ययथादरात् । वेदिकायामि
ष्टदेवं गुरुत्रितयमादरात् । वस्त्रालंकारैः पूज्यागुरुशक्तयएवच ।
तथादिव्यौघचरणांसिद्धौघचरणांशिवे । मानवौघंमहेशानिस्वगुरूणां
चतुष्ककं । अभिषेकक्रियामिशः स्वच्छत्तेनपूरुषं । स्नानद्वयंयथोक्तेन
कृत्वायत्नेनपार्वति । पञ्चपल्लवयोगेनदूर्वाबिल्वफलैस्तथा । वैदिकैस्ता
न्त्रिकैर्मन्त्रैः सेचयेच्छिष्यमादरात् । अन्यमेवमहेशानि पूर्णादीक्षाक्रमः
स्मृतः । अन्यसर्वंमहेशानिदीक्षापटलगोचरं ❀ विरच्यविमलंचक्रं
मण्डपेतिमनोहरं । स्वर्णतोयभृतंकुम्भं स्थापयेच्चक्रमध्यतः । अन्येष्वक
लसांरत्नवस्त्रहेमसमन्विता । दलेषुविधिवत्स्थाप्यतत्रावाह्येष्टदेवतां । अस्यम
ध्येचान्येषुसांगावरणदेवताः । स्पृष्ट्वाथमध्यकलसमाचार्यःप्रपठेदिति
। सांगांश्चचतुरोवेदान्स्नातस्तेनजलेनतु । अभिषिंचेद्गुरुः शिष्यमितिपूर्णा
भिषेचनं वेदेभ्यःसर्वतन्त्रेभ्योमन्त्रेभ्योमनवस्तथा । यतोजातास्ततःशिष्यस्स
र्वमन्त्रैकभाजनं । सर्वेशाचार्य्यनामाच कुर्य्यान्नामान्तरंगुरुः । एतादृशस्य
याद्दीक्षांगृह्णीयात्सततंसिद्धिभाक् । सर्वमन्त्रप्रदानेषुसमर्थःसतुजायते ।

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

सर्वदेवावशास्तस्य वेदपंथाश्चसात्त्विकः । एवएकविधिस्तन्त्रप्रस्तावेषु मा

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

गंस्यादक्षिणाभिधे । विशेषस्तत्र तोयानि तीर्थानामाहरेत्सुधीः । गं
गायायमुनायाश्च सरस्वत्या महोदधेः । सिंधु गोदावरी रेवा कावेरीभ्यः
श्च पूदकात् । महेन्द्रजायाः सरयू नर्मदाभ्यश्च पुष्करात् । महानद्यां देवि
कायाः प्रवेशवतीजलं । कुरुक्षेत्रश्च गण्डक्या पूर्णायामानसस्य च । घटे
दत्वा जपेन्मन्त्रं स्नानात्तत्रांगनामपि । अभिषेकस्तु तैस्तोयैः सिध्यासे भवेस्य
तु । प्रयोगार्थं तथान्यस्य दानार्थं मथवा नमे । मध्ये तीर्थ घटं स्थाप्य शेषान्
यथाक्रमात् । येय आवाहिता देवा गुरुणास्तु सूत्रघटे । ते ते कुर्वन्ति संनिध्यं
मन्त्ररूपाश्च तन्मुखे । स्वयं सिध्यति वा शस्य मूर्ध्नि चैव नामयेत् । यदर्थं
नामितो मूर्ध्नो तस्य मृत्युर्न संशयः । वाममार्गे गुरुर्ज्येष्ठ इह कासिध्धा यदा
भवेत् । शिष्याश्चानिरहंकार सदा दैवत तत्परः । देवतार्थं यस्य मादिः त्रयं
भोगे मनो न च । सर्व सिध्या वामेस्या दन्यो नित्य भोजनं । दारिद्रदुःखि
तो मूर्खे इह लोके परत्र च ॥ क्रियादीक्षाविधि कुर्यात् यथासत्या गुरुर्न्नि
त । सजीव मीन उक्तेन सुरया पूरितेन च । पंचामृतैस्तु संपूर्णं शंखेन कलसे
न वा अभिषेकं ततः कुर्यात् कूर्चलक्ष्मी तपल्लवैः । अयं पूर्णाभिषेकोऽत्र कू
लमार्गे प्रकीर्तितः ॥ अभिषिंच्य ततो गुरुः शिष्यं नामास्य प्रदिशेत्स्वयं ।
आनन्दनाथ सद्वादौ द्वाक्षरं चतुरक्षरं । नियोज्य नाम्ना कोसीति गुरु नादौत
दापयेत् ॥ यथानारिपित्रोर्गोत्रात् पतिगोत्रं समाश्रयेत् । तथाभ्यन्तर्यूपदेशे
न कौलेगोत्रान्तरे व्रजेत् । अथोच्यते महेशानि कौलानां गोत्रमुत्तमं ।
दुर्लभं सर्व तन्त्रेषु शांभवं नाम कीर्तितं । उपपातक लक्षाणि महापात
क कोटयः । क्षणाद्दहति दीक्षेयं विधिना गुरुणा कृता । रसेन्द्रेणा य
थाविध्द मयसो वर्णतां व्रजेत् । दीक्षाविध्द तथात्मा शिवस्त्वं लभ

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

तेध्रुवं । गतं शूद्रस्य शूद्रत्वं गता विप्रस्य विप्रता । दीक्षासंपन्ने जातिभेदो न
विद्यते । वर्णाश्रमलोहमुद्रान ज्ञातिलिंगं प्रतिष्ठितं । यथोच्यते महादेवस्त
पूर्णाभिषेक थावर्णास्तु दीक्षिता: ।। पूर्णाभिषेकं कृत्वा तु यत्र कुत्र मृतो भवेत् । सयेव
देवरूपस्यात् तद्देशो धन्यतामियात् । पूर्णाभिषेकयुक्तस्य यत्र किञ्चि
त्सद्भूतं भवेत् । यस्य कृपया चाविफल देवतासु प्रसीदति । पूर्णाभिषेक
युक्तो हि मन्त्रान् दृष्ट्वा जपेद्यदि वै । तत्क्षणात् सिद्धिमाप्नोति नात्र कार्य्या वि
चारणात् । गुरुं विनापि देवेशि त्वभिषेकी तथैव जपेत् । तं समेदं साधकत्वा
सिद्धिंदातुमथा हाति । कौलावधूतमार्गेषु तीर्थयात्रां न च व्रजेत् । तीर्थस्नानं
च संन्यासं व्रतधारणमेव च । उपवासं मुंडनं च सर्वथा परिवर्जयेत् । पूर्णा
भिषेक शिरसि तेन तत्र न मुंडनं । पूर्णाभिषेक संयुक्त चाण्डालोपि भवेच्छ
ति · सर्वब्रह्मर्षि महेशानि · नात्र कार्य्या विचारणम् ।। पूर्णाभिषेकहीनाय
दद्यान्विद्यापि पार्वती · सब्राह्मणाधम प्रोक्तस्त्वहि केको द्विजोत्तम: ·
पूर्णाभिषेको देवेशि: यस्मिं देशे विराजते · स देशो धन्यतां याति समंतात्को
टियोजन: · न व्याधिन च वै भिन्न पूर्ण शत्रूणां भवेत्क्वचित् · पूर्णरूप शिव: प्रोक्त:
शिव एव न संशय: · को वा देहा कस्य देह: सुखं दु:खं च कस्य च · कोजात: कोमृ
तो देवि सर्वब्रह्मस्वरूपकं · यस्मिं काले भवेद्दोवे मन्त्रदेवस्य विस्मृति · तदेव
मरणं प्रोक्तं मरणं मरणं नहि · पूर्णाभिषेकयुक्तानां मधिकारो हि सर्वत:
· पूर्णाभिषेक संयुक्त स्त्यजेदेतद्द्वयं शिवे · अहंता ममता त्याग · प्रथमं बु
द्धिलक्षणं · अहमिति महेशानि प्रथमो ध्यास ईरित: · ममेति च महेशा
नि द्वितीयो ध्यास ईरित: · कुल्लूका याजनेनापि पूर्णदीक्षाफलं लभेत् ·

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

विद्यानां कुलपूज्यत्वा · कुल्लूका तेन कीर्तिता · विद्यास्वन्धिदोषाणां मित्री

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

यनः पुनः शिवे · विख्याता कुल्लूकातेन सर्वदोषहरापरा: · कुल्लूकाजपयु
क्तानां विद्यासिद्धिर्भवेद्ध्रुवं ॐ इति श्रीकौलरहस्ये पञ्चमपटलः ५ ॐ
अथ गुरुभाव गुरोर्मनुष्यबुद्धिं च मन्त्रे चाक्षरबुद्धिकं · प्रतिमासु शिलाबुद्धिं
कुर्वाणो नरकं व्रजेत · पादुकामासनं वस्त्रं वाहनं छत्रचामरं · दृष्ट्वा गुरोर्नम
स्कुर्य्यान्नतद्भावयकल्पयेत ॐ अथ कुलाचारमाह अथ वक्ष्ये कुलाचार
मार्गे शास्त्रार्थ निर्णयं · कौलिकानां कुले जातो ज्येष्ठाय दिन दीक्षित: · क
निष्ठो दीक्षितश्चेत्स्यात्कौलिकानां सकृज्जते · नत्वा ब्रुयात्सुस्थितिं शेषं वा
माचारेत दनुज्ञया नित्यार्चनं दिवा कुर्य्याद्रात्रौ नैमित्तिकार्च्चनं · काम्यार्चनं प्रो
क्तकाले वहवो यत्र संगता: · नत्वा स्व स्व गुरुं तत्र स्व स्व मार्गेण तर्पयेत · वि
नाशनं विनास्नानं गन्धपुष्पाक्षतान्विता · विना मद्यं विना मांसं कुलपूजां न
कारयेत · न कुर्य्यात्प्रलयं भुक्त्वा विना मन्त्रेण पूजनं · शक्त्या विना तथा पाने
मेकहस्तेन नार्च्चयेत · न पिबेद्देकहस्तेन चक्रानिवापनं न च · प्रणाम्य प्राविशे
चक्रं विनिगच्छेत्प्रणम्य च · श्रीचक्रनासचये विच्छे नव विरासने क्वचित · न
न्नानि चेद्दशी द्वंद्वं कौकस्यां क्षियुग्मकं · अनाचारान्सदाचारा श्चक्रस्था
न शान्ति कौलिकान · शिवगौरीधियास्त्रीन्भावयेन्नामवाचयेत · कुला
चारगृहं गम्भ भक्त्या पापविशुद्धये · याचयेदमृतदेहावै जलं ·· पिबेत · कू
लाचार्य्यो शाचेच्छत्वा दत्तं पात्रं नु भक्तित: · नमस्कृत्य प्रशन्द्दीयात दन्यथा न
रकं व्रजेत · उष्णीषी कंचुकी नग्नो मुक्तकेशश्च उत्कटो · अस्नातो नातिभ
क्तश्च विवादीच पराङ्मुख: · नेदं यस्य कुले जातं यश्चासंस्थार वान्द्विजः
· वेदाध्यायाकुलद्रव्यं सेवनान्निर्धनो भवेत · योगामृतस्य दृष्टिर्वान्य

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

घमाराङ्पुरिश्रमात · अरुधनालेन नाच्च देवताश्चापमाप्नुयात · एका

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

सनेनिर्विस्तायभजानार्गेकभाजने । एकपात्रे पिबंतोयं तेयान्तिनरकं सदा । ए
सेवन्ते कुलद्रव्यमेकग्राम मतेगुरौ । तत्कुलशेच तत्पुत्रे स्वजेष्ठ कूलदेशिके ।
विनाज्ञां स्वपापात्मा यावचन्द्रनिरंव्रजेत् । पवनंधर्मशास्त्रस्य कुत्रचित्क्वचनि
षेवनं । श्रोतकन्यस्याचरणं श्रोत्रियानां चस्वंगति । कामथापूजलोला
भोशानासौस्व्यादिनाशनं । रिपूनापिनकर्तव्यो वाग्वादश्चक्र मध्यतः । पि
पिटमात्रिसमंपश्च्य तेनोक्तं पूरुषंसहः । श्रीगुरु कूलशास्त्राणि पुज्येस्थाना
नि थानिच । भक्त्याश्रीपूर्वकं विद्वान्प्रणाम्य पारिकीर्तितः । पारंपर्य्यागत
माम्नायं मन्त्राचारादिकं तथा । सर्व्वं गुरु कूलैर्लब्धं सफलीस्यान्न चान्यथा
। श्रीशास्त्रं पूजयेन्नित्यं । पशुगेहेननिःक्षिपेत् । स्वदारवान्निषेवेतकु
लशास्त्राणिसर्वथा । पशुसास्त्राणि सर्वाणि । वर्जयेत्परदारवत् । संस्का
रार्थं छिन्नभिन्नान्व्यूस्तवर्णाश्चवेदिकान् । मन्त्रान्यम वेत्संप्रदा न्यान्नैः
स्यादत्र व्यस्थिति । धर्मशास्त्रविरुध्दोय आचारस्तु कौलिकः । चक्रे
नाकारयेदेतादेवाप्राप्ताः प्रपूजयेत् । गमनं नैव कूर्वीत कृत्वा निरयमाप्नुयात् ।
मातरं गुरुपत्नीच भगिनीभगिनीसूतां । भ्रातृजायावीरभार्या कुमारीव
तधारिणी । व्यङ्गिं विकृतांगांच धष्टांप्रीतिं समाहृतां । स्नूषांसकृत
कामगतां वृध्दां नैवाभनोहरां । मनोहरां यौवनस्थां सूवेशां चारुहासि
नीं । स्फीतनयनांस्यामां पूजये कौलिकांगतां । अकस्माच्चसेवेत
व वलेन कूलयोगिनी । चक्रमध्ये स्वयक्षच वास्वतः पार्थिनीं भवेत्
। आभमांसं सूराकूंभं मत्तेभं सिध्दिदर्शनं । सहकारमशोकं चक्रि
डालब्धीकूमारिकं । एकवृक्षांश्मशानञ्च समूहं योषितामपि । नारिचर
कवसनां दृष्ट्वा वन्देति भक्तितः । गुरुमत्ति सुतज्येष्ठ कनिष्ठ कूलदेशि

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

कान् · कुलदर्शनसंघ्राशो कुलद्व्याशो कौलिकान् · प्रेतकांसूचकांश्चा
पिवाचकान् दर्शकांस्तथा · शिक्षकान्बोधकान्योगिनीसिद्धपुरुषान् कुल
कन्याः कुमारिका नग्ना उन्मत्तानपि योषितः · न निन्देन्न जुगुप्सेत सम्मन्ना
वनमानयेत् · नाप्रियं नानृतं ब्रूयात्कस्यापि कुलयोगिनी · कुरूपेन तु ह्र
ह्मोतिन निंदे कुलयोषितं · परीक्षेन्न भक्तानां वीराणां च कृताकृते · न पश्य
पतितां नग्नां मून्मत्तां सकतस्तनीं · न दिवा सेवयेन्नारीं तद्योनिं नानिरीक्ष
येत् · स्त्रियं शतापराधं वा पुष्पेणापि न ताडयेत् · दोषान्न गणयेत्स्त्री
णां गुणान्नैव प्रकाशयेत् · तिष्ठन्ति कुलयोगिन्यः कुलवृक्षे न भोक्तव्यं
चार्कपत्रे विशेषतः · न स्वपे कुलवृक्षाधो न चोपद्रवमाचरेत् ·
दृष्ट्वा भक्त्या नमस्कुर्य्याच्छेदयेन कदाचन · श्लेष्मांतक करंजाक्ष
निंबाश्वत्थ कदंबकाः · बिल्वो वटोदुम्बरौ च चिञ्चा चेति दश स्मृ
ताः · प्रायश्चित्तं मृगोपातं संन्यासं व्रतधारणं · तीर्थयात्राभि
गमनं कौले पञ्चा विवर्जयेत् · अन्तः कौलं बहिः शैवं जनमध्ये तु
वैष्णवं · कौलं तु गोपयेद्देवि नालिकेलफलांबुवत् · गुरुं प्रका
शयेद्धीमान्मन्त्रं यत्नेन गोपयेत् · अप्रकाशप्रकाशाभ्यां क्षीय
ते संप्रदायकं · सर्वाचारपरित्यक्तः कुलाचारं समाश्रयेत् · कुला
चारपरिभ्रष्टो रौरवं नरकं व्रजेत् ॥ वामाचारं तु कथयेदकुलीनासम
कुरु · आचारात्पतितः शिष्यः पातकी स गुरुर्भवेत् · सर्वभूतहिते रक्तः
समयाचारपालकः · अनित्यकर्मसंत्यागी नित्यानुष्ठानतत्परः ·
पराख्यादेवतायां तु सर्वकर्मनिवेदके · अन्यमन्त्रार्च्चनाशाख्याध्या अन्य
मन्यमन्त्रस्य पूजनं · कुलस्त्रीवीरनिंदा च तद्द्रव्यास्यापहरणं ·

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

सनेनिविष्टायभ्रजानागैकभाजने · एकपात्रे पिबंतोयं तेयान्तिनरकं सदा · ए
सेवन्ते कुलद्रव्ये मेकग्राम मतेगुरौ · तत्कुलस्त्रीच तत्पुत्रे स्वजेष्ठ कुलदेशिके ·
विनानुज्ञां स्वपापात्मा यावचन्द्रनिरं व्रजेत · पवनंधर्मशास्त्रस्य कुर्वंश्चिचनि
षेवनं · श्रोतकन्यस्याचरणां श्रोत्रियानांच संगति · कामथापूजलोला
भोशानासौस्त्र्यादिनाशनं · रिपूनापिनकर्तव्यो वाग्वादचक्र मध्यतः · पि
पितृमात्रिसमंपश्च्य तेनोक्तं पूरुषंसहः · श्रीगुरु कूलशास्त्राणि पुज्ये स्थाना
नि यानिच · भक्त्या श्रीपूर्वकं विद्वान्प्रणाम्य परिकीर्तिंत · पारंपर्ज्ञाज
माम्नायं मन्त्राचारादिकं तथा · सर्व्वं गुरु कूलैर्लब्धं सफलास्यान्नचान्यथा
· श्रीशास्त्रं पूजयेनित्यं · पशूगेहेननिः क्षिपेत · स्वदारवान्निषेवेत कू
लशास्त्राणि सर्वथा · पशुसास्त्राणि सर्वाणि · वर्जयेत्परदारवत · संस्का
रार्थं छिन्नभिन्नान्व्यूस्त वर्णाश्चवैदिकान · मन्त्रान्यम वेत्संप्रदान्यानैः
स्यादत्र व्यवस्थिति · धर्मशास्त्र विरुद्धोय आचारस्तु कौलिकः · चक्रे
नाकारयेदेतादेवाप्राप्ताः प्रपूजयेत · गमनं नैव कूर्वीत कृत्वा निरयमाप्नुयात ·
मातरं गुरुपत्नीच भगिनी भगिनीसूतां · भ्रातृजायावीरभार्या कुमारीव्र
तधारिणी · व्यङ्गाङ्गिं विकृतांगांच धृष्टांप्रीतिं समाहृतां · स्नूषांसकृत
कामगतां वृध्दां नैवामनोहरां · मनोहरां यौवनस्थां सूवेशां चारुहासि
नीं · स्त्रकांतनयनां स्यामां पूजयेत्कौलिकांगतां · अकस्माच्चसेवेत
व · वलेन कूलयोगिनी · चक्रमध्ये स्वयक्षच वास्वतः पार्थिनीं भवेत
· आममांसं सूराकुंभं मत्स्येमांसिध्दिदर्शनं · सहकारमशोकंच क्रि
डा लब्धी कूमारिकं · एकवृक्षांश्मशानञ्च समूहं योषितांमपि · नारिचर
त्कवसनां दृष्ट्वा वन्देति भक्तितः · गुरुमर्त्ति स्नुतजेष्ठ कनिष्ठ कूलदेशि

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

कान् · कुलदर्शनप्राप्ताशो कूलद्रव्याशो कौलिकान् · प्रेतकांसूचकांश्चा
पिवाचकान् दर्शकांस्तथा · शिक्षकान्बोधकान्योगिनीसिद्धपूरुषान् कुलाङ्ग
कन्याः कुमारिकानग्ना उन्मत्तानपियोषितः · ननिन्देनजूप्सेत सयेन्ना
वनमानयेत् · नाप्रियंनानृतं ब्रूयात्कस्यापिकूलयोगिनी · कुरूपेनतुछ
स्मेतिननिर्देकूलयोषितं · परीक्षेत्नभक्तानांवीराणां चकृताकृते · नपश्य
पतितांनग्नां मून्मत्तांसकतस्तनीं · नदिवाप्रेवयेन्नारींतद्योनिंनानिरीक्ष
येत् · शिष्यंशतापराधंवा पुष्पेणापिनताडयेत् · दोषान्नगणयेत्स्त्री
णांगुणांनैवप्रकाशयेत् · तिष्ठन्ति: कूलयोगिन्यः कूलवृक्षेनभोक्तव्यं
चार्कपत्रेविशेषतः · नस्वपेकूलवृक्षाधोनचोपद्रवमाचरेत् ·
दृष्ट्वाभक्त्यानमस्कूर्य्याच्छेदयेनकदाचन · श्लेष्मांतककरंजक्ष
निंबाश्वत्थकदंबकां · बिल्वोवटोदूम्बरौच चिंञ्चाचेतिदशास्मृ
ताः · प्रायश्चित्तंमृगोपातं संन्यासंव्रतधारणं · तीर्थयात्राभि
गमनंकौलेपञ्चाविवर्जयेत् · अन्तःकौलंबाहिःशैवंजनमध्येतु
वैष्णवं · कौलंतुगोपयेद्देवि नालिकेलफलंबूवत् · गुरुंप्रका
शयेत् ध्धीमान्मन्त्रंयत्नेनगोपयेत् · अप्रकाशप्रकाशाभ्यांक्षीय
तेसंप्रदायकं · सर्वाचारपरिभ्रष्टः कूलाचारंसमाश्रयेत् · कुला
चारपरिभ्रष्टौरौरवंनरकंव्रजेत् ॥ वामाचारंतुकथयेदकूलीनामस
कुरु · आचारात्पतितःशिष्योपातकोसगुरुर्भवेत् · सर्वभूतहितेरतः
समयाचारपालकः · अनित्यकर्मसंत्यागीनित्यानुष्ठानतत्परः ·
परस्यादेवतांयांतु सर्वकर्मनिवेदके · अन्यमन्त्रार्चशास्त्राध्या·मन्य

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

मन्यमन्त्रस्यपूजनं · कुलस्त्रीवीरनिंदाचतद्द्रव्यास्यापहरणं ·

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

सनेनिविष्टायभुजानात्तैकभाजने । एकपात्रे पिबंतोयं तेयान्तिनरकं सदा । ए
सेवन्ते कुलद्रव्ये मेकग्राममतेगुरौ । तत्कुलशेचतत्पुत्रे च्चजेष्ठ कुलदेशिके ।
विनाज्ञां स्वपापात्मा यावचन्द्रनिरं व्रजेत् । पवनंधर्मशास्त्रख्य कुचुंच्चिचनि
षेवनं । श्रोतकृन्यस्याचरणां श्रोत्रियानांचरवंगति । कामथापूजलोला
भोजनस्तोस्व्यादिनाशनं । रिपूनापिनकर्तव्यो वाग्वादश्चक्रमध्यतः । पि
पितृमातृसमंपश्या तेनोक्तं पूरुषंसहः । श्रीगुरु कूलशास्त्राणि पूज्येस्थाना
नि थानिच । भक्त्याश्रीपूर्वकं विद्वान्प्रणाम्य परिकीर्तितं । पारंपर्यागत
माम्नायं मन्त्राचारादिकं तथा । सर्वं गुरु कूलैर्लब्धं सफलं स्यान्न चान्यथा
। श्रीशास्त्रं पूजयेन्नित्यं पशुगेहेन निःक्षिपेत् । स्वदारवान्निषेवेत कू
लशास्त्राणि सर्वथा । पशुशास्त्राणि सर्वाणि वर्जयेत्परदारवत् । संस्का
रार्थं छिन्नभिन्नान्यूस्त वर्णाश्रवैदिकान् । मन्त्रान्यस्मवेत्संप्रदान्यानैः
स्यादत्र व्यवस्थिति । धर्मशास्त्रविरुद्धोय आचारस्तु कौलिकः । चक्रे
नाकारयेदेता देवाप्राप्ताः प्रपूजयेत् । गमनं नैव कूर्वीत कृत्वा निरयमाप्नुयात् ।
मातरं गुरुपत्नीच भगिनीं भगिनीसुतां । भ्रातृजायावीरभार्या कुमारीव्र
तधारिणी । व्यङ्गिनिं विकृतां गांच भ्रष्टांप्रीतिंसमाहृतां । स्नुषांसकृत
कामगतां वृद्धांनैवाभनोहरां । मनोहरां यौवनस्थां सुवेशां चारुहासि
नीं । रक्तांतनयनांश्यामां पूजयेत्कौलिकांगतां । अकस्माच्चसेवेत
प्रबलेन कुलयोगिनी । चक्रमध्ये स्वयक्ष च वास्वतः पार्थिनींभवेत्
। आममांसंसुराकुंभं मत्तेभं सिद्धिदर्शनं । सहकारमशोकं च क्रि
डालब्धीकूमारिकं । एकवृक्षां श्मशानञ्च समूहं योषितामपि । नारिचर
कुवसनां दृष्ट्वा वन्देति भक्तितः । गुरुसत्कि सुतजेष्ठकनिष्ठ कुलदेशि

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

कान् · कुलदर्शनशास्त्राणि कुलद्रव्याणि कौलिकान् · व्रतकांसूचकांश्चा
पिवाचकान्दर्शकांस्तथा · शिक्षकान्बोधकान्योगिनीसिद्धपूरुषान् कुलान्
कन्याः कुमारिकानग्ना उन्मत्तानपियोषितः · ननिन्देनजूप्सेत हसेन्ना
वनमानयेत् · नाप्रियंनानृतंबूयात्कस्यापिकुलयोगिनी · कूरूपेनतुह
ह्येतिननिन्देकुलयोषितं · परीक्षयेन्नभक्तानांवीराणांचकृताकृते · नपश्य
पतितांनग्नांमून्मत्तांप्रकटस्तनीं · नदिवाप्तेवचेन्नारींतद्योनिंनानिरीक्ष
येत् · स्त्रियंशतापराधंवापुष्पेणापिनताडयेत् · दोषान्नगणयेत्स्त्री
णांगुणांनैवप्रकाशयेत् · तिष्ठन्तिःकुलयोगिन्यःकुलवृक्षेनभोक्तव्यं
चार्कपत्रेविशेषतः · नस्वपेकुलवृक्षाधोनचोपद्रवमाचरेत् ·
दृष्ट्वाभक्त्यानमस्कुर्यान्नछेदयेनकदाचन · श्लेष्मांतककरंजक्ष
निंबाश्वत्थकदंबकां · विल्वोवटोदूम्बरौचचिञ्चाचेतिदशस्मृ
ताः · प्रायश्चित्तंभृगोपातंसंन्यासंव्रतधारणं · तीर्थयात्राभि
गमनंकौलेपञ्चविवर्जयेत् · अन्तःकौलंवाहिःशैवंजनमध्येतु
वैष्णवं · कौलंतुगोपयेद्देविनालिकेलफलांबुवत् · गुरुंप्रका
शयेद्धीमान्मन्त्रंयत्नेनगोपयेत् · अप्रकाशप्रकाशाभ्यांक्षीय
तेसंप्रदायूषं · सर्वाचारपरित्युक्तः कुलाचारंसमाश्रयेत् · कुला
चारपरिभ्रष्टोरौरवंनरकंव्रजेत् ॥ वामाचारंतुकथयेदकूलीनामस
द्गुरु · आचारात्पतितःशिष्येपातकीसगुरुर्भवेत् · सर्वभूतहितेरक्तः
समयाचारपालकः · अनित्यकर्मसंत्यागीनित्यानुष्ठानतत्परः ·
परस्यादेवतांयांतुसर्वकर्मनिवेदके · अन्यमन्त्रार्चशाक्षाध्या·मन्य
Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal
मन्यमन्त्रस्यपूजनं · कुलस्त्रीवीरनिंदाचतद्द्रव्यास्यापहरणं ·

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

स्त्रीमयंचजगत्सर्वं स्वयंतावत्तथाभवेत् । पेयंचर्व्यंतथाचोष्यं भक्ष्यंलह्यं
गृहंसुखं । सर्व्वस्त्रयुवतीरूपंभावयेद्युतमानसः । स्त्रियोदेवास्त्रियोप्राणाः
स्त्रियएवविभूषणं । स्त्रीसंगिनासदाभाव्यमन्यथास्वस्त्रियामपि । तद्ध
स्तावंचितंपूष्पं तद्धस्तगृहितंजलं । तद्धस्तरचितंभोज्यंदेवताभ्योनिवेद
येत् । कूलजीयूवतींवीक्ष्य नमस्कूर्य्यात्समाहित । यदिभाग्यवशेनैव कू
लदृष्टिस्तुजायते । तदैवमानसीपूजां तदातासांप्रकल्पयेत् । बालांवायौव
नोन्मत्तां वृध्दांवासुन्दरींतथा । कुत्सितांवामहादुष्टां नमस्कृत्य विभावयेत् । ता
सांप्रहारनिन्दाच कौटिल्यमप्रियंतथा । सर्व्वथानचकर्त्तव्यमन्यथासिध्दिरो
धकृत् ॥ गोचर्मस्थंयथाक्षीरं नपेयंस्याद्विजोत्तमैः । तथापशुमुखाधर्मो
नश्रोतव्यस्तुकौलिकैः । असंस्कारंपिवेद्द्रव्यं बलात्कारेणमैथुनं । स्वह
स्तेनपशुंहत्वारौरवंनरकंव्रजेत् । वीरहत्यावृथापानं वीरद्रव्योपहरणं
वीरस्त्रीगमनंचैव तत्संयोगश्चपंचमः । महापातकमित्युक्तं कौलिका
नांकुलागमे ॥ शृणुपुत्ररहस्यंमे समयाचारसंभवं । येनहीनानसिध्दन्तिज
न्मकोटिसहस्रशः । मनवःकुलशास्त्राणां कुलाचार्य्यानुपायिनां । उदार
चित्ताःसर्व्वत्र वैष्णवाचारतत्पर । परनिन्दासहिष्णुस्या उपचाररताःसदा । पर्व
ते विपिनेवापि निर्ज्जनेशून्यमंडपे । चतुष्पथेजलेशून्ये यदिदैवाद्गतिर्भवे
त् । क्षणंध्यात्वामनूंजप्त्वानत्वागच्छेद्यथासुखं । गृध्रंवीक्ष्यमहाकाली
नमस्कुर्य्याद्दलेक्षिताः । क्षेमकरींतथावीक्ष्य जंबूकींयमदूतिकां । कुरंग
रान्येनभूकाकौ कृष्णमार्ज्जारमेवच ॥ कृशोदरीमहाचंडा मुक्तकेशा
वलिप्रिये । कूलाचारप्रसन्नास्ये नमस्तेशंकरप्रिये ॥ श्मशानस्थंशवं
Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal
दृष्ट्वा प्रदक्षिणा मनूंस्मरेत् । प्रणम्याशैनमन्त्रेण पांडीसुखमवाप्नुयात्

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

घोरदंष्ट्रेकराला(स्ये)किरिसद्रप्रणादिनी । घोघोररवास्फार नमस्ते चितिवासि
नी ❀ रक्तवस्त्रं तथापुष्पं राजानं राजपुत्रकं । हस्त्यश्वरथशस्त्राणि फलका
न्वील पूरुषन् । महिषं कुलनाथं च दृष्ट्वा महिषमर्द्दिनीं । प्रणम्येजयदुर्गां वा
सच विघ्नैर्नालिप्यते । जयदेवि जगद्धात्री त्रिपुरेच त्रिदैवते । भक्तेभ्यो वरदे देवि
महिषघ्नि नमोस्तु ते ❀ मद्यभाण्डं समालोक्य मत्स्यमांसं वरस्त्रियं । दृष्ट्वा
च भैरवीं देवीं प्रणम्य विमृषन्मनूं । घोरविघ्नविनाशाय कुलाचारसमृद्धये ।
नमामि वरदे देवि मुण्डमालाविभूषिते । रक्तधारासमाकीर्णे । वरदत्वां नमाम्य
हं । सर्वविघ्नहरे देवि नमस्ते हरवल्लभे । एतेषां दर्शनेनैव यदिदेवान्नकुर्वते । श
क्तिमन्त्रपुरस्कृत्य तस्य सिद्धिर्नजायते ❀ वेदशास्त्रपुराणानि स्पष्टवेश्यांग
ना इव । इयंतु शांभवी विद्या गोप्या कुलवधूरिव । सुगुप्तं कौलिकाचारमनूर
न्हंति देवताः । वाञ्छासिद्धिप्रइच्छन्ति नाशयन्ति प्रकाशनात् । कुलपुष्पं कुल
द्रव्यं कुलपूजां कुलं जपं । गुरुकुलपतिं चापि कुलमाली कुलाकुलं । कुलचक्रं
कुलध्यानं सर्वथा न प्रकाशयेत् । प्रकाशात्सिद्धिहानिः स्याः प्रकाशात् धना
दिकं । प्रकाशाद्धनहानिः स्यात्प्रकाशाद्देहहिंसनं । प्रकाशान्मृत्युलाभः
स्यान्नप्रकाश कदाचन । पूजाकाले महेशानि यदि कोप्यत्र गच्छति । दर्शये
द्वैष्णवीं मुद्रां विष्णुन्यासं तथा स्तवं । कदाचिदंगहानिस्यान्न च व्यक्तिः कदा
चन । वरं पूजा न कर्तव्या न च व्यक्ति कदाचन । अंतशाक्त वहिःशैवाः सभा
यां वैष्णवो मताः । नानारूपधरा वीरा विचरन्ति मही तले । दक्षिणाक्षं
कुलाचारा कथिता तव सुव्रतः । न कस्यैचित्प्रवक्तव्यं यदिच्छा प्रियमात्मनः
❀ इति श्रीकौलरहस्ये सप्तमपटलः ❀ अथ वामकुलनाधिकारवि
वेकमाह ❀ वक्ष्ये प्रकर धर्म्मं कौलिकानां च वामिनां । इहलोके परत्रा

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

प्रियं कृत्वा सुखमाप्नुयात् । ब्राह्मयं स्वस्य विप्रस्तु सम्यग्ज्ञात्वा स
माविशेत् । वाममार्गे अथवा कौले तत्रापि च न लंघयेत् । स्वस्व वर्णाश्र
माचारं न कुर्य्याच्च प्रतिग्रहं । परस्त्रीधनकामश्च वेदशास्त्रादिनिन्दनं
। अनिग्रहं चेन्द्रियाणां वचनं गुरुविप्रयोः । संगः सर्वात्मना त्याज्यो
प्युप्रसिद्धे गुरुं विना । सत्संगश्च विवेकश्च निश्चलं नयनद्वयं । यस्य ना
स्ति नरः सोन्धः कथं वामे सुखं लभेत् । सांसारिक सुखासक्तो ब्रह्मज्ञा स्मी
तिवादिनं । कर्मब्रह्मोभयभ्रष्टं तं त्यजेदन्त्यजं तथा । मद्यं मांसं सुरापानं मत्स्याः
स्त्रीणां धवास्तथा । अनेकायनगा यन्त्रे तेन वामो गतिप्रदः । स्थित्वा गुरुद
क्षिणे मार्गे गुप्तं भुङ्क्ते पलादिकं । स्याति नरकं घोरं विष्ठायां जायते कृमिः
। विना बलिं पलं भुङ्क्ते विना पूजां सुरां पिबेत् । दूतीयागं विना गच्छेत् स्त्रियं वा
म्यति नारकी । अबुध्या समयाचारं कुलद्रव्यं चरेद्यदि । सगुरुर्गणे वशि
ष्याश्च योगिनीनां भवेत्पशुः । वाममार्गं न जानाति मूढात्मा मोक्षमिच्छ
ति । पुरश्चारमपारं च बाहुभ्यां तर्तुमिच्छति । सर्वकर्मविहीना ये वर्णाश्र
म विवर्जिताः । कौले वा वाममार्गे वै प्राप्ते मूर्खो हि भाजनं । निन्दन्तु बान्ध
वाः सर्वे त्यजन्तु स्त्रीसुतादयः । जनाः हसन्तु मां दृष्ट्वा राजा नो दण्डयं भुवा ।
रोगदारिद्र्यदुःखाद्यैः पिशितो प्यनिशं त्वहं । लक्ष्मीस्तिष्ठतु वा यातु न मुंचामि
पदः त्विदं । एवं यस्य दृढा भक्तिः स वामे सिद्धिमाप्नुयात् । नार्थलाभान्न न
च क्रोधान्न द्वेषान्न च मत्सरात् । न कामान्न भयाद्वापि मार्गं प्राप्तं परित्यजे
त् । जयेद्देवी पूर्वमार्गं तस्मिन् विघ्न भवाप्नुयात् । गुरुकार्य्यन्यसंपूतो देहनि
र्धूतकल्मषः । कुलपूजारतो यस्तु सोयं कौलो न चेतरः । परोक्षे कोनजा
नीते कस्य किंच भविष्यति । यद्धि प्रत्यक्षफलदं न देवी साम दर्शनं । गुरु

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri
पदेशानिहिता। महानाशेतिकेचन । मोहयन्निजपेदृकेचिन्स्वंपूर्व्वाविःनीमाहि
ता: । पेयंमद्यंपलांरवाद्यंसमालोक्यंप्रियामुखं । इत्येताचरणांश्रेष्ठंप
श्मा: प्रवदन्तिच । मद्यमांसेनमनुजो यदिसिध्दिंलभेतचेत । मद्यपानरता:
सर्वेसंसिध्दानभवंत्युमे । मांसभक्षणमात्रेण यदिरूपगातिर्भवेत । क्रव्या
दीनांतदामोक्षो मांसादन्यंनभुन्जते । स्त्रिसंभोगेनभोदेवायदिमोक्षोभिजाय
ते । तदासर्वेपिमुक्ता:स्यु:कस्यजन्मभविष्यति । कृपाणधारागमनाव्याघ्रक
र्णावलंबनात । भुजंगधारणा नूनंत्वशक्यंकुलवर्त्मन: । वृथापानंतुदेवेशि
सुरापानामहोच्यते । तन्महापातकंज्ञेयं वेदादिषुनिरूपितं । अनाघ्रेय
मनालोक्यमनास्वाद्यमपेयकं । मद्यमांसंपशूनांतुकौलिकानांमहत्फलं ।
अपेध्यानिद्विजातीनांमद्यानैकादशैवहि । द्वादशंतुसुरामद्यं सर्वेषामुत्त
मंस्मृतं । तस्माद्ब्राह्मणाराजन्यौवैश्यश्चनसुरांपिवेत । सुरादर्शनमात्रेण
कुर्य्यात्सूर्य्यावलोकनं । तस्यसंसर्गमात्रेण प्राणायामत्रयंचरेत । आजानू
भ्यांभवेत्स्नानं नाभ्यामुपवसेदह: । उर्ध्वंतोचेत्त्रिरात्रन्तुमद्यमद्यपर्शमनंविधि:
। सुरापानेकामकृतेज्वलन्तींतांप्रवेशयेत । मुखेतयाविनिर्द्दग्धेतच्छुद्धिंलभ
वाप्नुयात । अविधानेनयोहन्यात दात्मनप्राणिनप्रिये । नवसेनरकेघोरेदि
नानिपशुरोमभि: । संमिता निद्दुराचार स्त्रिय्योज्योनिषुजायते । तस्मात्पाप्य
विधानेनच्छेदयेन्नकदाचन । विधिवत्गांद्विजंवापिहत्वापापैर्नलिप्यते । स
र्वेभ्य: कौलिकेश्रेष्ठस्मृध्यंस्नायीचयामत: । अधिकारोमक्रियुक्तोयश्चस्
गुरुसेवक: । सएककौलिकोवन्द्य इतरमद्यपामता: । स्मरणंकीर्त्तनंतस्यदर्श
नंवन्दनंतथा । संभाषणंचकुरुतेराजसूयाधिकंफलं । सयत्रवसतेदेवीतत्र
Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal
श्रीर्विजयोभवेत । अनामयसुराश्चसुभिक्षानिरुपद्रव: । दृष्टदृष्टांचप्रणा

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

मेदन्यैवर्ज्य: सदूरत: । पूर्वाम्नाय: सृष्टिरूपा: स्थितिरूपं तु दक्षिणा: संहार
पश्चिमाम्नाय उत्तरे नूग्रहो भवेत् । मन्त्रयोगं विदु: पूर्वं भक्तियोगं तु दक्षि
णं । पश्चिमं कर्मयोगन्तु ज्ञानयोगं तथोत्तरे ॥ इति श्रीकौलरहस्ये प्र
थमपटल: ॥ अथ दिव्यवीरपशुभावा निगद्यते ॥ श्रीदेव्युवाच ॥
वीरभावो महादेवो कथ्यते शृणु भैरव । निर्द्वंद्वमानसो भूत्वा हत्वा कामक
लादनू: निशायां पूजाप्रवला हि तु युक्ताः सदैवाहि । निजं कुलं समाधाय स्वयं
भैरवरूपधृक् । कुलं च भैरवीरूपं तदग्रे न्यासविस्तरं । प्रसूनतूलिकामध्ये
पुष्पप्रकरसंयुते । नानागन्धसमाकीर्णा कुलद्रव्येन यन्त्रकं । लिखि
त्वा पूजयेच्छक्तौ घटस्थापनपूर्वकं । स्ववामभागे षट्कोणं तन्मध्ये व
त्तरंध्रकं । लिखित्वा तत्र कुंभं वै सौवर्णं राजतं तथा । तांम्रं मृण्मयं
वापि महालोहविवर्जितं । स्थापयेत्कलशाधारं कुंभं गंधिवासितं ।
हेतुद्रव्यं व्राह्मणादि भेदत: संप्रपूरयेत् । तत्र यन्त्रं विलिख्यादौ यद्यत्कुलस
मुद्भवं । ध्यात्वेष्टदेवतां तत्र जपेदष्टोत्तरशतं । धेनुयोनीं प्रदर्श्याथ अ
मृतीतद्धि चिन्तयेत् । इच्छामृतमूपात्तवै नृत्यन्ति योगिनीगणा: । नृ
त्यन्ति भैरवा: सर्वे नृत्यन्ति मातरोपि च । इन्द्राद्या योसुरा: सर्वे नृत्यन्ति मधुना
रूपा: । व्रह्मविष्णुमहेशाद्या नृत्यन्ति हर्षतत्परा: । अर्घपात्राङ्गेधा
कृत्वा गुरवे चैकभागकं । एकं कुलाय वै दत्वा एकेन देवतर्पयेत् । पि
(यदि)
त्वा कुलरसं नानावस्त्रालंकारभूषितं । साक्षाद्गुरुं नमस्यांश्च तो
य विसर्जयेत् । आनन्दरूपवा धृत्वा पूजयेत्परमेश्वरीं । तत्तत्
कल्पविधानेन तत्तत्यत्नेन पूजयेत् । विसर्जनं विधायाथ स्व
कुलेयो नयेत्तत: । माद्दीपुर्यं सपानेन अमृतं भुज्यते मया । त

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

तच्चकोलसंस्वादेसंमदोममजायते । तत्फलगृहणादेव भैरवश्चंजावरोहनं । ल
तालिङ्गनमात्रेण सुधाधौतकरेवरः । मूलयोगे कृते तत्र जपेदष्टसहस्रकं
यत्रजापे च होमे च यत्र संख्या न चोदिता । तत्र पंगणानपोक्ता अष्टोत्तरसहस्र
कं । ~~यत्रजापे च होमे च यत्र संख्या न चोदिता~~ जलपूतं हविर्द्रव्यं गृहीत्वा तत्प्र
येत्ततः । विधाय तर्पणं देव प्रदक्षिणमनुं व्रजेत् । स्तुत्वा प्रणम्य कल्पोक्त
स्तवेन तोषयेत्ततः । तस्मात्कुलं समायोज्य कृत्वा यत्नेन संजपेत् । कुलसाक्ष
कस्तत्वत्वंस्यर्यं तिष्ठन्नीतितत्वतः । मद्यं मांसं तथा मत्स्यं मुद्रा मैथुनमेव च ।
एभिरेव कृता पूजा कुलाचार प्रकीर्तिता । तेन तत्कुलशास्त्रेण पूजनीया प्रयत्नतः
। कुलं कुलं चात्मकुलं निश्चलं तस्य वर्तते । स धन्यः स च निशानी कुलरूपः स
एव तु । यत्र तत्र कुजेवारे श्मशाने गमनं कृते । चतुर्दश्यां गते तत्र पक्षपूजाफ
लं भवेत् । न गच्छन्नार्प्यतत्स्थानं पशुरेव न संशयः । नान्यस्मादधिकं देव इ
ति चिन्तापरायणः । सोमके क्षोभमापन्ने मम क्षोभप्रसस्यैर्जायते । त
स्मात्प्रयत्नाद्वीरवरो भवेद्भोगयुतः सुखि: । भोगेन मोक्षमाप्नोति भोगेन
कुलसाधनं । विनाहेतुकमास्वाद्य क्षोभयुक्तो भनिंदति । यत्करोति यद्दर्श्वे
ति -- . . . . तत्सर्वं कुलरूपं तु ध्यात्वा च विहरेत्सुधी । एकाकीनि
र्जने देशे श्मशाने पर्वते वने । शून्यागेहे नदीतीरे निःसलो विहरेन्मुदा । वी
राणां जपकारस्तु । सर्वकामप्रशस्यते । सर्वदर्शं सर्वपीठे कर्तव्यं च न संशयः
। वीरसाधनकार्य्यं च कर्तव्यं वीरपुरुषैः । दिव्येरपि च कर्तव्यं पशुभिन्न
च पामरैः । चरं पामरकार्यं च न पशोरिति निश्चितं । यच्चान्तसपुराप्रोक्तं संके
तं मन्त्रसाधनं । अञ्जनं गुटिकादिश्च कुर्य्याद्वीरो महाबलः । दिव्यवीरनभे
दोस्ति यद्भेदं तत्तु कथ्यते । ज्ञानीविनीतो मधुरः कलावान्यसंयुतः । दि

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

दिव्यस्तु देववत्प्रायो वीरश्चोद्धतमानसः · भूविभूतिप्रशौ वापि चन्दनैर्वापि लेपतैः · आकाशगोपनोवापि · त्यक्तोवाकूलभैरवः · रक्तचन्दनदीर्घोवा वै ष्णवाचार्य्यवैष्णवः · अपमानेच पूजायां हृष्टः पुष्टः सदा भवेत् · देवनिन्दा परोव्यापि तत्तत्पूजापरोपिच · पूजारतस्तगाहितः कूलाकूलमतेस्थितः · निजभावसमायूक्तो देववद्विहृतः क्षितौ · स्वकूलान्ते पूरश्चर्य्यां रतौ कुर्य्यो नचान्यथा · वेदहीनो द्विजे देव यथानश्रुतिजःकथा · विष्णुभक्तिं विना देव भक्तिर्नप्रभवेद्यथा · शाक्तज्ञानं विना भूक्ति र्यथा हास्याय कल्पते · गुरुं बि नायथातन्त्रे नाधिकारकथंचनः · पतिहीना यथा नारी · सर्वकर्म्मविवर्जि ता · कूलं विनादेवबिधौ कदापि मम साधने · नाधिकारीति कौलेयस्त स्माद्भावपरो भव · अविनीतं कूलं यस्य स कथं मम पूजकः · तस्मात्यत्नो त्तथा कार्य्यं भावाभावात्कूलस्य नाधिकार कथंचन · तेन भावविशुध्द स्तु साधकः कौलिको भवेत् ॐ इति श्रीकौलरहस्य अष्टमपटलः ८

※ श्रीईश्वर उवाच ※ शुध्दस्तु त्रिविधः प्रोक्तः क्रमेण शृणु भैरवी · अदीक्षितः क्रियाहीनो मंत्रतंत्रविवर्ज्जितः · महापशुरिति ख्यातं सर्वतो पंविजर्हितः · दीक्षिता नीदकोयस्तु द्वितीयः सप्रकीर्तितः · एकाकीपानानि रतः पशुनित्य मिधीयते · अस्याधिकारः पुजायां नगुरुत्वं कदाचन पूर्वस्य नाधिकारोस्ति पूजादर्शनतागतौ · पूर्वस्तु सर्वकौलेर्हि बहिः कार्य्यः स्वदेशतः · पूर्वदर्शनमात्रेण कूलदर्शनमाचरेत् · ब्रह्मह त्यादिकं पापै · · · · · · · पूर्वदर्शनमेवात्र सत्यं सत्यं वदाम्यहं · ममात्मा विदे वेश निर्भुं विश्वपि सप्रभो · तथापि तत्र मे शंका जायते त त्पदे पदे · वरं कू [illegible] स्वकूलस्य वरं ह

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

निबद्धं स्वकूलकृद्दनं · कायेनमनसावाचा · बलस्वकुलपातनं · नकुर्वीतप
ञः संगं स्वमार्गस्थकारणात् · कुलशास्त्रं द्वयं पापं शरीरं कुलनाशनं
· स्वकुले महतीनिन्दा परयोगात्कुलेश्वर · तस्मादपि महापापं पशुसं
गात्प्रजायते · दैवाश्च जायते वीरो वीराद्देव प्रजायते · देवैर्वीरैर्न शंदेहः स्या
च्चमित्यभिधीयते · भावस्तु मानसा धर्म्मः शाब्दः स हि कथं भवेत् · त
स्मात्भावेन कर्त्तव्यो भावो दिङ्गम्भीरीतं · यथेक्षुरसमाधुर्य्यं रसनैर्य्योः
यतेप्रभो · तथा भावो विभावोस्तु मनसा परिभाव्यते · शृणु यत्नेन देवे
शि रहस्यातिरहस्यकं · विना मद्येन मांसेन पुंश्चलीसेवनं विना · मंत्र
सिद्धिमवाप्नोति चन्द्रखौर क्रमर्च्चिते · अलिशिरापूरितं पात्रं वलिना पूरितं भू
खं · अलिं वलिं च राम्भां च किं न सिध्यन्ति भूतले · सत्यमेतद्विना योषित्संग
मन्त्रो न सिध्यति · संग एव हि कर्त्तव्यो मैथुनान् कदाचन · पूजनीया स
दा योषा मद्भावकृत निश्चया · तस्मात् मैथुनं देव कर्त्तव्यं मम साधकैः ·
अहं तु जगतां धात्री जननी जन्मकारिणी · मद्भावप्रतियन्त्रायां लोहमे
वसूनिश्चितं · कर्त्तव्यं मैथुनं नैव तस्मान्मनाविकारणं · मोहाद्वा गुरुवो
धाद्वा · यदा तत्कुरुते सुधीः · वीरो वाप्यथवा दिव्य अशुद्धा नरकं व्रजे
त् · गुरुपत्नि द्विजपत्नी पितृपत्नी प्रपूजयेत् · मैथुने नरकं यावत्ता
वत्कोटि युगं भवेत् · अहं वरो वरां पत्नाः नाम यामि तमीश्वर · निर
न्तरं कृतिजया जायते तस्य पापिनः · कदाचित्कर्म्म सन्ताप कदाचि
त्कर्णपीडनं · कदाचिदपि वाग्यः स्यात्कदाचिन्मोविच्चार्चिका · अनालो
क्यं च वाधीर्य्यं खंजता कूबता तथा · अन्येपि विविधा रोगा कु
ष्ठापापहरंमिति [illegible] च्छेदस्तथैव च ·

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

पादच्छेदः करच्छेदः शिरच्छेदोपि जायते । पशुपीडा राजपीडा व
ह्निपीडा च जायते । कृतं तस्यास्तु दोषेण म्रियते नात्र संशयः । एतत्ते
कथिता दोषा योनिमैथुनसंभवाः । अधिकारविहीनानामधिकार
यूनेश्चरेत् । मद्भस्मैव संदेहो वर्धते जगदीश्वरि । ममानुग्रहतो देवि
तद्गम्यं च त्वमर्हसि ॥ देव्युवाच ॥ अहमेव परं ध्यानं महमेव परा श्रु
तिः । महः परतरं विश्वं न किञ्चिदवलोक्यते । अहमेव जगत्सर्वं जग
देवाहमीश्वरि । मद्भावभाविता नारी भवदेतादृशी शिव । एवं ज्ञान
विशिष्टः स्यदधिकारी भवेच्छिवः । ब्रह्मादिमहेशो वा सर्वदेवमयो हि
सः । जप्यमानस्य वा लक्ष्य मातृयोनिं स्वलिंगयोः । संपर्के तु विका
रो हि न तपोर्ज्जायते क्वचित् । साधकस्य तथा यस्य मतिः स्यादधिकारिणी ।
साधिकारी भवेन्नित्यं यागादौ सह योषितां । मद्भावप्रतिपन्नाया मत्स्वरूपा
ह्यमेव सा । विकारं न हि मो यायां तस्यामर्पित एव हि । एवं यस्य स्थिरा बुद्धिः स्या
धिकारी न संशयः । साधकस्य स्वदेहस्या ध्यात्स्वरूपेष्टदेवता । तद्वर्णसम
तेजो हि पूर्णभुवनमण्डलं । भावनामिस्थिरीकृत्य देवताध्यानतन्मयः
। यथा स्वरूपवर्णादि चिंतये ध्यातमानसः । एवं ज्ञानेन संपन्ने स्वच्छंदं
विहरेत्पुनः । एवं यस्य मनो नास्ति तस्य प्रोक्तो विधिः स्मृता । कुमार्या
नैव कर्तव्य रक्षारं त्वां कदाचन । कूमारी भोजनानन्दि कूमारी भोजनार
पि । कूमारी चिन्तये देवी त्रैलोक्यविजयी भवेत् । शृणु देवि वरारोहे र
हस्यं महदद्भुतं । विनापूजां स्त्रियो योनौ संगमे साधकोत्तमः ॥
सप्तजन्म दरिद्रस्यान्नरके कोटिकल्पसः । ब्रह्महत्या सुरा
पानं स्तेयं गुर्वङ्गनागमः । छेदं नमकोटि दोषाआये नात्र संशयः ।

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

विरोचाप्यथवादिव्यो नवध्यानरकं व्रजेत् ॥ इतिश्रीकौलरहस्यनवम
पटलः ९ ॥ प्रचारणार्थं लोकाया चर्चितं देवनामतः । द्रव्यं कृतं तद्दुदे
श्य गलितं तत्तुराजसं । वाममार्गं समाश्रित्य कौलं धर्मं विचार्य्य च
अन्यधर्मस्य चाद्वेषात् कृतं शुद्धं तु तामसं । कृतं यत्कामतः कर्म्म रैहिकं पा
रलौकिकं । वाममार्गं समाश्रित्य मिश्रितं तु तामसं । सिद्धालोभेन या भुक्तिः
पानं यत्कामतो रतं । अथवा मारणाद्यर्थं गलितं तत्तु तामसं । शुद्धसत्वेन मोक्षः स्या
त्स्वर्गः स्यान्मिश्रसत्वतथा । सिद्धिर्गलितसत्वात्स्याद्दैहिकी च मनुष्यता । स्व
र्गस्थो द्वाजसाच्छूद्राकामः स्यान्मिश्रराजसात् । गलिताद्राजसान्तिर्य्यग्योयो
नावपि सुखं भवेत् । सात्विकात्तामसाद्देवयोनित्वं प्राप्नुयान्नरः । मिश्रता
मसतो दुःखी नारकी चात्यतामसात् । कर्म्म पंचविधं प्रोक्तं पंचधा भुक्ति
दायकं । प्रसर्ध्य समूपादानमीज्याध्यायेस्तथाहुति । संमार्ज्जनोपलेपादि
संस्कारो देवमन्दिरे । अंकर्जवं सर्प्पशंस्याद्देवसालोक्यकारकं । पूजा
साधनसामग्र्यामेलनं भक्तसेवनं । तत्प्रीतिः स्यादुपादानं देवतारूपदाय
कं । पीठपूजनपूर्वं यत्षोडशाद्युपचारकैः । मूर्त्यो यन्त्रे थवा पूजा सेव्या
सामिप्यकारिका । तच्छास्त्राध्ययनं मस्य कृत्वा मंत्रार्थभावनं । कृत्वाज
पस्तत्स्वाध्यायो देवसायुज्यकारकः । गुरुदेवान्मकालानां सम्यगित्यू वि
हावनं । संयोगालिंगदेहस्य नाशकः कालयोगकृत् ॥ अथ प्रातःकृत्यं
यथा ॥ ब्राह्मेमुहूर्ते ह्युक्ष्याभिसाधकस्य हितं परं । कालिकायां महेशा
निशार्द्धे य्यौ यां गुरुचिन्तनं । सुन्दर्य्यां सु महेशानी रात्रिवासः परित्यजे
त् । छिन्नायां देवदेवेशि संयोगं भूयसंस्मरेत् । तारायां देवदेवेशि स
क्यासह गुरुं स्मरेत् गुरुं ... कुंडलिनीं सम्यग्योगेन योजयेत् ॥

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

अथगुरुपादुकामाह ॐ अथवा वाग्भवं मायां लक्ष्मीबीजं समुध्दरेत् । हस
खफ्रें तथानन्द भैरवाख्यं सहखफ्रें । गुरुनाम तथा सक्तिनाम श्रीपादु
कां स्मरेत् । दशधा सप्तधा वापि त्रिधा वा प्रजपेत्सुधीः । जपं समर्पयेत्प
श्चाच्छ्रीगुरु दक्षिणे करे ॐ अथश्रीगुरोर्ध्यानं ॐ नीलांबर नील विलेप
नं युक्तं हारादि भूषित तनुं मुदितं त्रिनेत्रं । वामाङ्क पीठ स्थित नीलशक्तिं
बद्धाभिवीरं करुणा निधानं ॐ अथजपविधिरुच्यते ॐ वीरहंस महावि
द्यामेक लक्षं कारयेत् बुधः । हंसाख्या साधनं वक्ष्ये मन्त्रिणां हित काम्यया । य
स्य विज्ञानमात्रेण सर्वज्ञो भुवि जायते । हंसात्मिकं भगवति जीवो जपति
सर्वदा । अस्यास्मरणमात्रेण जीवन्मुक्तो भवेन्नरः । अस्य हंसस्य देवेशि
निगमागम पक्षकौ । अग्नि षोमौ तथा वापि पक्षौ तारः शिरो भवेत् ।
। विन्दुत्रयं शिखा नेत्रे मुखं नाद प्रतिष्ठितः । शिवशक्तिः पदद्वंद्वं काला
ग्नि पार्श्व युग्मकं । अयं परमहंसस्तु सर्व व्यापी प्रकाशवान् । हकारेण बहि
र्याति सकारेण विशेत्पुनः । अस्या संबोधमात्रेण जीवन्मुक्तो भवेन्नरः
। प्राणायाम प्रभावेण जीवन्मुक्तस्तु धायते । ऋषिर्हंसो व्यक्त पूर्वा गाय
त्रिच्छन्द उच्यते । देवता परमादिस्तु हंसोहं बीजबीजमुच्यते । सः शक्तिः
कीलकं सोहं प्रणवस्तत्वमेव च । उदात्तस्वर इत्येवं मनोरस्य प्रकीर्तितः ।
मोक्षार्थे विनियोगः स्यादेवं कुर्यात् सदा नरः । सूर्यात्मने नहृद्धे विसो
मात्मने शिरस्तथा । निरंजनं शिखा ज्योतिर्निरभासा तथा प्रिये ॐ
अथदन्तधावनविधि ॐ ततः समाहरेद्दन्त धावनं विहितौ धसां । ते
चापामार्ग वदनी त्रिगुणी विल्ववासका । असोक चंपक प्लक्षे पर्णा
जंम्बू धव सत्रु वा । अर्क न्यग्रोध खदिर करंञ्ज कुभादिकं । प्रमाणं ।

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri
द्वादशांगुलविप्राणां क्षत्रियानां नवांगुलं · अष्टांगुलं च वैश्यानां सूद्रानां
च षडांगुलं · चतुरंगुलप्रमाणान्नुनारिणां विधिरुच्यते ॥ अथ मानस
स्नानं ॥ मनसामूलमन्त्रेण प्राणायामपुरस्सरं · कुर्वीत मानसं स्नानं
वीन्दुतीर्थे प्रभावनात् ॥ अथ विभूति धारणं ॥ ब्राह्मणस्योर्ध्व पुण्ड्रस्या
क्षत्रियस्य त्रिपुण्ड्रकं · अर्धचन्द्रस्य वेश्यश्च शूद्राणां वर्तुलाकृतिः
वैष्णवस्योर्ध्व पुण्ड्रंस्यात त्रिपुंड्रं शिव सेविनः · अर्धचन्द्रो गणेशस्यदे
वीभक्तस्य वर्तुलं · नारायण परीयस्तु चन्दनस्य त्रिशूलकं · विभूतिधा
रणास्यास्य मंत्रस्य च सदाशिवः · ऋषिस्त्रष्टुपमवेच्छन्दो रुद्रो देव
प्रकीर्तितः · प्रासादबीजं बीजस्यात् शक्ति कूर्चं च कीलकं · क्षेत्रपा
लं सर्व पापक्षयार्थे विनियोगिता ॥ तिलक धारणं ॥ मायाका
मरुषः सर्व जनमोहिनि चोध्दरेत् · सर्वावसं करीत्यू्क्ता मंततो रक्षय
ग्मकं · अस्त्रां शिरोयुतो मन्त्रो मयाते परिकीर्तितः · एतन्मन्त्रोदितं देवि
प्रोक्तं तिलक धारणं ॥ अथ संध्या ॥ आचम्य प्राङ्मुखी भूत्वाउ
पाविश्य च मंत्रवित् · वैदिकीं तान्त्रकीं कुर्यान्नित्यः संध्यां समाचरेत् ·
· वक्षेथ तान्त्रिकीं सन्ध्यां मूलानाचमनत्रयं ॥ विद्याभेद सन्ध्या
संख्या माह ॥ सून्दर्यास्तु चतुः कालं संध्यावन्दन माचरेत् · प्रातःका
ले च मध्याह्ने सायाह्नेप्यर्धरात्रके · चतुर्विधास्तु गायत्रिः जपेच्चान्ने नपा
र्वति · प्रस्तारक्रतिरूपा च उपस्थाना सिधा तथा · वाक्यार्थकल्पनादेवि च
तुर्थी परिकीर्तिता · अद्धि पारायणं प्रात मध्यान्ने नाम संज्ञकं · मन्त्र पाराय
णं रात्रौ निशायां चक्र संज्ञकं काजिकायामिदं प्रोक्तं मूपस्थान विवर्जितं · मे
धादीक्षादिराशीनां फलार्थं संध्या चतुष्टयं · संध्यात्रयं च तारायां छिन्ना
Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

यात्रिविधं भवेत् · एतासां नहि भेदोऽस्ति भेदगो नरकं व्रजेत् ॥ अथ दशविद्या
गायत्र्युद्धारमाह ॥ कालिकाया कालिकायपदं चोक्त्वा विद्महे तदनन्तरं · श्म
शानवासिनी ङेन्तं धीमहीति पदं वदेत् · तन्नो घोरपदं प्रोच्य प्रवदेच्च प्रचोदया
त् ॥ अथ तारायाः · तारायापदमाभाष्य विद्महे तदनन्तरं · महोग्रायै पदं प्रोच्य
धीमहीति ततः पुनः · तन्नो देविपदं प्रोच्य वदेत्पश्चात्प्रचोदयात् ॥ अथ छिन्न
मस्तायाः · वैरोचन्यै विद्महे च छिन्नमस्ताय धीमही · तन्नो देविपदं चोक्त्वा यो
जनीयं प्रचोदयात् ॥ अथ त्रिपुरसुन्दर्याः · वाग्भवं त्रिपुरादेव्यै विद्महे त
दनन्तरं · कामबीजं समुच्चार्य्य कामेश्वर्यै च धीमही · तन्नः क्लिन्ने पदं चोक्त्वा
वदेत्पश्चात्प्रचोदयात् ॥ अथ भैरव्याः · त्रिपुरा च तथा ङेन्तं विद्महे पदमु
द्धरेत् · भैरव्यै च ततश्चोक्त्वा धीमहीति ततो वदेत् · तन्नो देवीपदे चोक्त्वा प्रचो
दयादुदीरयेत् · गायत्री त्रैपुराख्याता वाग्भवाद्यं समुद्धरेत् ॥ अथ कम
लायाः · महालक्ष्मिपदं प्रोच्य विद्महे तदनन्तरं · महाश्रियै पदं चोक्त्वा धीम
हीच पदं वदेत् · तन्नः श्रव्दात् श्रीपदं च ततो दद्यात् प्रचोदयात् ॥ अथ भु
वनेश्वर्य्याः · मायाबीजं समुच्चार्य्य भुवनेश्वर्यै च विद्महे · आद्यायै पद
मुच्चार्य्य धीमही तदनन्तरं · तन्नो देवी पदं प्रोच्य ततो दद्यात्प्रचोदयात् ॥
अथ मातङ्गी · अथ वक्ष्यामि गायत्री साधकस्य वरप्रदं · शुकप्रियायै वि
द्महे श्रीकामेश्वरी धीमही · तन्नः श्यामा प्रचोदयात् ॥ अथ धूमाव
ती · धूमिति बीजमुच्चार्य्य धूमावतीति विद्महे · विवर्णा देवी पदं ततः धी
मही पदमुद्धरेत् · धूमादेव्यास्तु गायत्री तन्नो घोर प्रचोदयात् ॥ अथ
वगलामुखी · ह्लीं माया समुच्चार्य्य वगलापदतो मुखी · विद्महे दुष्ट
दतः स्तंभिनी पदमुच्चरेत् · धीमही तत्पदस्यान्ते तन्नो देवी प्रचोदयात् ·

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri
वगलाथामहेशानिगायत्रीयंप्रकीर्तितं ॐ अथनिषिद्धासनं । तृणपल्लव
काष्ठानि पाषाणं शशमयं तथा । वंशासनंचवस्त्रंच केवलंक्षितिमासनं
। एवंमष्टविधंदेविमासनं परिवर्जयेत् ॐ इतिश्रीकौलरहस्यदशमपट
लः १० अथमातृकामुद्रामाह । ललाटे नामिकामध्ये न्यसेच्चमुखवृत्तयोः
। तर्जनीमध्यमानामा विन्यसेच्चैवनेत्रयोः । तर्जनामाकसंयुक्तं न्यसेत्सा
धकसत्तमः । अंगुष्ठंकर्णयोन्यस्य कनिष्ठांगुष्ठकौनसोः मध्यमागण्डयो
र्न्यस्य मध्यमांगुष्ठयोर्न्यसेत् । अनामादन्तयोर्न्यस्य मध्यमाचोत्तमाङ्के । मु
खेनामांमध्यमांच हस्तौपादंच पार्श्वयोः । कनिष्ठानामिकामध्यान्यस्त
व्योपृष्ठतस्तथा । सांगुष्ठास्तानाभिदेशे सर्वाः कुक्षौचाविन्यसेत् ।
हृदयेसाधकः सर्वे मंत्रायाश्च ककुत्स्थले । हत्पूर्वहस्तायत्कक्षिमूखेषु
तलमेवच । एतास्तु मातृकामुद्राः क्रमेणपरिकीर्तिता । अज्ञात्वायोवि
न्यसेद्यस्तु न्यासः स्यात्तस्य निष्फलः ॐ अथऋष्यादिन्यासस्य
क्रमेणस्थानानिमुद्राश्चाह । ऋषिंन्यसेन्मूर्ध्निदेशेच्छन्दस्तु मुखपंकजे ।
। देवताहृदयेचैव बीजन्तु गुह्यदेशके । शक्तिश्च पादयोश्चैव सर्वाङ्गे कीलकंस्मृ
तं ॐ अथषडंगार्थमाह । हृदयायेतिशब्देन हृदस्थोदेवलविग्रहः । उच्य
तेनमः इत्यस्याशानं तद्विषयंपरं । शिरःशब्दोदेवताया उत्कृष्टत्वाभिधा
यकः । स्वाहेतिविषयाः सर्वेदेवतायां समर्पिताः । शिखायैच स्वरूपत्वं
वषडपितदूच्यते । देवतायाव्यापकत्वं कवचायाभिधीयते । हूमपिव्या
पकंतेजो देवतायाः प्रकाश्यते । नेत्रशब्देनदेवस्य प्रकाशत्वं प्रकाश्यते ।
वौषडपितद्दैवोत्कृ मन्त्रशब्देनवारणं । अनिष्टस्यफट्शब्देन दाहकं तेजउच्य
ते । शान्त्वेवमङ्ग मंत्रार्थमंगन्यासंकरोतिमः । ...न्यासस्य सर्वार्थाः पू
Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

ज्यतेस्थिदशोऽपि ॥ अथान्तर्विधिः । एवंदेहमयीपीठेचिन्तयेदिष्टदेवतां । ध्यानंकूर्य्यात्ततोमन्त्रि तत्तत्कल्पोक्तवर्त्मना । तदपिद्विविधंप्रोक्तं सगुणंनिर्गुणंतथा । आत्मनोहृदयाम्भोजे कर्णिकाकेशरोज्वलेः प्रफुल्लेसोमसूर्य्याग्निमण्डलेनविराजिते । स्वीयेष्टदेवतांतत्रजपेदागमबोधितां । एवंयद्वदनंतद्धि सगुणंध्यानमुच्यते । अथान्तर्यजनंवक्ष्ये दृष्टादृष्टफलप्रदं योगिनां येनजायन्ते अधीरामामवाः सदा ॥ श्रीदेव्युवाच । बाह्यपूजाविनास्वामिन्कथमन्तःप्रपूजनं ॥ श्रीशिवउवाच ॥ सत्यमेतन्महेशानि रहस्यंश्रृणुयत्नतः । विष्णुपूर्णस्य दरेत्तु वहिःशुद्धेतुकिंफलं । अन्तःशुद्धिंसमासाद्य वहिःशुद्धिंसमाचरेत् । वहिःपूजां विधौदेविसामग्रीदुर्मिलाकलौ । व्यङ्गताजायतेतत्त्यं सर्वत्रपूजनशिवे । तस्यांगतासिद्धिर्हेतोरन्तपूजाप्रकीर्तिता । भावनामात्रगम्येयं कोटिश्चनिकल्पयेत् । अन्तपूजाविहीनेनः कृतं तदफलंभवेत् । संयोगन्तुविनादेवि योगर्भाधानमिच्छति । सचान्तःपूजनंत्यक्त्वा वहिःपूजांसमिच्छति । सदरिद्रिमहाघोरिकथमन्त्रसुखंभवेत् । अन्तःपूजांसमासाद्य वहिपूजांसमाचरेत् । संभाव्यपूजनंस्थानेतथैवश्येद्धि । श्रीदेव्युवाच । तथाप्युक्तं त्वयादेवसंशयामसिशंकर । वहिःपूजानमासाद्यचान्तपूजांसमाचरेत् । एवंक्रमेणदेवेशि पूजांकिंनभविष्यति । श्रीशिवउवाच । मृद्रपक्वसमासाद्यं यथादेविघटोद्भवेत् । घटःपक्वमृदापूर्वंवतिकिंभविष्यति । अपक्वान्मृसमानीय यथादेविघटोभवेत् । ततःपक्वप्रकर्त्तव्यः सुन्दरःसनुभाजते । अन्तपूजनवहिःपूर्णावहिपूनतराभवेत् । अन्योन्याश्रयन्तोयोगात्पूजनंसफलंभवेत् । देवीभूत्वा यजेद्देवं नादेवोदेवमर्चयेत् । तस्मांद्देवत्वमासाद्यन्याड्पूजादिमार्गतः । गुरोध्यानंप्रकूर्वी

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

तद्यथापूर्वं विशालधीः इति ब्राह्ममुहूर्तकृत . स्नानं बुधस्ततः कुर्यात्स्व
च्चिदानन्दसिद्धये . स्नायाच्च विमले तीर्थे पुष्करे हृदयाश्रिते . विन्दु
तीर्थे नरः स्नायात्पुनर्जन्म न विद्यते . इति स्नानं . मूलाधारात्कुण्डलिनी
मुत्थाप्य योजयेच्छिवे . शिवशक्त्योः समायोगो यस्मिन्काले प्रजायते . सा सं
ध्या कुलनिष्ठानां समाधिस्थैः प्रगीयते . इति संध्या ❀ अथ तर्पणं . चन्द्र
कोटिलसद्घटाद्गलितं यत्परामृतं . तेनामृतेन दिव्येन तर्पयेत्परदेवतां . ब्रह्मर
न्ध्रादधोभागे यच्चान्द्रं पात्रमुत्तमं . कलासारेण संपूर्णं तर्पयेत्तेन खेचरीं .
इति तर्पणं आधारलिङ्गनाभ्यादि . इत्यन्तर्मातृकान्यासः ❀ अ
थान्तर्बहिर्न्यासः महाआदर्शाभिने सर्ववर्णविभूषिते . अकथादित्रिले
खाश्चैव लक्षत्रयविभूषिते . तन्मध्ये परविन्दुं च सृष्टिस्थितिलयात्मकं
. एवं समाहितमनी ध्यायेदन्तर्मातृकाः . मूलादि ब्रह्मरन्ध्रान्तं बिन्दुं ध्या
येच्चिदात्मकं . विन्दुस्रुतसुधासारैस्तर्पयेन्मातृकांन्यसेत् . एकैकं व
र्णमुच्चार्य मूलाधारादिवान्तिकं . नमोन्तं इति विन्यासः आन्तरः प
रिकीर्तितः . दद्यात्मानो हृदात्माथं इत्येवं स्वचिदात्मकं . क्रियते तत्परत्वेन
हृन्मन्त्रेण ततः परं . सर्वेशाद्विगुणात्तुंगे सच्चिद्रूपे परात्मनि . क्रियया वि
भयाभाद् शिरोमन्त्रेणादेशिकैः . इच्छिरो रूपचिद्धाम लम्बतां भावना
दृढा . क्रियते निजदेहस्य शिखामन्त्रेणादेशिकैः . मन्त्रात्मकस्य देहस्य
मन्त्रवाद्येन तेजसा . सर्वतो वर्म मन्त्रेण क्रियते हृन्यसंवृतिः . यद्दृशा
तिपरं शान्तं तच्चिद्रूपे परात्मनि . हृदयादिमयं तेजः स्याद्धेतन्नेत्रसंज्ञितं
अध्यात्मिकादिकं पंच साधकस्य विनाशयेत् . अविद्याजालमन्त्रं च तत्स
त्वं धाम सर्वशरीरिणं ❀ अथ ध्यानं [illegible] स्थं . चन्द्रभास्करम

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

ज्यतेस्थिदक्षेऽपि ॐ अथान्तर्विधिः । एवंदेहमयीपीठेचिन्तयेदिष्टदेव
तां । ध्यानंकुर्य्यात्ततोमन्त्रि तन्त्रोक्तकल्पोक्तवर्त्मना । तदपिद्विविधंप्रोक्तं सगु
णंनिर्गुणंतथा । आत्मनोहृदयाम्भोजे कर्णिकाकेशरोज्वलेः प्रफुल्लेसो
मसूर्य्याग्निमण्डलेनविराजिते । स्वीयेष्टदेवतांतत्रजपेदागमबोधितां । एवं
यद्ध्यानंतद्धि सगुणंध्यानमुच्यते । अथान्तर्यजनंवक्ष्ये दृष्टादृष्टफल
प्रदं योगिनांयेनजायन्ते अधीरामानवाःसदा ॐ श्रीदेव्युवाच- बाह्य
पूजाविनास्वामिन्कथमन्तःप्रपूजनं ॐ श्रीशिवउवाच ॐ सत्यमेतन्म
हेशानि रहस्यंशृणुयत्नतः । विष्ठापूर्णोस्य देहेतु बहिःशुद्धौतुकिंफलं ।
अन्तःशुद्धिंसमासाद्य बाहिःशुद्धिंसमाचरेत् । बहिःपूजांविधौदेवि सास्मिन्भू
र्मिलोकलौ । व्यक्ततांजायतेसत्यं सर्वंगपूजनाछिवे । तस्यांगतासिद्धिहेतो
रन्तःपूजाप्रकीर्तिता । भावनामात्रगम्येयं कोटिरत्ननिकल्पयेत् । अन्तःपूजावि
हीनेनः कृतंतदफलंभवेत् । संयोगन्तुविनादेवि योगभोधानमिच्छति । सचा
न्तःपूजनंत्यक्त्वा बहिःपूजांसमिच्छति । सदरिद्रिमहाघोरिकथमन्त्रसुखंभवेत्
। अन्तःपूजांसमासाद्य बहिपूजांसमाचरेत् । संभाव्यपूजनंस्वान्ते तथैवरयेद्वहि
। श्रीदेव्युवाच । तथाप्युक्तं त्वयादेवसंशयामसिशंकर । बहिःपूजानमा
साद्य चान्तःपूजांसमाचरेत् । एवंक्रमेणदेवेशि पूजांकिंनभविष्यति । श्री
शिवउवाच । मृद्भपक्वसमासाद्यं यथादेवि घटोद्भवेत् । घटःपक्वंमृदापूर्वंवत्किं देवि
भविष्यति । अपक्वान्मृत्समानीय यथादेविघटोभवेत् । ततःपक्वप्रकर्तव्यः
सुन्दरःसनुभाजते । अन्तःपूजनवहिःपूर्णावहिःपूनतराभवेत् । अन्योन्या
श्रयतांयोगात्पूजनंसफलंभवेत् । देवीभूत्वा यजेद्देवं नाद्देवोदेव
मर्चयेत् । तस्मादेवंसमासाद्यमन्तःपूजांदिमार्गतः । गुरुध्यानंप्रकुर्वी

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal.

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

त यथापूर्वं विशालधीः इतिब्राह्मीस्नूहूर्तेकृत . स्नानं बुधसत्तमः कुर्य्यात्म
च्चिदानन्दसिध्दये . स्नायाच्च विमले तीर्थे पुष्करे हृदयाश्रिते . बिन्दु
तीर्थे नरः स्नायात्पुनर्जन्म न विद्यते . इतिस्नानं . मूलाधारात्कुण्डलिनी
मुत्थाप्य योजयेच्छिवे . शिवशक्त्योः समायोगो यस्मिन्काले प्रजायते . सासं
ध्याकुलनिष्ठानां समाधिस्थैः प्रगीयते . इतिसंध्या ॐ अथतर्पणं . चन्द्रा
र्कानलसंघट्टाद्गलितं यत्परामृतं . तेनामृतेन दिव्येन तर्पयेत्परदेवतां . ब्रह्मर
न्ध्रादधोभागे यच्चान्द्रं पात्रमुत्तमं . कलासारेण संपूर्ण्य तर्पयेत्तेन खेचरीं .
इतितर्पणं आधारालिंङ्गनाभौत्यादि . इत्यन्तर्मातृकान्यासः ॐ अ
थान्तरषडङ्गन्यासः सहस्रारे मणिनिभे सर्ववर्णविभूषिते . अकथादित्रिले
खाढ्ये हलक्षत्रय विभूषिते . तन्मध्ये परबिन्दुं च सृष्टिस्थितिलयात्मकं
. एवं समाहितमनीं ध्यायेद्यन्त्रात्ममानसः . मूलादिब्रह्मरन्ध्रान्तं बिन्दुं ध्या
येच्चिदात्मकं . बिन्दुस्रुतसुधासारैस्तर्पयेन्मातृकां न्यसेत् . एकैकं व
र्णमुच्चार्य्य मूलाधाराद्युपान्तिकं . नमोन्त इति विन्यासः आन्तरः प
रिकीर्तितः . दध्यात्मानो हृदात्मायं हृदयेस्य चिदात्मकं . क्रियते तत्परत्वेन
हृन्मन्त्रेण ततः परं . सर्वेशाद्विगुणानुग्रे सच्चिद्रूपे परात्मनि . क्रियया वि
ध्याभाः शिरोमन्त्रेण देशिकैः . इच्छिवोहृ पचिध्दाम लग्नताभावना
द्भ्रा . क्रियते निजदेहस्य शिखामन्त्रेण देशिकैः . मन्त्रात्मकस्य देहस्य
मन्त्रवाद्येन तेजसा . सर्वतो वर्म मन्त्रेण क्रियते हन्यसंवृतिः . यद्वद
तिपरं शान्तं तच्चिद्रूपे परात्मनि . हृदयादिमयं तेजः स्याद्वै तन्नेत्रसंज्ञितं
अध्यात्मिकादिहृ पंच साधकस्य विनाशयेत् . अविद्याजालमन्त्रं च तत्प
लं धाम समीरितं ॐ अथध्यानं . चिदम्बरं ... ... धं . चन्द्रभास्करम

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

ध्यगं । महाशून्ये लयं कृत्वा पूर्णानिस्थितियोगिराट् । ए ऽजीवब्रह्मणारै
क्यं सोहं स्यामीतिवेदनं । तदेवनिर्गुणं ध्यानंमितिवेदविदो विदुः । इति
ध्यानं ॥ अर्चयेद्विविधैः पुष्पैः तत्क्षणात् तन्मयो भवेत् । न्यासस्तन्म
यताबुद्धिः सोहंभावेन पूजयेत् । अमायामनहंकार मराग ममदं तथा ।
अमोहकं मदं दंभ मद्वेषाक्षोभकौ ततः । अमात्सर्य्यं लोभं च दशपुष्पं वि
दुर्बुधाः । अहिंसा परमं पुष्पं पुष्पमिन्द्रियनिग्रह । दयापुष्पं क्षमापुष्पं
ज्ञानपुष्पं च पञ्चमं । इत्युक्तैः पञ्चमे पुष्पैः पूजयेत्परदेवतां इत्यार्चन ॥ अथ
जपः ॥ मालापंचाशिकाप्रोक्ता सूत्रं शक्तिशिवात्मकं । ग्रंथिकुण्डलिनीशक्तिक
लान्ते मेरुसंस्थिति । ॥ अथहोम । मूलाधारगते कुण्डदेवताग्निसमुज्वले धर्म्मा
धर्म्मान्विते न्यस्ते मूलमन्त्रपुरस्सरं । अहं जुहोमि स्वाहेति प्रत्येकं जुहुयात्सुधीः अहंता
ऽसत्यपैशुन्यकामक्रोधादिकं हवीः । मनः एवं च स्रुवः प्रोक्तः उन्मनी स्रुगुदी
(ज्ञानप्रदीयते नित्य मक्षवृत्ति र्जुहोम्यहं । स्वाहा प्रथमा)
रिता ॥ अत्रमूलान्ते नाभौ चैतन्यरूपाग्नौ हविषा मनसा स्रुचा ; सुषुम्ना वर्त्मे
ना नित्य मक्षवृत्त्या जुहोम्यहं । स्वाहा इति द्वितीयाहुतिं ॥ मूलान्ते । प्रकाशाका
शहस्ताभ्यां मवलं व्योन्मनिस्रुवा धर्माधर्म्मकलास्नेहपूर्णमग्नौ जुहोम्यहं । इतितृ
तीयाहुति ॥ मूलान्ते । अन्तर्निरिन्धन निबन्धनमेधमाने । मायान्धकार परि
पंथिनि संविदग्नौ । कस्मिंश्चिदद्भुतमरीचि विकाशभूमौ । विश्वं जुहोमि वसुधा
दिशिवावसानं । इतिचतुर्थाहुति ॥ इत्यन्तः यजनं कृत्वा साक्षाद्ब्रह्ममयो भवे
त् । न तस्य पापपुन्यानि जीवन्मुक्तो भवेद्ध्रुवं : इत्यन्तरयाग ॥ इति कौ
लरहस्य । एकादशपटलः ११ । अथार्घ्यादिकपात्राणां फलं वक्ष्ये
शुभाशुभं । सर्वकामप्रदं स्वर्णं सौख्यमायुः सुतप्रद । सौभाग्यं ताम्रपात्रेण धर्म्मवृ
द्धिस्तु मृण्मये । नारिकेलं [illegible] लक्ष्मीप्राप्तिर्विल्व

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

पात्रे धूलन्यंवृक्षरक्षागे । मारणाद्याटने लोहं स्तंभः पाषाणजे भवेत् । मन्त्रस्या
राधनं कार्य्यं वाममार्गे तु नौम्बिकं । रत्नादीनां तु पात्राणि शुभदे रचितानि च
अर्घनैवेद्य पूजार्थं बलिदाने प्रकल्पयेत् । पात्राणामादरः कार्य्यः पात्राराध्ये
वा तन्मात्राणि तु । वलिहोमक्रियाद्यं हि विना पात्रं न सिध्यति । षड्त्रिंशदंगुलं पात्र
मुत्तमं परिकीर्तितं । मध्यमं तु त्रिभागोनं कनिष्ठं द्वादशांगुलं । षडंगुलवि
हीनं तु न पात्रं कारयेत्क्वचित् । अर्घ्यपात्रं तु प्रादेशं चतुरंगुलमुच्छ्रितं । अ
र्घपात्रमिदं प्रोक्तं सर्वदेवमनोरमं । आधारस्थालिकामानं षोडशद्वा
दशाङ्गुलं । षडंगुलं चक्रमसः उत्तमादिप्रभेदतः । पुष्पपात्रं गन्धपा
त्रं यथालाभेन कल्पयेत् । नाभिविवररूपाणि पुण्डरीकाकृतानि च । शं
खनीलोत्पलाभानि पात्राणि परिकल्पयेत् । श्वेतादिन्यतिशस्त्राणि विप्रा
दीनां क्रमेण च । मोचयेत्प्रोक्षणीपात्रे तोयैर्मूलाद्यमुच्चरेत् । आत्मानं याग
वस्तूनि पूजाद्रव्याणि मण्डलं ॥ अथ धूपदानं । धूताशेषमहादेवपूति

धूपनिर्णय

गन्धप्रभावतः । परमानन्दजननो धूप इत्यभिधीयते । साङ्गारविनिःक्षिप्रे
गुग्गुलागुरुवृक्षजैः । निर्य्यासाद्यूषितैर्धूपैः कुन्दद्रव्यैरथोदितैः । धूपं द
देद्देवेशस्य प्रियः प्रोक्तः सुगुग्गुलैः । सर्जं देव्या महेशस्य निर्य्यासे देवदारु
जः । विष्णोः कृष्णागुरुः शीतं भास्करस्य प्रियं मतं । जटामांसीगुग्गुलं
चन्दनागरुकैस्तथा चन्द्रैरजनिसंयुक्तैर्माक्षिकैस्सह कुंकुमैः । सर्पिः
सम्मिश्रितैर्दद्याद्देव्यै धूपं महेश्वरि । सगुग्गुलगुरुशीलसिताज्यमधुच
न्दनैः । साङ्गारविनिक्षिप्तैर्धूपं नीचैः प्रधूपयेत् । शक्तेर्दशाङ्गं वक्ष्यामि
शैलेयं मलयोद्भवं । नखं कुष्ठं सर्जरसं मेकं काशं प्रकल्पयेत् । शिला
रसागुरुजटामांसीभागद्वयं मतं । [illegible] नाद्यैर्दशाङ्गो धूपोऽयं श

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

शान्तिमोहन ३ हरीतकीसर्जरसमूलमांस्य: कुभागिका: । ला
क्षात्रिभागाचत्वारो भागा:शैलजमूस्तयो । पंचभागंनखंप्रोक्तं बङ्गां
कुष्ठमुच्यते । द्वादशांशोगुडो केशाविध्वविध्मूदशांङ्कक: । मधूमूस्ताघृतं
गन्धोगुग्गुल्वगुरूशैलजं । सरलंसिल्हसिध्दार्थौशोषदेवदशांगक । गु
ग्गुलूंसरलंदारु पत्रंमलयसंभवं । ह्रीवेरमगुरुं कुष्टं गुडंसर्जरसंशनं ।
हरीतकीनखीलाक्षाजटामांसीचशैलजं । षोडशाङ्गंविदूर्धूपंदैवपैत्र्येच
कर्माणि । अथवाऽगुरुकर्पूरंचन्दनैस्सहगुग्गुलं । मधूसर्पिर्जटा
मांसी शैलजंकुङ्कुमंतथा । एभिर्विमिश्रितकार्योधूपोयंपार्वतीप्रिय: । द
शाविद्याधूपं । लोहवाशोषोडशांङ्ग: त्रिविधायांप्रकीर्तितौ । कालिविद्यावि
धौदेविअगरुश्चदशांगकं । अष्टादशांगं श्रीखण्डं ताराविद्याविधौस्मृतं ।
छिन्नाविद्याविधौदेविपंचांगंगुग्गुलस्तथा । कृष्णागरुं पितसारो व्रह्मास्त्रम
नूगोचरं । रालोऽग्रगुरुचन्दनंमातंग्यांपरिकीर्तितं । कस्तूरीचैवकर्पूरंमवष्टगं
न्धंतथैवच । भैरव्याकीर्तितंदेविनविचैववशिलारस: । भुवनेश्याभयाप्रो
क्तंश्रीखण्डंकमलामतौ । लाक्षागुडौऽघ्घुम्रायांसिध्दविद्याविधौशिवे ।
मधूमूस्तघृतंगन्धंगुग्गुलंगरुशैलजं । चन्दनंसिल्हसिद्धार्थदशाङ्गधूपद्दू
ष्यते । सिताज्यमधूसंमिश्रं गुग्गुल्वगुरुचन्दनं । षडङ्गंधूपमेतत्तु ख्या सर्वं
देवप्रियसदा । इतिधूपविधि ॐ अथमुद्रा । अंगुष्ठाग्रेणमुद्रेयं पूर्व्वांपर
मेश्वरि । अंगुष्ठाग्रेणतर्ज्जन्या स्पृशेदग्रंमहेश्वरि । धूपमुद्रेमयाख्यातास
र्वदेवप्रियंकरि । ज्येष्ठाग्रेणस्पृशेदग्रं मध्यमायासुरार्चिते । दीपमुद्रेय
मुदितौ सर्वदेवाश्रयाशुभा । अनामाग्रंस्पृशेदेविज्येष्ठाग्रेनतुदेशिक: ।
नैवेद्यमुद्रातन्वमुद्रातिकीर्तिता । अथाग्निहोम । तामेनस्त्रूपचारा

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal.

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

नेकुर्य्यात्मकुजनतर्पणं . तेनाप्तनिरयोमस्तु नित्यंतत्प्रसेवनं . कृत्वास्तुत्वा
नमस्कृत्य विसृज्येविन्दुमण्डले ॐ अथप्रदक्षिणा . त्रिकोणाकारसर्व्वत्रन
तिःशक्तेःसमीरिता . अर्धचन्द्रंमहेशस्यप्रदक्षिणासमीरिता . मोहेद्वा
कामतःशूद्रः पुराणांसंहिताःस्मृतिं . पठन्नरकमाप्नोति पितृभिःसहपाप
कृत् . शूद्रसंस्थापितंलिंगंप्रणमेद्वानमेत्तथा . तत्संबंधिप्रसादादि
ग्रहन्निरयमाप्नुयात् ॐ इतिश्रीकौलरहस्येद्वादशपटलः १२ ॐ अथ
कौलवाम्निनोनित्यार्च्चनमाह . तत्रादौतन्मार्गोत्पत्ति . दक्षयज्ञेयदादेवि
त्यक्त्वात्यक्तं कलेवरं . अहंगृहीत्वातत्स्कंधे चिन्ताप्रविष्टमूढतः . वडवा
ग्नेर्गवेषणार्थंयत्रयत्राभवेत्सतु . तत्रतत्रवशात्केशाभूतांनिर्वापितोजलैः
एवंपर्यटतोवर्षं प्रस्वेदोमेमहानभूत् . तद्बिंदुपातनिर्दग्धा धरणीयम
विध्यति . तदालंप्राथितोविष्णु धरणीरक्षणायच . तदाभृत्वधृहिता
शौ [illegible] स्त्वदंगानिसमास्थित: . चतुरशीतिखंडानिकृत्वासौपात
यद्भुवि . वनेतनिर्जितश्चाहंप्रीताहमखिलसनदा . विष्णुश्चप्रकटीभूयपादया
पतितोमम . उत्थाप्यचपरिष्वक्तस्तवशोकश्चाविस्मृतः . उत्थाप्य
चपरैतावद्ब्रह्मादिकादेवानरदाश्चामर्षयः . मांतुब्रुवन्तराचाक्यम्र विष्णुः
प्रोवाचपार्वति . ज्ञानदोसिमहेशत्वं कथंमोहमुपागत . सत्याःशरीरेण
सहसः प्रविष्टहव्यवाहनं . अमुगच्छेत्पतिंनारी नपुमांताचगच्छति . इ
तिसाद्यमनादृत्यकथंदेवाविमोहितः . एवंवदतिदेवेशब्राह्मणानांहरि
स्तथा . स्लेखालंकारवाक्येश्चतुष्टुवुर्विधिनासह . भावाभ्यांतुनदा
प्रोक्ताया चयाध्यवरंद्विजा . तदातैःब्राह्मणेयुक्तं गातोयंधर्मविप्लवःद
क्षयज्ञाश्रितैःशैवाब्राह्मणायाश्रितानाद्विजाः . यज्ञागतोश्चसर्वेपिशैवैः सप्ता

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal.

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

द्विजातयः । विष्णुनाकमिततोरंगे सत्याश्वेदं धरातलं । स्थलेस्थलेशवस्पर्शो ब्रह्म
कर्मविवर्जितं । तस्माद्दशायां संशुद्धिं विप्राणां चापिशुध्यतिं । ब्रह्मवाक्यस्य सत्यत्वं
यथाभवति तत्कुरु । ततोध्यात्वा मयाप्रोक्तं संस्मृती कन्यविष्णुना । यत्रवेदक्रया
~~पीठसंजाता~~
ध्वस्ता तत्रतत्र प्रवर्तनं । येविप्राः शापनिर्दग्धा ब्रह्मकर्म्मविवर्ज्जिता । तेषांतुकौल
धर्मोयं भुक्तिमुक्त्योस्तु साधनं । एविप्राः पीठसंजाताशापनिर्दग्धशापनाः । तेषांकु
~~कौलेधिकारेयं कौलधर्मोयं भुक्तिमुक्त्योस्तु साधनं । येविप्राः पीठसंजाता~~ लोधि
कारोयं मार्गस्यास्य प्रजायते । तत्कुले एवपूज्यत्वात् कौलोयं मार्गउच्यते । वाम
मार्गे ततोन्यून क्षत्रियां क्षेत्रियवैश्यकौ । यजमानो क्षयोक्तागाधिकारे समुदाहृतः
सिध्दान्तीयस्ततोन्यून स्वतंत्राश् शूद्राधिकारिता । येपारंपर्य्यमशान्त्या कौलध
र्म्मविशान्तिते । निःश्वाससंततीहीनाश्चरोगिणो नात्र संशयः । कौलज्ञान ह्यसिद्धो
यस्तद्द्रव्यं भोक्तुमिच्छति । समहापातकीदे विप्रर्वकर्मबहिःकृतः । समयाचारही
नस्य स्वैरवृत्तेदुरात्मनः । नसिध्दयः कुलभ्रंस तस्संसर्गं नकारयेत । यःशास्त्र
विधिमुत्सृज्य वर्त्ततेकामचारतः । ससिद्धिमिह माप्नोति परञ्चपरांगति । कु
लद्रव्याशिसर्वेते येन्यदर्शनमाश्रिता । तदङ्गरोमसंख्यानं भूतयोनिषुजाय
ते । मदप्रस्खलिताभ्माच नकिंचिदपिवेत्तिचेत् । नध्यानं नतपश्चर्यां नधर्मं
नचसत्क्रियां । नदेवं नगुरुन्मंत्र विचारोयदिकौलिके । केवलं विषयासक्तः
पतत्येवनसंशयः । श्रीगुरोः कुलशास्त्रेभ्यः सम्यग्विज्ञोपवासनां । पंचमुद्रांनि
षेचेत चान्यथा पतितो भवेत् । आवृत्तिं गुरुपङ्क्तिं च वटुकादीन्नपूज्ययः । वीरो
प्येवं वृथापानं देवताशापमाप्नुयात् । अथमुराडग्रहणं । मुराडग्रहण
कालेतु सर्वथातुशिवाबलिः । शिवांशक्तिंचवापूज्य दिग्पालान्चबलिंभूतान्
पूजयेत्परमेशानि सायुधादि यथाक्रमं । एवंक्रमेण वीरेन्द्रसर्वेषां बलिंमा

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

माहेशे । वाङ्मायाकमलाप्रोच्य देव्यास्तु मन्त्र वै यजुः । प्रवर्त्तयेद्इमं भाव बलिंग्र
न्हन्तु युग्मकं । अथासनविधि । कृत्तुमत्यासने देवि त्रिदिनात्रिगुणाधि
तिः । रत्नवस्त्रासनं देवि त्रिमासात्फलदायकं । मृगासनं तु षण्मासे दिनान्तं
तु शवासनं । नरचर्मासनं देवि मासात्सत्फलमुच्यते । कुशासने द्विमासेन फलं
भवति सुन्दरि । नरासने महेशानि पक्षान्तं तु फलं भवेत् । मृदासने तु मासेन कोम
लं तन्त्वमाप्रिकं । फलं भवति ~~मासेन~~ देवेशि उग्रारव्ये दशवर्षतः । योनिरत्वागास
ने देवि सप्ताहेन फलं भवेत् । यान्यासने सपक्षान्ते सूरतारव्ये दिनाष्टकं । विप
रीते अष्टदिनैश्च जिह्वास्पर्शो द्विवेदकैः । सप्तचूवेनके देवि सप्तहेतुं फलं भवेत् । वि
ष्टरे मासषट्कैश्च फलं भवति पार्वति । अथासनस्यावश्यकतामाह ।
मृतासनं विना देवि योजयेत्कालिकां नरः । तावत्तनार कीर्ज्ञेया यावदाहृतसंप्ल
वं । । अथामृदासनाद्यभावे अनुकल्पमाह । मृताभावे कुशरूपं विष्टरं प
रिकल्पयेत् । पूज्यं पीठं विष्टरस्थं पूज्या नाराम्बिका परा । श्रीदेव्या विष्टरो
देवि धारा तस्याः स्फुरन्त्यस्मिंश्च । विष्टकं साधकस्यार्थे कथ्यते शृणु सांप्रतं
। भूतपञ्चाशितायस्मिन्वै शकुशेत्य विधीयते । हस्तपादे दशमिता दिकन्यू
र्ध्वं हस्तरोजे विंशत्संख्यात्मकलवरदे मस्तके कीर्तितश्च । गुह्ये जि
ह्वा वदेन दने घ्राणाकर्णाक्षि नेत्र लिंगे चन्द्राच युग्म परिमिता योजनी
याः कुशाश्च । इत्येष विष्टरः सर्वसर्वसिद्धिप्रदायकः । कशैर्वा बन्ध
नं कार्यं नान्यथा परमेश्वरि । रक्तमिश्रितसूत्रेण पट्टसूत्रेण वा पुनः । विष्टरं
परिकल्पाथ तस्योपरि जपं चरेत् । विधिस्तु स्नापयन्नस्य विधिप्रोक्तो मया
नवः । शिवरूपं प्रकल्प्याथ वाविवाग्मी भवेन्नरः । स्वयंभूवोक्तं यत्सर्वं कर्त
व्यं सर्वसिद्धये । सर्वभावो विष्टरस्तु शवरूपप्रकीर्तितः । साक्षात्तु शिवरूपो

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

द्वितीयः परिकीर्तितः । विष्टरः शिवरूपः स्यात् तस्य शक्तित्वकल्पना । शिवशक्ति
समायोगात्किन सिध्यति भूतले । सर्ववीरोत्तमं वस्त्रं द्वितीयो विष्टरः स्मृतः । तृती
यं श्रृणु देवेशि सर्वसिद्धिप्रदायकं । विष्टरं शंभुरूपः स्यात् सशिवा शिवविष्टरः ।
। समयाशोधनं कृत्वा सक्तिसोधनमाचरेत् । शुक्तिसंशोधनं कृत्वा सुराशोध
नमाचरेत् । सुरासंशोधनं कृत्वा शुद्धिशोधनमाचरेत् । शुद्धिसंशोधनं कृत्वा मु
द्रामैथुनशोधनं विजया । ॐ ब्राह्मै नमः स्वाहा । ऐं क्षात्रै नमः स्वाहा ।
ह्रौं वैश्यायै नमः स्वाहा । क्लीं शूद्रायै नमः स्वाहा । अथ ध्यानं । सिद्धाद्यां
शिवबोधिनीं करलैरं खड्ग पाशांकुशां भैरवीं भक्ताहीष्टवलप्रदानकुशलां संसार
वंधस्थितां । पीयूषांबुधिमंथनोद्भवरसां संसारवंधास्थितां वीराराधितयादु
कां सुविजयां ध्यायेज्जगन्मोहिनी । अथ शक्तिशोधनं । सशो
धनमनाचर्य स्त्रियमद्येत्साधकः । कृतेपि सिद्धिहानिः स्यात् क्रुद्धा भव
ति चण्डिका । अभिषेकोद्भवे शक्तिमंत्रस्योच्चारणात् श्रृणु । रतिकालेम
हेशानि दीक्षाकाले च कन्यका । कलाद्यायतनं तस्यार्थादाभिशेषं समाचरेत् । सु
रापानेन सा वापि जलेन मनुनापुरा । आदौ बालां समुच्चार्य्य त्रिपुरायै समुच्च
रेत् । नमः सद्वं समु सम्भूच्चार्य्य इमां शक्तिं ततो वदेत् । पवित्रिकुरु शक्तान्तो मम
शक्तिं कुरुप्रिये । वह्निजायां समुच्चार्य्य शुद्धिमंत्र प्रकीर्तितं । अनेन विधिनादे
वि अभिसिक्ता स्त्रियः सदा । रममाणो गत स नित्यं सर्वसिद्धिमवाप्नुयात् । इह
लोके सुखं भुक्त्वा परे मुक्तिमवाप्नुयात् । अस्याः कर्णे भेदवुध्या मायावीजं समुच्चरेत्
। तेन शुद्धा भवेन्नारी पूजायोग्या सदैव हि ॥ इति श्रीकौलरहस्ये त्रयोदशपटलः
१३ । अथ द्रव्यांगीकारे अधिकारि विवेकमाह । द्रवेन सात्विके नैव ब्राह्मणापूज
येच्छिवां । ब्राह्मणो मदिरां दत्त्वा ब्राह्मण्याद्देवहीयते । ब्राह्मणस्त्वनुकल्पं च कृत्वा

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

चराडालताभियात् . एवदद्यात्क्षेत्रियोपि पोद्दि कि नो कदाचन . एवंप्रदानमात्रेरा
हीनापूर्वब्राह्मरोाभवेत् . ताम्रंगव्यंमधुसमं दैवपित्र्येनदूष्यति . अतएवमहेशानिहोमे
तांम्रेप्रशस्यते . ब्राह्मरोनतथाकार्य्यंब्राह्मरायंचविनश्यति . वर्णानुक्रमभेदेनद्र
व्यभेदाभवन्तिच . क्षत्रेरााब्राह्मरोार्घ्यं घृतेनन्रपवंशजैः . माक्षिकैर्वैश्यवर्गस्तु
स्तु आसवैसूद्रजातिभिः . यत्रावश्यंविनिर्दिष्टंमदिरादानमुत्तमं . ब्राह्मरास्तां
मृणागेनुगव्यमद्यंप्रकल्पयेत् . सत्यकमाच्चतुर्वर्णी क्षिराजेमधुभिर्द्विजैः .
त्रेतायांपूजितेदेवि . घृतेनसर्वजातिभिः . मधुभिःसर्ववर्णोश्च पूजिताद्वा
परेयुगे . पूजनीयाकलौदेवि केवलैरासवैर्नरैः . ब्राह्मरोश्चसदापेया .
क्षत्रियैश्चरराागमे . वैश्यैधनप्रयोगेन . शूद्रैनैवकदाचन . ब्राह्मरास्यमु
खान्मद्यवासनाप्रभवेद्यदि . चाराडालतद्वाहिस्कार्य्योनासौवामीनकौलि
क . ब्राह्मरोानस्पृशेमद्यं वैदिकेचान्वनिस्क्षिते . पंचलक्षरासंयुक्तोब्राह्म
रााकारएवसः . अहंब्रह्मा तथाविष्णुस्तदाज्ञानसवार्तिनी . सचेद्वामपथंप्रा
प्तः पूनश्चानोभिजायते . चतुर्लक्षरासंयुक्तोविप्रश्चोपस्तुमध्यमा . ताभ्यां दत्तो
सौभाग्यवा . तान्त्रिकः कोपिवेन्मनू . समद्यंद्दु फदि पतिवाऽधस्य क्रियया वा
पितस्यतु . लक्षरात्रययुक्तायतस्यवैदिकतान्त्रिके . यथोक्तास्वर
र्णादेव फलदस्तुभवामकः . लक्षराद्वयसंयुक्त स्तस्यवामश्चदक्षिरा
. समतुल्यफलोस्या तांनकदाचनवैदिकः . एकलक्षरासंयुक्तोस
मस्तस्यफलप्रदः . सौगाभिन्यां कुलाचारे ब्राह्मराः प्रपिवेत्सुरां . अन्ययग
कामतः पीत्वा . प्रायश्चित्तीभवेन्नरः . ब्राह्मरोाः कौलिकेः पेयंदेवताप्रीतिहे
तवे . वामिनां कौलिकानांच . मुखेतिष्ठन्तिदेवताः . नयान्तितेनुतद्गंधं सतु
पन्थोहरेरपि . देवतायस्यनमुखेसोपोष्याचारेडालस्यसः . सेवनेमधुमां

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal.

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

चोरस

सानि रहस्य यास्तनुपातकी । मन्त्रपूतं कुलद्रव्यं गुरुदेवार्पितं प्रिये । ये पिबन्ति
जनास्तेषां स्तनपानं पुनर्नच । बहूनोक्तेन किं देवि यथा सत्याददाति यः । कु

c.तद्धर्म

लाचार्य्याय पूजार्थं कुधर्मे विर । शैवे तु वैष्णवे शाक्ते सौरे सुगतदर्शने । बौधे
पाशुपते शांख्ये मन्त्रे कालामुखे तथा । सदक्षे वाम सिध्धान्ते वैदिकादिषु पा
र्वति । निवालिपिग्नि ताभ्यां तु पूजनं निःफलं भवेत् । शूराद्वविप्रबक्षामि कौ
लिकाचरणं तथा । पारोभ्रांतिर्भवेद्यस्य धुरातस्यात् दुष्करे तसौ । शुद्धो वा शु
ध्दिता वृध्दिः पापशंका च मैथुन । सम्यक् पूजयेद्देवीं चिराडी मन्त्रं कथं जपेद् ॐ
अथ द्रव्यनाम आवश्यकतामाह । विना अलि बदानाभ्यां न प्रसीदति कालि
का । मधुभाराड सहस्रेस्तु मांसभाराड शतैरपि । नैव तुष्टा भवेद्देवि भगलिङ्ग
मृतं क्रतु । अथ मकारस्याक्रम फलमाह । करोति यत्सुरापानं जीव
न्मुक्तः स जायते । विना द्रव्याधिवासेन नस्मरेन्नजपेत्तथा । ये स्मरन्ति महाम
ढास्तेषां दुःखं पदे पदे । नासवेन विना मन्त्रं विना मन्त्रेन चासवं । परस्पर विरो
धित्वात् कथं पूजा विधीयते । तत्संशयन्निवृत्तिश्च ज्ञात्वा गुरुमुखाद्यजेत् । मांसं
खादति यो मत्स्यं तस्य मृत्युभयं कुतः । यो भक्षयति मत्स्यांश्च स शिवो नात्र
संशयः । मुद्रां भक्षयते यस्तु स सिध्दीनांपति भवेत् । सुरतं यः प्रकुरुते त्रैलो
क्यकरताक्षमः । एतस्याचार्थत्रयं सात्त्विकि राजसस्तथा । तामसश्चे
ति जज्ञाद्योरामादित्यो निरूपितः । तं मार्गं ये विजानन्ति ते मुक्ता नात्र संशय
ॐ अथासव (मद्यत्रिविध) माह । मदिरात्रिविधा प्रोक्ता उत्तमा मध्यमा
धमा । उत्तमा स्वगृहोत्पन्ना मध्यमा चान्यगेहजा । अधमा हट्टसंकीता

अथसुराउत्पत्ति

द्रव्यसाः त्रिविधामता । श्री शिव उवाच देवासुरैः पुराकल्पे मध्यमानेम
होदधौ । तस्यामासमुत्पन्ना सुराकलशधारिणी । सौरगंधरसा चैलाच भावस्य

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

धरीतकंचुका । श्रोतोत्तरपदादेवी त्रैलोक्यस्यापिमोहिनी । दृष्ट्वा तां दानवाः सर्वे शुक्रा
चार्य्यबलात्सुरान् । जित्वाप्यंगुरभक्तस्याः कलशार्च्चनधूःसुरा । देवान्यलपि
तान्दृष्ट्वा सर्व्वे ब्रह्मन्नसंस्थिता: पपूतात्वापितां पुरायां सुरादैवतमातरः । व
शानपिवहून्धूः सुरायाः सुरमातरः । अभयास्मात्तु पिबन्ति शेषं गन्तुहन्तियेनरः ।
। तस्मद्रूपानसंदेहो भुक्तिमुक्त्यैकभाजनं । सुरागंगासुरासिंधुः सुरादेवी सर
स्वती । सुरागोदावरी रेवा सुरैव परमंपदं । सुरा निन्दन्ति ये मूढा मूढास्ते जन्मज
न्मनि । गन्धर्वैर्भूयमानस्तो शक्रयत्तेचदानवा । उत्पत्तिः कथिता देवि पानंच
कथयाम्यिदं । जिह्वामूलंसमारभ्य हृदयं यावसुन्दरि । षोडशांगुलविज्ञेयास्थाना
स्वादामृतंपदं । षोडशैव कलायुक्तं षोडशांगुलमायतं । पिबन्ति दैवतैर्देवि भ
क्षममृतरूपिणं । प्रथमं पिबते वन्हि द्वितीयं शशिनापिबेत् । विष्णुनाचतृतीयं तु
चतुर्थं वरुणापिबेत् । कुमारः पंचमं देवि षष्ठं तु वासवपिबेत् । सप्तमं ऋषिभिः
सर्व्वैर्गरोश्वराष्टमं पिबेत् । नवमं धर्म्मराजेन मरुतैर्दशमं पिबेत् । एकादशमस
स्थानं ब्रह्मकूर्म्मपुंगो पिबेत्प्रिये । कुमार द्वादशं याति वैनायकत्रयोदशं । चतु
र्दश्या पशुपति पार्व्वतिच स्वयंपिबेत् । एतौ पित्वादशेः पञ्चषोडशान्तप्रकाश
येत् । नपीतं मानुषैर्भद्रै देवैः पित्वाच शंभवे: । पीत्वाच कथितं भद्रे अधू
देवता
नाश्रुतान् । सुरासाच उन्मादेवी योमद्यः समहेश्वरः । योवर्णः सस्वयंब्र
ह्मा योगन्धः सजनार्द्दनः । यः स्वादः स तु सोमोयं योवेगः पवनः स्वयं । शा
पावे
नविज्ञानसंपन्नं मद्यास्वरेश्वरी ॥ अथपाकप्रकारमाह । अंभसांद्वा
दशाप्रस्थं तच्चुः प्रस्थं चतराडूलांप्रोक्तं तावन्मात्रांमृदंकूरान् । शीतादिरहिते
स्थाने दिवसद्वयमास्यतान् । पश्चाद्भानौ समारोप्य जंबालसदृशं प
चेत् । पदप्रस्थं तंडुलांश्च तन्मात्रान्कुरात्क्षिपेत । दिनद्वयं तु संस्थाप्य

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri
नरेश्चंकल्पयेत्प्रिये । अधोतस्य समादाय तंडुले ग्राविनिःक्षिपेत् । पुनरेवं
त्रिधाकूर्य्यात् स्थाशुलीसासूरास्मृता । अयमेवभवेत्सोमः सोमयागफ
लप्रदः । तृतियागोमवद्भागः सोमपानंतुतस्मृतं । योगतिः सोमपानंवग्ये
न कौलिकानामनोनसा । भोगश्चर्गश्चभवतिविनाकष्टेनवामिनां । एवंतुयव
पिष्टोत्थोदेवसोमयितिस्मृतः । येचतंडुलयोगेनशक्तिसोमोनिगद्यते ।
स्विन्नप्रकुंचितगोधूमाः समक्षिराज्येनसंयुताः । स्थापिताद्वादशाहंचवारूणयांप
रिपाचिताः तन्मध्यांशूर्य्यसंज्ञं स्याद्योगिनीमदवर्धनं । पीतंतच्चक्रपूजानेवाजपेय
फलंलभेत् । इत्येवत्रिधायूक्तंदलंमद्यप्रसाधितं । अग्निर्भवेत्तस्य पानादग्नि
होत्रफलंभवेत् । अग्निवदासप्रवारंवारूणीयत्रगःकृतः । वडवानलमानासोम
हपातकनाशनः । दशप्रस्थंगुडः प्रोक्तातावद्धूकुलमातवच । जंबूत्वग्धात्रकीपुष्पं
तदर्धनारिकेलकं । अम्रंचतदर्धंस्यात्तदर्धंचहरीतकी । तावद्विभीतकंप्रोक्तंचतुर्थां
शंकुरगं । तावच्चचित्रकंतस्मागुडोद्वादशभागिकः । कौशाम्रमयेत्सम्यग्नुग
लोमविलोमतः । अष्टोत्तरशतावृत्यात्रिसंध्यंप्रतिपारकं । द्वादशाहेनपाकःस्यावा
रूणीयत्रगंपचेत् । एषागोष्ठितिविख्याता महामदकरीमता । शिवेननिर्मितापूर्वं
स्वयंपीत्वाचभैरवैः । द्विगुणंमकरंदाक्षंनारिक्षंयोजयेद्गुडे । षोडशाहेनपाकःस्या
च्छेषमन्यपूरोक्तवत् । सर्वदेवप्रियाचैववशिकरणमद्भुतं । देवानांशक्तयोनश्या
मानुषीनांतुकाकथा । हरीतकीचित्रकंचमरीचंधातकीतथा । मधुपुष्पंचक्षौद्रंसमा
नैकेनविवर्धितं । अशितिगुडसंमिश्रंशेषमन्यत्पुरोक्तवत् । इयंमनोहरंद्रव्यंयो
गिनीपानमुत्तमं । मद्याभावेप्रवक्षामिविन्दुमद्याधिकंसुरा । माहिषंदधिसं
शाद्या चतुर्दशगुणांसूरां । मोचाफलस्यपक्वस्यमर्दितस्यरसस्तथा । शाल्यंदधि
चतुर्थांशेनतत्संमद्यं [illegible] पंकेपंकजसंकूले । निधा
Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

योद्भूयकिरणोः सौरैः सम्यग्विशोधयेत् . यदा तत्कांडशालिभावस्तदा कुर्याद्द्वितीं
शुभां . गुडामृतं जलसंपूर्णां तां मृत्पात्रे साधापयेत् . इदं सुरा ते प्याधिकं ब्राह्म
णानां प्रशस्यते . गौडी माध्वी तथा पैष्टी त्रिविधा तु सुरा स्मृता . शूद्राणां प्र
थितां चेयं वंशाक्षत्रियवैश्ययोः . ब्रह्मानन्द सुरा येस्तु पिता विप्रैस्तु कौलिकैः . नचो
न्मादकरी तेषां सुरेयं बुद्धिवर्धिनी . सर्वसिद्धिकरी पैष्टी गौडी भोगप्रदायिनी .
माध्वी मुक्तिकरी ज्ञेया द्राक्षा राज्यप्रदा मता . विद्याप्रदैक्षवी हाला खार्ज्जुरी रिपु
नाशिनी . तालजा ज्ञं भनेशास्ता पनसाख्या शुभप्रदा . नारिकेलोद्भवा श्रीदा निं
बजा रोगनाशिनी . मधूकजा ज्ञानकरी चैनेया पापनाशिनी . यस्मात् नन्दरु
चिकरं सम्मोहं च मनोहरं . मद्यं तद्धुत्तमं देवादेवता प्रीतिकारकं . ब्रह्मण्यास्तु सलि
ले निमज्जं गंधेन ब्रह्मानन्दूचौः . परमात्मा तदानन्दे तस्मात्सेव्यमिदं प्रिये .
इष्ट्वा प्रणम्य प्रथमं तद्रूपा स्वा कुशीकनी . वरुणेनार्चिता देवी वारुणी
इति विश्रुता . सुरैस्तु पिवते नित्यं सुरानाम ततः स्मृता . मदनेनार्चिता नित्यं
मदिरेयं प्रकीर्तिताः . परमार्थे तु उत्पन्ना परा शक्तिः प्रकीर्तिताः . यथामृतं
तथा मद्यं प्रोक्तकाले निषेवितं . अमृतेन सहोत्पन्न स्थाने मद्यं सुधायते . वि
धेनापि महोत्पन्नं तेन मद्यं वियायते . अथ निषिद्धमाह . नष्टे पर्युषि
ते छिद्रे दुर्गन्धे गंधवर्जितैः . हेतुभिः परपात्रस्थैस्तर्पणानि: फलं भवेत् . म
नोहरैश्च देवीनां तर्पणात् सफलं भवेत् . स्वांगस्थं च हेतुं नदद्यात् भैरवाय च
दत्ते च सिद्धिहानिः स्यादित्याशशांकरैः छता . . मांसं तु त्रिविधं प्रोक्तं जल
खेचरभूचरं . जलचराः स्युः कूर्माद्याः खेचराः कुक्कुटादयः . भूचरास्तु मृगाद्याः
स्युः तेषां भेदाष्टकं भवेत् . गोनरेभाश्व महिष वराहजम्गोद्भवं . महा
मांसाष्टकं प्रोक्तं देवताप्रीतिकारकं . प्राशिकं शेषं तु रां प्रोक्तं गोधाद्या

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

ष्टचतुर्गुणं । मयूरपक्षिणां मांसं तेभ्यो वै चाधिकं भवेत् । कूर्ममाहिषखड्गानां
पूर्णतृप्त्याप्यपूर्वञ्च । हारिणां तु ततो देवि पूर्णायमेषं तदाधिकं । मेषाश्च द्विगुणं
च्छागं छागाद्धरिश्चतुर्गुणं । हरेश्चाष्टगुणो ऽनड्वान् अनडुद्द्विगुणो गजः । गजा
च्चाष्टगुणो वाग्न अश्वाश्चलगुणाधिकः । पलाण्डु नारजञ्जुल्यं विशेषेनैव वि
द्यते ❀ अथ मत्स्य । मत्स्यश्च त्रिविध प्रोक्त मुत्तमाधममध्यमा उत्तमं त्रिवि
धं देवि शाल पाठिन रोहिता । प्रवीशं कराटकै हीनं तैलाक्तं स्वादुसंयुतं । देव्या
प्रीतिकरं चैव मध्यमन्तु दुराहृतं । क्षुद्राणि तानि सर्वाणि अधमान्याहुरुत्तमा
। देहस्य मण्डलाकारं चन्द्रबिम्बनिभं शुभं । वारूपक्व मनोहारि सर्करान्यैः प्रपूरि
तं । पूजका चक्रदेवीनां मुद्रेषा परिकीर्तिता ❀ भागद्वयं तण्डुलानां मेथिका हिंगुजी
रकं । लवणं लवणाञ्च यथायोग्यं सुरया मर्द्दितं दृढं । चक्रिकृतं नागवल्लीदलैश्च प
रिवेष्टितं जलयन्त्र विपक्वं तत् शक्तिमुद्रेयमुच्यते । कालखण्डं वक्कलं स्यू वाद्य यंत्र
विपीचितं । माषाढकी मसूराणां वटकानी समन्वितं, समभागेन चूर्णेन तच्च हिंग्वा
दिभियुतं । वटकाः कटुतैलेन पक्वाः स्या मुद्रिकापराः । सर्वास्वमेव मुद्राणां करणेतु
जलेस्थल । सुरादेयाथवा मद्य मांसवं वा न चेत्सरत् । गोधूमचूर्णं मांसंच पक्वं सम्मे
लयेद्दृढं । दिनत्रयं जलेस्थाप्यं यावदम्ल प्रजायते । सूक्ष्माणि मत्स्यखण्डानि पक्वम
तु मेलयेत् । मध्ये तद्रोटिकायाश्च हत्वा पक्वा च रोटिका । इयं मुद्रा सम्मुद्दिष्टा देवी
त्रिकरापरा । मासं मत्स्यं जवपिष्टं मसूराणां च चूर्णकं । गोधूमं शष्कुली मध्ये दत्वा
ज्ये परिपाचयेत् । इयं तु परमा मुद्रा सक्तिनाम्ने [illegible] कं तिष्टप्रिदा ❀ रतिमात्रं
वाम्निनाग कर्तव्या बुद्धिरीदृशी । निंदः क्षिपो भगः शक्तिर्गौणं वरिजलं मतं । स्नाव
नयावामी रतं कुर्वन्विमुच्यते । अन्यथा स्त्रीगमं कुर्वं निरये परिपच्यते ❀ सधवा
रतिसंभूतं कुण्डमुत्तममुत्तमं । विधवा रतिसंभूतं गोलं सिद्धिप्रदं शुचि । कुलद्र

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

योर्विंशाकुर्य्यात्र जपपूजां तथा कर्मा निःफलं तद्भवेद्देवि भस्मनाचहुतं यथा ॥ अमूख्याभावेऽन्येषां मनूकल्पमाह ॥ नारिकेलोदकं कांस्ये ताम्रे वा विस्थजोऽम धू॰ गव्यं च ताम्रपात्रस्थं सुरातुल्यं घृतं विना ॥ तक्रं क्षीरं गुडं क्षुद्रं दध्याज्यमति शर्करा ॥ तन्नैलं मार्जर मांसं द्रव्यं दशविधं स्मृतं ॥ अथवा द्रव्याभावे तु वत कं जलेऽपि लीडन्तर्पयेत् ॥ कुशाभिर्म्रेन तत्केशात्तच्छ्वा मधुभाजनं ॥ सौवीरे गाथ वा कुर्य्यात दत्तकर्म्म न लोपयेत् ॥ वर्तकं यथा ॥ मद्यमांसं चाविजयामद गंधैः स्वर्भिर्मितं समद्यवतकं कुर्य्यात्होमकर्म्मन तर्पणार्घं च संचयेत् ॥ लवंगाद्रि
कं पिण्याकं पलाशडुं मांसं पञ्चकं ॥ लशुनं च महादेवि मांसप्रतिनिधिः स्मृतः ॥ मत्स्याभावेतु कमूकं तांबूलं यद्यदाह्निर्यं ॥ मुद्राभावे तु तण्डुलं वा भक्षितं च शाकादिकं ॥ तथा च ॥ हृष्टधान्यादिकं यद्यच्चर्वणीयं प्रवर्च्चयेत् ॥ तस्य सं ज्ञा कृता मुद्रा महामाद प्रवर्द्धिनी ॥ इति श्रीकौलरहस्ये चतुर्द्दशपटलः १४

अथ पंचमस्य अनुकल्पतामाह ॥ पंचमस्याप्यभावे तु प्रकारान् शृणु सुन्दरि ॥ रात्रौ शैलं लिखेद्रक्तचन्दनेन त्रिकोणकं ॥ तन्मध्ये शक्तिबीजं हि विलिख्येत् साधकोत्तमः ॥ तत्र संपूजयेत् कान्तां मैं श्यानेन पाद्यति ॥ अष्टोत्तरशतं वापि त दर्धं चात तदर्धकं ॥ त्रिकोणे तो स्वजपेद्भक्ति गायत्र्या शक्तिसंज्ञया ॥ शान्तौ च वा सुकुर्वीत ॥ कर्मलोपं न कारयेत् ॥ यदि विप्रो भवेत्तत्र कूलपूजापरायणः ॥ तदानेन विधानेन कुर्य्यात्कुलरसाङ्गवे ॥ अपराजितपुष्प गर्भं तु कुलस्थानं मनोह रं ॥ इत्यादि कुसुमे देवि स्वयमस्ति सदा शिवेः ॥ तन्मध्ये तौ तु धात्वेव पुष्पमध्ये तु चंदनं ॥ रक्तं वा कुसुमं दत्वा ध्यात्वानं कुलनात्मकं ॥ योजयेत्तं शिवं रात्र्यामै कं संभावयेद्धिया ॥ अशां विचिन्त्य तत्रैव संपूज्य परमेश्वरी ॥ जप्त्वा तदे व कुशाडारव्यं द्रव्यं परम दूर्लभं ॥ अथवा कुराडगोलोद्भवे द्रव्यं स्या

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

भावेश्रिणुसुन्दरि · कथंध्यानं प्रकुर्य्याच्च देवतातोमहेतवेत · यस्यकस्यतरोः पु
ष्पंग्रहित्वाशुप्रयत्नतः · तेषामध्येद्वयंग्राह्यं हस्ताभ्यां मनसातदा · उभयोः पंचमं
तत्र प्रकुर्वीत विचक्षणः · रक्तचन्दनघृष्ठेन जलेचैव क्षिपेत्तदा · तद्ध्यानेन प्रकुर्वी
तद्देवतास्नानमुत्तमं · वांछितंफलमाप्नोति सत्यंसत्यं वरानने · स्वयंभूकु
सुमाभावेरक्तचन्दनकं क्षिपेत · मकारपंचभावेतु पंचमकारयेत्प्रिये · अ
भावेपंचमेदेवि मनसापंचमंचरेत · अथान्तरीयमकारमाह · आमूलाधार
माब्रह्मरंध्रंगत्वा पुनः पुनः · चित्चन्द्रकुण्डलीशक्तिःमुद्र्यास्यान्तसुखोदयः · व्यो
मपंकजनिःस्पन्दसुधापानरतोभवेत · मधुपानमिदंप्रोक्तमितरेमद्यपायीनः
· पूरयापूरयपशुहत्वा ज्ञानखड्गेनयोगवित · परेलयंनयेच्चितं पराशीसनि
गद्यते · मनसास्वदिव्ययगणांनियस्यात्मनियोजयेत · मत्स्याशीसजनप्रोक्तः शेषा
धीचरश्वतयः · अप्रबुद्धापशोःशक्तिः प्रबुद्धाकौलिकस्यच · शक्तितांसवयेद्यस्तुसएव
शक्तिसेवकः · इत्येवं पंचमुद्राणां गुप्तंतत्वंमयादितं · ज्ञात्वागुरुमुखात्सम्यग्यःसेवेत
समुच्यते · अथतेषांसंस्कारस्यावश्यकतामाह · असंस्कृतासुरापाना फलहव्या
धिदुःखदा · आयुःश्रीकीर्तिसौभाग्यधर्मविद्याविनाशिनी · तस्मात्संस्कृत्य
विधिवत्कुलद्रव्यं ततोर्चयेत · सुसंस्कृतानरारोगदुःखान्यपहारिणा · आयुःश्री
कीर्तिसौभाग्यधर्मविद्याविवर्धिनी · अन्यथा नरकंयाति रौरवंनात्रसंशय
यः · यथासुरावन्हिकृत्तामहापातकनाशिनी तथाश्रविशुद्धास्याविद्
यागिनःस्वर्गमोक्षदा · दत्तात्रेयमुनिनांच शुक्रेणाचमहात्मना · धीम
तावलभद्रेण सुरापीताभिमन्त्रिताः संस्कारसंयुतेस्तैर्दतेतुष्यन्ति देवताः · मन्त्रा
णांस्मरणादेव महापातकनाशनं · आयुश्रीकान्ति सौभाग्यं ज्ञानं संस्कृतपा
नतः · अष्टैश्वर्य्यं चवरंजपंतनो विधिवर्ध्यनात् · मन्त्रैयुक्तं कुलद्रव्यं गुरुदेवा

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

र्चितं प्रिये । ये पिबन्ति जनास्तत्र यो पापलिप्तं नाविधाने ॥ अथ कलसस्य व्युत्प
त्ति र्लक्षणाचाह ॥ कलां कलां गृहीत्वाच्च देवानां विश्वकर्मणाम् । निर्मितोयं
सूरैर्यस्मा कलसस्तेन उच्यते । पञ्चाशदङ्गुल व्यासं उच्छ्रायो द्वादशांगुलः कल
सानां प्रमाणान्तु मुखमष्टांगुलन्तथा । आधारस्था पये मंत्रिणौ वर्णा वाथराज
तं । कांस्येन मृण्मयं वापि घटं निर्व्रणशालिनां । सौवर्णां भोगदं प्रोक्तं रजतं मो
क्षदं स्मृतं । कांस्यं शान्तिकरं चैव मृण्मयं पुष्टिदं भवेत् ॥ सुरामन्त्रोद्धार । वेदा
दिवरुणानां च षड्दीर्घस्वरभेदितं । शुक्रशापं मोचनायै सुधादेव्यै नमोस्तुते । द्वादशधा जपेद्यत्र
शुक्रशापं विमुक्तये त । मायया रमया वालां संबुध्यन्तां त्रिवर्णकं । शुक्रशापं मोचिनायै पुनस्तू
वर्णकानिका । यस्या उपासनात्तस्या वीजेन पुटितामनु । षोडशार्णतया ख्याता मन्त्रज्ञाश्चे
त्तरं सतं । निःशापं कुरुते साध्यं भुक्तिमुक्त्यैकभाजनं । वेदादि वारुणं वीजं षड्दीर्घस्वरभा
दितं । ब्रह्मशापमोचिनायै सुधादेव्यै नमोस्तुते । मायाश्रियांकुशं चैव षड्दीर्घस्वरभेदितं
पवमानः परानन्दः पवमानः परारसः । पवमानं परं ज्ञानं तेन त्वां प्लावयाम्यहं । श्लोकारान्त्यं
द्रव्य
ठेत्पश्चात दीपिन्यमृत श्रीमनून ॥ अथ भावना संस्कार । अथवा मूलमुच्चार सप्तमन्त्राभ्र
मिनाप्रिये । पापयित्वा कुण्डलिनीं द्रव्य शुद्धिरियं पुनः । अनेनैव विधानेन वीरः शुद्धि समा
चरेत ॥ अथ मानमाह (पात्रलक्षण) । चतुरंगुल मुच्छ्रायमायामे द्वादशाङ्गुलं । अष्टां
गुलं स्वविस्तारि द्रोणाग्रा हि तलं यथा । तथा पात्रं पूर्ण दिक्षा सूर्य्याध्यादौ प्रकीर्तितं । वि
शेषाघ्यं महेशानि मानमस्य प्रकीर्तितं । षडंगुलं च विस्तीर्णं मूत्तामेन समाकृति । अ
थवा देव देवेशि पात्रं च वर्तुलाकृति । अश्वस्थपत्राकारं वा कुन्तयाकारमेव च । त्रिकोणा
कारपात्रं च त्रीत्री योनि समन्वितं । मध्ये विन्दु युतं पात्रं ध्वज चिन्ह समन्वितं । अथ
वा सुभगाकारं ध्वज विन्दु सकेशरं । एवं पात्रं समानीय महाचीनेश्वरी जयेत ॥ अ
थ पात्रमाह । नारिकेल ... पात्रं ... शुक्तिजिरोद्भवं । शंख सदारु कूर्मोत्थ

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

कपालाचम्मूत्तराणमयं . कपालपात्रेदेवेशि कापालीसिध्दिरस्तिच - अद्यचूतं च्छलि
कामानिगुटिकांजनसिध्दयः . सिध्दद्रव्यंकामगतिं मनोरथमयीकलां . वान्छाभोगा
नथस्वस्ति करणांचैवदृश्यता . चिन्तामणिकामलतांयत्पात्रेसर्वमेवच . कापालिनिःतुर्ष्या
सिध्दिःकापालसिध्दिगोचरा - एकपात्रंसमानीय खराडगितयभेदतः . उत्तमंमध्यमंहीनं
विप्रादिःनांप्रकीर्तितं . नातिस्थूलंनातिसुक्ष्मं छिन्नंभिन्नंविवर्जयेत . ताम्रंकांस्यादि
भिलोहैःपात्रंनैवतुकारयेत . सर्वसिध्दिप्रदंसुवर्णंस्यादुध्दमक्तालपात्रकः . शान्तोशिशा
लायांस्तंभत्नूशैवेशंखेचरोहरौ . महाशंखोवाममार्गेस्फटिकंग्रहनायके . ॥३॥ श्रृणुदेविप्र
वक्ष्यामिनारिकेलविधौस्मृतं . पराणैर्निर्मितंपात्रं विश्वामित्रेणधीमता . विश्वामित्रकपा
लंतुसर्वपात्रोत्तमोत्तमं . तस्मिन्पात्रे पूरयंच सिध्दिदेयाश्चसर्वतः . तस्यदर्शनमात्रेण एकविं
शतिसंकूले . उर्ध्दलिख्यानसंदेहागृहस्थाभवतिप्रिये . ब्रह्महत्यादिपापानि तथाविश्वासघा
तकं . दृष्ट्वा पात्रंनारिकेलंसर्वमेवप्रशाम्यति . कन्याकोटिप्रदानानि तथाहेमशतानिच
. योददातिमहेशानि राहुग्रस्तेदिवाकरे . तत्फलंकोटिगुणितं नारीकेलध्र्वपात्रकः . ॐ
अलाभेतस्यपात्रस्य अन्यपात्रेणपूजयेत . कृत्वार्धपात्रंदेवेशि ब्रह्माद्यादेवतासदा . तस्य
निसर्वयोगिन्यांपितसिध्दिंददातिच . इदमपिमहाशंखेतरपरं . तथाच . महाशंखमयं
पात्रंज्ञेयंसर्वोत्तमोत्तमं . नारिकेलाभिदंदेवि ज्ञेयंचोत्तममध्यमं . रत्नपात्रंतुसुश्रोणि
ज्ञेयंचोत्तमकल्पकं . अथमहापात्रदानमाह . आदौमुराडविधानंचप्रोक्तंतत्कथ्यते
श्रृणु . सर्वमूराडविधिश्यं वज्रशूलेनपातितं . चाराडालाद्यभिभूतंच सिध्दसिध्दिप्रदा
यकं . शनिभौमदिनेवापि सरीरेमृतसंभवेत . कालराञ्यांवीरराञ्यांमहाराञ्यांमहां
विके . महाराञ्यांचतुर्दश्यांमष्टम्यां पक्षयुग्मके . दिपोत्सवचतुर्दश्यां ग्रहणे संक्र
मेपिच . वीरश्चेशांसमालाद्यमूक्तकेशोदिगंम्बरः . सिंदूरकूर्चतिलकोमूरखां विप्रदा
यकः . गत्वाशूलस्थलंदेवी सर्वद्रव्यसमन्वितः . ताम्बूलविजयाखड्गंसिंदूरविजयं

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0 In Public Domain. Digitization by eGangotri
तथा · पायान्नमांसमद्यादि कारणादिनिपार्थिते · सामग्रीसंकल्पाकृत्वा स्थलेगेहे
विशोध्यच · कृत्वायत्नेनदेवेशि शिवापूजापुरस्सरं · शिवामभ्यर्च्ययत्नेन ततोशूलं
प्रपूजयेत् · शूलंसंपूजयेद्देवि समानंतत्रकंचरेत् · शूलराजमहाक्रूर सर्वभूतप्रियंक
र: · सिद्धिंसंकल्पितांदेयिवज्रशूलंनमोस्तुते · कृत्वावैआग्नियाद्धीरं तदन्ते खड्गपूजनं ·
तत्रछूलस्थंशवंपूज्य धूपदिपोपचारकै: · ताम्बुलैलालवस्त्रादि कर्पूरागुरुसंयुतै: · द्रव्यै:
संपूज्यदेवेशि खड्गं पूज्यप्रयत्नत: · कालीयज्ञसमुद्भूत सर्वसिद्धिप्रदायः · वविचिनाम
सित्वंच खड्गमूराडनमोस्तुते · विरविरमहाविर बष्ठिसिद्धिप्रदर्शक: · कलिकल्पलतात्वं
चप्रसन्नोभवसत्वरं · कनेनमूलमन्त्रेण प्रार्थ्यकर्तव्यमाचरेत् · स्वयंचकारयेद्वारं प्रहाराड
नालिमर्पयेत् · पश्चगाव्येनमिलितं मूराडच्छाद्यमचाहरेत् · गृहेचानीयदेवेशि हस्थाः
द्र्मो नतस्थले · सर्वांसामग्रकृत्वादौ मूराडप्राणान्प्रतिष्ठयेत् · रुचदिरादिन किलकां
ॐ नमोरुद्रायस्वाहा
दशदिक्षुनिखातये · तत्रस्थित्वाबालिंदत्वा जपपूजापरायण: · सदर्शनाघोरमन्त्रौय
ॐ दुर्गे रक्षणीस्वाहा
थापाशुपतापिच · जयदुर्गांमहेशानि विरार्द्दनमनंतरं · एतैरन्यैस्त्रयोदसवारं उत्था
नपूर्वकं · भूमौसंस्थाप्यदेवेशि तत्रन्यासमानिच · स्थापयित्वाजपंकृत्वातत्रपू
ज्यामहेश्वरि · दिवारात्रिक्रमेणैव जपेजक्षद्वयंप्रिये · होमतर्पणादेविनांमार्जनंविप्र
भोजनं · कृत्वासंसाधितंमूराडं सिद्धिमूराडंभवेशिवे · एवंसाधितमूराडस्य फलंसि
ध्यप्रदंकरे · संसोधिकेनमूराडेन मालापादिकंचरेत् · अन्यथाकुरुते यस्तातस्य
सिद्धिनजायते · मालायन्त्रं तथापात्रं तदन्ते सिद्धिमूराडत: · कारयेद्धत्ततोदेवि
समयाचारतत्पर: · ससिद्ध: सिद्धादीलोके कलिकल्पद्रुमाभवेत् · सर्वसाध्यार्थ
वेत्तास्मान्नात्रकार्य्याविचारणा ६१ सद्य:कृतंत्रिरात्रस्थंच सप्तरस्थ - गंतथा · त्रि
सप्तरात्रमध्यस्यतत्रेचादिक्रमात्क्रुराणु · उत्तमंमध्यमंचैववैद्यध्वंत्वधमाधमं · दग्ध
कृत्यंदग्धंमूराडं उत्तमं परिकीर्तितं · सिसप्रमध्यगंमूराडं मध्यमं परि कीर्तितं · बहुरा
Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

मध्यस्थं

योनारगं मूराडं मध्यमं परिकीर्तितं । त्रिरत्नशत्रु मूराडस्थं द्यधमाधम मध्यमं । स
थ: छन्नन्तु यन्मूराडं सर्वकार्य्ये प्रकीर्तितं । त्रिरात्र मध्यगं मूराड मालायन्त्रे प्रकीर्ति
तं । षड्रात्रौ नरगं मूराडं पात्रकार्य्ये विनिर्द्दिशेत् २२ अथ महापात्रलक्षणं
महापात्रस्य देवेशि लक्षणं शृणु सांप्रतं । गोमुखं गजपृष्ठं च गजकुम्भं तथै
व च । कूर्मपृष्ठो कटि चैव शान्तिपात्रं तथैव च । खंडपञ्च समाख्यातं लक्षणा
नि श्चृणु त्वं शिवा । दीर्घाकृतिस्तथा पृष्ठं अग्रे तिक्ष्णं प्रजापते । गोमुखं कथितं दे
वि कपालं नात्र संशय: । दीर्घं समुन्नतं मध्ये पार्श्वे नैव तु संस्थितं । विस्तिर्णेन
तथा पृष्ठे गजपृष्ठाकृतिस्तव । मध्ये समुन्नतं यस्तु कपाल परिमराडलं । कूर्म्मपृ
ष्ठ समाकारं कूर्म्मपृष्ठन्तदुच्यते । तलीता चैलकं यावत् रेखा सन्धूव जायते ।
खाड् खराडस्तु भवेद्यस्तु शान्तिपात्रं तु तद्विद: । समपृष्ठेषु यच्छिद्रं निम्नं चापि
तथोच्छ्रितं । मध्ये चैव समाख्यातं पञ्चपात्रं न संसय: । शुषिरं नागतो यस्तु शिवा
यावरवर्णानि । एकं द्वित्रीणि चत्वारि जायत: स्फुद्विजादित: । एकछिद्रं भवेद्वि
प्रो द्विछिद्रं क्षेत्रय: स्मृत: । त्रिछिद्रं वैश्यमित्युक्तं चतुश्छिद्रं तु शूद्रकं । छिद्राणि तु वान्य
यातिश्च कपालानि भवन्ति हि । अछिद्रं तु न्यजे त्वैव कपालं परिकीर्तितं । चतुर्वर्णं
तु यत्पात्रं तद्ग्राह्यं लक्षणान्वितं । अन्यजातिणि पात्राणि साधकै: परिवर्जयेत्
। श्यामवर्णं महाव्याधि: क्रमे च मरणं भवेत् । सिंतापरं संतापरं क्तवर्णेन मि
श्रवर्णेन कीमल च । रक्तवर्णं तु चाग्नेय स्फटिकं सर्वतो भवेत् । संतापोद्वेगजननं मरा
णं परिवर्जयेत् । शंख कुन्देन्दु संकासं निग्धाच्छाया च यद्भवेत् । तद्ग्राह्यं साधकेन्द्रेणा
भुक्तिमुक्तिफलप्रदा । मधूवर्णं तु यत्पात्रं भुक्तिदं तु प्रसिद्धिदं । गोनवनीतसंकासं
स्निग्धछाया तु मुक्तिदं । शुक्लवर्णं हि यद्रक्षं मुमुक्षणा प्रकीर्तितं । वर्त्तुलं स्त्रीकपालं
स्याद्वि पूतं मोक्षदायकं । एकयूतानि शास्त्राणि दुर्ल्लभानि भवंत्यपि । द्विपूतादि तु

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0 In Public Domain. Digitization by eGangotri

याद्याशितलक्षणौ संयुतानिवै: एकखण्डं कपालेन्दु दुर्लभं गिरिशैरपि । तेन हस्ते स्थिते नै
व विद्याधनपदं लभेत् । द्विखण्डं च त्रिखण्डं भुक्तिमुक्तिप्रकीर्तितः । चतुःखण्डं च यत्पा
त्रं चतुर्वर्गफलप्रदं । पञ्चखण्डं च षट्खण्डं सप्तखण्डं मनूक्रमात् । सप्तखण्डान्तकं देवि
भाग्येनैव तु लभ्यते । अन्यजं वापि दुष्टं वा सर्वलक्षणवर्जितं । पात्रमूर्धमयं दृष्ट्वा ये
चान्ये स्वेच्छया ग्राहयेत् । सर्वलक्षणसंयुक्तं भवेन्मध्यमूर्ध्वं यदि । तिर्यग्गं वा मर्त्यलोके
नानासिद्धिर्भवेन्नरः । अधोमुखं तु तत्पात्रं सर्वलक्षणसंयुतं । पातालसिद्धिहेतोर्थं गृ
ह्णीयाद्धैर्यवीरवित् ॥ अथ श्रीपात्रस्य स्थानमाह । साध्यसाधकयोर्मध्ये यद्द्वा
दशाङ्गुलं भवेत् । द्वादशाङ्गुलमूर्ध्वं च अधोभागे तथाङ्गुलं । द्वादशाङ्गुलमध्यस्थं तत्र संस्था
पयेद्बुधः । स्वार्थे च द्वादशांत्यक्त्वा देवार्थं द्वादशं त्यजेत् । द्वादशाङ्गुलमध्यस्थं तत्र वार्घ्यं
निधापयेत् ॥ अथ मण्डलानीमायस्य कृताः पूर्वलक्षणमाह । मण्डलेन विना पूजा विफ
ला परिकीर्तिता । तस्मात् मण्डलमालिख्य विधिवत्तत्र पूजयेत् । अखण्डमण्डलाकारं विश्वं
व्याप्य व्यवस्थितं । त्रैलोक्यमण्डितं येन मण्डलं तत्सदाशिवं । उड्याणं चतुरस्रं स्यात् कामरू
पं च वर्तुलं । जालंधरं चार्धचन्द्रं पूर्णं पूर्णगिरिर्मता । अभ्यर्च्य मण्डलं पश्चादाधारं स्थाप
येत्क्रमात् ॥ अथ अर्घ्यद्रव्यमाह । सुरार्घ्यप्रदानेन योगिनीनां भवेत्प्रियः । महायोगि
भवेद्देवि पीठप्रक्षाल्यते जलैः ॥ अथ महापात्रशोधनं । पात्राणां शोधनं देवि शृणु मन्त्रे
ण साम्प्रतं । इत्येतदादितः सेदूर्मन्त्रैर्नानेन मार्जयेत् । धूम्रमण्डलमन्त्रेण भूर्भवेद्वह्नियु
क् । कुर्यात्तत्राधारशक्तिकूर्माद्यं तान्प्रपूजयेत् । व्योमाग्निसक्तिसदतः । सप्त
मन्त्रद्ववादिकं । अनेन मनुनाधारं स्थापयेत्तत्र मन्त्रवित् । वह्निमण्डलमेत्मिं पूजयेत्तदनं
तरं । क्रोधबीजत्र बीजाभ्यां माधारक्षालितं शुभं । महाशङ्खं महामन्त्री स्थापयेज्जीप
ठलतः । शिखां दीर्घत्रयोपेतां कालीं ब्रह्मारयत्पूतां । दीर्घः शचीपतिनाग्र हृदयं मन्म
थानिमं । दीर्घत्रय[illegible] । क्रियं दीर्घत्रयोपेतं जीवमव्दातुपूर्वं

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

वत् ॰ मायां शरां निमं शम्भूं वामकर्णेन्दु संयुतं ॰ सर्वकामः कालरात्रीदीर्घकायपदान्ततः ॰ सर्वाधारायसर्वायसर्वांभवायशब्दतः सर्वसिद्धिमयायाथसर्वासूरपदान्ततः ॰ रुधिरारुणायपदान्तसुभ्रायसूरभाजनं ॰ आपदेवी कपालायहृदयान्तोमनुन्मतः ॰ ए भिश्चतुर्मनुरभि मनु महाशंखं प्रपूजयेत् ॰ तत्रासारलयंमन्त्रीमराडलंतिस्रोचिरव ॰ मूलेनपूरयेत्तोयं सुधाबुध्या विधानवित् ॰ गन्धपुष्पाक्षतांक्षिप्त्वा त्रिखराडंदर्शयेत्ततः ॰ पियूषरोचितोदेविमराडलंतत्रपूजयेत् ॰ वाग्भवशक्तिरम्भेशक्तिमनुस्वरसमन्वितं ॰ मूलतितोयंमृभैरव्यां क्रोधबीजंजमूज्वलं ॰ अनेनमनुनामन्त्रीभावयेदष्टसोक्तम्भनं ॰ सत्कृसुधा विनिःक्षिप्य शंखयोर्नि प्रदर्शयेत् ॰ विशेषार्घ्योक्तविधिना सर्वमेव प्रोक्तवत् ॰ एवंयथोक्तविधिना कपालं पात्रमुत्तमं ॰ अनेनपात्रव र्घेशा साधयेत्दिष्ट साधनं ॰ वांछासिध्दि खेचरींचपरकायप्रवेशनम् ॰ मनोरथो दिवाहष्टिवेतालगुटिकातथा ॰ रसंरसायनंचैवसाधयेद्दीष्ट साधनं ॰ चापशांचा ञ्जनंदिव्यंपादुकायक्षिरागिरां ॰ खड्गसिध्दिंकुन्तसिध्दिं रागंवाजनमेवच ॰ स्त्र व्हिसिध्दिर्भैरवाष्ट महाकपालिनीशिवे ॰ कपालार्घ्येनदेवेशिसर्वासिध्यन्तिनि श्चितं ॰ इतिश्रीकौलरहस्यपञ्चदशपटल १५ ॰ अथास्माकस्यकर्म माह ॰ कौलिकावाप्यकौलवाग्येचैतन्यत्तवर्तिनः ॰ तेषांनित्याशक्तीपूजा प्राहेवंमांपरद्विषः ॰ कृतायांशक्तिपूजायांसफलंनित्यपूजनं ॰ अकृतायां मनुष्यानुनीफलंनित्यपूजनं ॰ तस्मात्यत्नेनसंपूज्या शक्तिनित्यार्चनादनु ॰ देवीधियैवसंपूज्यानसामान्यवधूधिया ॰ अभ्यर्च्यदेवताबुध्याभोगपात्रंनि दयेत् ॰ तदन्तेकन्यकाश्चापिप्रमदोश्चमनोहरा ॰ संपूज्यदेवताबुध्यादद्यात्पा त्रंपृथकपृथक ॰ अनिवेद्यतुयःशक्तौक वद्रव्यंनिःसेव्यते ॰ पूजनांनिष्फ लंतस्यदेवताअङ्गन्तसंसिद्धये ॰ मन्त्रान्तसमाय्यूकासमयाचारपालिका ॰ ए

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

कुमारी वृतस्थावा योगमुद्राधरापिवा । पूजाकालेस्वतः प्राप्ता साधून्यास मुद्रयाघ्रौः
ततोर्चनादिकं सर्वं मन्त्रोद्धक पुरस्सरं । तत्पूर्वादिमनुनामन्त्री देव्यै सर्मर्पयेत् ।
तथा
शिवंदक्षिणतः कुर्य्यात् । तद्पूचिष्टा दिकं ॥ शक्ति हिना वृथापूजा । शिवहीनं वृथार्च
नं । शिवशक्ति समायुक्ता सापूजा सर्वकामदा । शक्त्याभावेद्रव्यलाभे । मनशक्ति
प्रपूजयेत् ॥ अथजीवचक्रमाह । जीवचक्रे महेशानि प्रशस्तास्ति निरक्षरं ।
जीवचक्रस्य विशानी कलौक्कापि रहैंभपेत् । अग्रस्थानं परित्यज्य भिक्षां भरति दुर्म्मति । तथा
जीवं परित्यज्य परिधायाति धावति । अह्नोजीवस्य विज्ञानं शिवतुल्यो भवेन्नरः । कल्पितेवा
महादेवी साङ्गं सावरणां जेपेद् । संपूज्य पीठ पूजान्ते तस्मिहासनेथवा । अभेदवुध्यादेवे
शि अक्षतां थाप्य पूजयेत् ॥ पिठपूजां समाचर्य्य पञ्चोपचारतोर्च्चयेत् । पूज्यासिंहासनेस्था
प्यसुधासिन्धौ समर्चयेत् । तत्पीठन्तु भवेद्देवं सर्व्वासां पीठ मुत्तमं । प्रथमन्तु देवदेवेशि य
त्रोपिठं समर्च्चयेत् । गद्यं त्रं सिंह पिठन्तु सपीठं स्थापयेन्नशिवे । सादेवी तत्रदेवेशि भवेदा
वृत्ति देवता । पीठवृत्तिश्च वाकार्या सर्वेषां मतमीरितं । तत्रपीठं महायन्त्रं स्वेष्टदेवात्मकं
महत् । जीवचक्रेथवायन्त्रे भाव्यं लिख्यं महेस्वरि ॥ एतेषां माहवे पूजास्थानमाह । लिङ्गे
स्थंडिलवन्हेस्तु फलके मूर्ध्नि मण्डले । मूर्त्तौ कुम्भेच हृदये पूजा दशसु कीर्तिता । अरूपं रूपि
णं कृत्वा कर्मकाण्डरताजना । गवां सर्वाङ्गजं क्षीरं प्रसावेत्स्तन मुखाद्यथा । तथा सर्वगतो देवः
प्रतिमादौ विराजते । आभिरूप्याच विम्वस्य पूजायाश्च विशेषतः । साधकस्य चाविश्वासात्सा
निध्यं देवता भवेत् । गवां सर्वशरीरस्थं नकरोत्यात्मपोषणं । सुकर्म रचितं दत्तं पूस्ताने वपो
षयेत् । एवं सर्वशरीरस्थं नकरोभ्यात्मपोषणं । सुकर्म रचितं दत्तं पूस्तानेवपोषयेत् । एवं
सर्वशरीरस्थं सर्पिवत्परमेश्वरः । उपासनां विनादेवो नददाति फलं नृणां । अथसू
तकादि । अथसूत निनानित्यं वैदिकंन्तु स्मृतीरितं । जातसूतकमादौ च दन्तेचमृत सूत
कं । द्विजस्य सूतके [illegible] संध्या [illegible] कुर्य्यात् ध्यात्वैवं परमेश्वरि ।

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

शालिग्रामस्यप्रतिमां नस्पृसेत्कर्हिचित्प्रिये · स्पर्शात्पापिनरोमूर्खो नात्रकार्य्या विचारणा
· कृत्वातान्त्रिकपूजाच मानसैवसमाचरेत् · कामनार्थप्रयोगश्चेत्तदाचारसमाचरेत् · मृतगे
हेपरित्यज्यवामाचारेनसूतकं · स्पृष्टा छित्वाज्ञानपूर्वं कुलनोधर्ममागतं · ययालभेद्वामधर्मे
देवतायांसजायते · गुरूपदिष्टं यत्कर्म्म मन्त्रावामकरोतियः · यन्त्रतत्वंदेवतत्वं नोवहिम
गुरुह्यकः · ज्ञात्वातमेवभजतेसुखार्थतत्रजायते · क्षुन्नग्रामो हितक्षेतस्तस्माद्धर्म्मावि
चारयेत् · सन्ततस्नेनचेन्मुख्या व्यर्घ्यपात्रादिसाधनं · पूजोदकेनकर्त्तव्या यत्नेनैवचवि
धते · तदासंपूजयेद्देवं भावनाकुसुमादिभिः · भक्तिश्रद्धाभावनाच पूजानांजीवउच्यते
꣸ अथतांबूलविधि · चूर्णपर्णभरत्यायुः शिवावृद्धिविनाशिनी · तर्जन्याचूर्णमादा
यताम्बुल्यानतूभक्षयेत् · म्लेच्छहस्ताच्छत्रछत्राच्छंकितस्य तथैवच · अथवैदग्धह
स्तस्यतांबूलंहिनिषिध्यति ꣸ अथकालीदेवताभाव · कालीचदक्षिणाचैवगुह्यका
लीचपार्वती · त्रिश्रीनामापिदेवीनामाधैवनामतःस्मृतः · यथाकामकलाकान्तिः
गुह्यकालीतथाद्विज · यथाछिन्नायथातारावज्रकापालिनीयथा · सिद्धिलक्ष्मीःत
थादेवी · विशेषोनास्तिकश्चन · एकैवहिपूजाज्ञेया प्रयोगाश्चतथाद्विज · अगानुक्तं
यत्किञ्चित्संहितायाश्चतद्विदुः ꣸ अथाञ्जनलक्षणमाह · शृणुदेवी कज्जला
क्ष्मातं त्वयाग्रेनप्रकाशितं · एकमेवादिचिन्हंच ज्ञातव्यंचशुभाशुभं · ध्वजंछ
त्रंसमायुक्तं कीर्तिसौभाग्यदायकं · धनदंकलशंचैव दीर्घायुश्चनिरोगतः · व्य
ञ्जनकज्जलंश्चैव द्रव्यहानिविचिन्तयेत् · योनिचक्रतथाचिन्हं सर्वसिद्धिस्त
थैवच · उत्पलंपद्मचिन्हंच सर्वसम्पत्प्रदायकं · वैनायकंतथारूपं सर्वसिद्धि
फलप्रदं · वर्तुलाकुण्डलीकारा सद्गुरुमान्यतेजन · खड्गत्रिशूलचिन्हंचश
त्रुनाशंक्षयोभवेत् · मङ्गलाष्टकचिन्हानि मात्रिकाविजयोभवेत् · एकं तदे ग
चिन्हंचेत् ज्ञातव्यंचशुभाशुभं ꣸ अथमध्यमांनित्यार्च्चनविधी·

कज्जल

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

अथान्यसंप्रवक्षामि यंविनादुःखमाप्नुयात् । प्रातरुत्थाय गुर्वादिं स्मृत्वा शौचंस
माचरेत् । स्नानसंध्यातर्पणंच वैदिकं तांत्रिकं तथा । आगत्यच गृहे पश्चात् प्राणा
यामत्रयंचरेत् । कुर्य्याच्च मातृकान्यासं तथाच्छन्द ऋषिदैवतं । तन्मन्त्रस्यकराङ्ग
र्ष्येन्यासं स्वार्घस्य संस्थिति । मन्त्रस्नानं देवतायाः पूजा पंचोपचारिका । चन्दना
न्त । वाक्षतीनां पूष्पनैवप्रपूजनं । वैश्वदेवान्तरं तत्र ददन्नाहूति पंञ्चकं । मूलेनहो
मयेत् प्राग्पश्चा अष्टोत्तरं शतं । वैदिकाकाशवल्यं ते पूजा चोच्छिष्ट भोजितं । ततः
संप्रार्थयेद्देवीं ~~सायं~~ सायं सन्ध्यां समाचरेत् । देवागारे दीपदानं । प्रोक्तं संक्षेप मा
न्हिकं । अथापरान्हिकंवक्षे तत्स्थान दशके भवेत् । मार्गेप्रवासे दुर्गे च नाना
प्राप्तौ मनोभये । कारागृहे ऽशुभेस्थाने सर्पव्याघ्रादिजेभये । परचक्रागमे कुर्य्याच्छौ
चाद्यं तु यथा तथा । स्नानादिकं चिन्त्य कृत्वा मानसं पूजनंचरेत् । मनसा हृदयंस्थान
ध्यात्वा योगाख्य पीठकं । तत्रैव पृथिवीमध्ये पूजां देवस्य चाचरेत् । यथा हृद्यपि
कर्तव्य सर्वास्ता शुनिपत्तये । मनसा जठरे होमे एवद्वि पदिकान्हिकं ॥ इति श्री षोडशप
टलः । कुलाचार । कौलिकैः शक्तिसहितैस्तदुचिष्ठंच सेवयेत् । स्वशक्तिं वीरशक्तिं वादी
क्षितां गुरुरूपिणीं । पापयित्वा पिबेन्मद्यं मितिसाक्षस्यानिश्चयः । ततः श्रीगुरुरूपाय
साक्षात् परशिवात्मने । कराभ्यां पात्रमुद्धृत्य सद्द्रव्यं निवेदयेत् । गुरुरभावे तत्पात्रं जल
मध्ये च निक्षिपेत् । पूज्यशक्तिं शक्तिपात्रं वीरे स्वी वीरपात्रकं । अन्यम्यो योगिनी
पात्रं स्वार्थे स्यात् भोगपात्रकं । कुण्डलितर्पणार्थंच भोगपात्रं समाचरेत् । अनंतश
क्तिमनूच्चार्य तर्पयेत् देहदेवतां । अथ एनप्रकारेण स्वीकूर्य्यात्पात्रमुत्तमं । तत्तेहं व्या
हविष्यामि यथा रुद्रेणभाषितं । प्राणायामं विधायानु तत्तन्मन्त्र षडङ्गकं । कुर्वी
त भक्तिभावेन शक्त्या वृक्षादिकं तथा । तत्र ध्येयेत्तत्पात्रं दक्षहस्ते निवेशयेत् । वाम
हस्तेनानामिकायां अंगुष्ठेन मिश्रयेत् । ... इन्द्रियसूक्ष्मरूपा परिकीर्तिता । एत

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

शालिग्रामस्य प्रतिमां नपृसेत्कर्हिचित्प्रिये । स्पर्शात्पापि नरोमूमो नात्रकार्य्या विचारणा
। कृत्वातान्त्रिकपूजाच मानसैवसमाचरेत् । कामनार्थप्रयोगश्चेत्तदाचारसमाचरेत् । मृतगे
हेपरित्यज्यवामाचारेनसूतकं । स्पृष्टा हित्वा ज्ञानपूर्वंकुलतोधर्ममागतं । ययालभेद्वामधर्मे
देवतायांसजायते । गुरूपदिष्टं यत्कर्म्म भक्त्यावामकरोतियः । यन्त्रतत्वंदेवतत्वं नोवहिम
गुह्यकः । ज्ञात्वातमेवभजतेसुखार्थं तत्रजायते । क्षुन्तृष्णामोहितःप्रेतस्तस्माद्धर्म्मंवि
चारयेत् । सन्ततस्नेनचेत्नुग्या व्यर्घ्यपात्रादिसाधनं । पूजोदकेनकर्तव्यायतनैवचावि
द्यते । तदासंपूजयेद्देवं भावनाकुसुमादिभिः । भक्तिश्रद्धाभावनाच पूजानांजीवउच्यते
॥ अथतांम्बूलविधि । चूर्णपर्णभरन्यायुःश्रियावृद्धिविनाशिनी । तर्जन्याचूर्णमादा
यत्ताम्बुल्यानतूभक्षयेत् । म्लेच्छहस्ताच्छत्रछत्राच्छंकितस्य तथैवच । अथवैदग्धह
स्तस्य तांम्बूलं हिनिषिध्यति ॥ अथकालीदेवताभाव । कालीचदक्षिणाचैवगुह्यका
लीचपार्वति । त्रिश्रीनामपिदेवीनामाधैवनामतःस्मृतः । यथाकामकलाकान्तिः
गुह्यकालीतथाद्विज । यथाच्छिन्नायथातारावज्रकापालिनीयथा । सिद्धिलक्ष्मीःत
थादेवीःविशेषोनास्तिकश्चन । एकैवहिपूजाज्ञेयाप्रयोगाश्चतथाद्विज । अगानुक्तं
यत्किन्चित्संहितायाश्चतद्विदुः ॥ अथाञ्जनलक्षणमाह । शृणूदेवीकज्जला
क्ष्मातंत्वयाग्रेनप्रकाशितं । एकमेवादिचिन्हंचः ज्ञातव्यंचशुभाशुभं । ध्वजंछ
त्रंसमायूक्तं कीर्तिसौभाग्यदायकं । धनदंकलशंचैव । दीर्घायूश्चनिरोगतः । व्य
ञ्जनकज्जलंश्चैवद्रव्यहानिविचिन्तयेत् । योनिचक्रतथाचिन्हं सर्वसिद्धिस्त
थैवच । उत्पलंपद्मचिन्हंच सर्वसम्पत्प्रदायकं । वैनायकतथारूपंसर्वसिद्धि
फलप्रदं । वर्तुलाकूष्माण्डलीकारा । सद्गुरुमान्यतेजन । खड्गत्रिशूलचिन्हंचश
त्रुनाशंक्षयोभवेत् । मङ्गलाष्टकचिन्हानिमात्रिकाविजयोभवेत् । एकं तदेग्र
चिन्हंचेत्ज्ञातव्यंचशुभाशुभम ॥ अथमध्यमानांनित्याश्चैनविधी ।

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

अथान्यत्संप्रवक्षामि यंविनादुःखमाप्नुयात् · प्रातउत्थायगुर्वादिंस्मृत्वाशौचंस
माचरेत् · स्नानसंध्यातर्पणंचवैदिकंतान्त्रिकंतथा · आगत्यचगृहेपश्चात्प्राणा
यामत्रयंचरेत् · कुर्य्याच्चमातृकान्यासंतथाच्छन्दऋषिदैवतं · तन्मन्त्रस्यकराङ्ग
स्येन्यासंस्वार्घस्यसंस्थितिः · मन्त्रस्नानंदेवतायाःपूजापंचोपचारिका · चन्दना
न्त·वाक्षतानांपुष्पनैवप्रपूजनं · वैश्वदेवान्तरंतत्रदद्यन्नाहुतिपंचकं · मूलेनहो
मयेत्प्राग्वपश्चाअष्टोत्तरंशतं · वैदिकाकाशवल्यंतेपूजाचोच्छिष्टभोजितं · ततः
संप्रार्थयेद्देवीं [illegible] सायंसन्ध्यासमाचरेत् · देवागारेदीपदानं · प्रोक्तंसंक्षेपमा
न्हिकं · अथापरान्हिकंवक्षेतत्स्थानदशकेभवेत् · मार्गेप्रवासेदुर्गेचनाना
प्राप्तेमनोभये · कारागृहेऽशुभेस्थानेसर्पव्याघ्रादिजेभये · परचक्रागमेकुर्य्याच्छौ
चाद्यंतुयथातथा · स्नानादिकंचिंत्यकृत्वामानसंपूजनंचरेत् · मनसाहृदयंस्थान
ध्यात्वायोगासवपीठकं · तत्रैवपृथिवीमध्येपूजांदेवस्यचाचरेत् · यथाप्यपि
कर्तव्यसर्वोपत्सुप्रतिपत्तये · मनसाजठरेहोमएवद्विपदिकान्हिकं ॥ इतिश्रीषोडशाप
टलः · कुलाचार · कौलिकैशक्तिसहितैतदुचिष्टंचसेवयेत् · स्वशक्तिंवीरशक्तिंवादी
क्षितांगुरुरूपिणीं · पाययित्वापिबेन्मद्यंमितिसाध्यस्यनिश्चयः · ततःश्रीगुरुरूपाय
साक्षात्परशिवात्मने · कराभ्यांपात्रमुद्धृत्यसद्द्रव्यंनिवेदयेत् · गुरुरभावेतत्पात्रंजल
मध्येचनिक्षिपेत् · पूज्यशक्तिंशक्तिपात्रंवीरेस्वीवीरपात्रकं · अन्यभ्योयोगिनी
पात्रंस्वार्थेस्यात्भोगपात्रकं · कुण्डलितर्पणार्थंचभोगपात्रंसमाचरेत् · अन्तःश
क्तिमनू[illegible]तर्पयेत्देहदेवतां · अथएनप्रकारेण · स्वीकुर्य्यात्पात्रमुत्तमं · तत्तेहंव्या
हविष्यामियथारुद्रेणभाषितं · प्राणायामंविधायानुतत्तन्मन्त्रषडङ्गकं · कुर्वी
तभक्तिभावेनशक्त्यावृक्षादिकंतथा · तत्रधृयेतत्तत्पात्रंदक्षहस्तेनिवेशयेत् · वाम
हस्तेनानामिकायांअंगुष्ठ Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal मुद्रा परिकीर्तिता · एत

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

यामृयादेवि संहारक्रमतोखिलान् । पात्रान्तु द्रव्यमादाय तर्पयेत्त्रितिक्रमैः अंगुष्ठा
ख्यानामिकाया नखेयावन् प्रलिस्पृत्तः । तावन्निवेशयानीह मुद्रावैकौलिकद्रवे । निमिल्य
चक्षुषी ध्यायेत् एतद्रूपेशकालिका । ममान्तहृदयाम्भोजंप्रविष्टासिध्दिदायिनि । मू
लमन्त्रंपठंकुर्य्याल्ललाटेबिन्दुचित्रकं । पञ्चपाशाहुतीर्दद्यात् कर्षमांसलवंवदे । आदौ
तारःशिरःशेषे मध्येतुर्य्याविभक्तिगान् । प्राणोपानसमानोदानव्यानानेकरूपिणः ।
मन्त्रंपठन्वक्ष्यमाणं निःशङ्कंतत्पिबेद्द्रवं । स्वात्ममूलत्रिकोणाद्य । सूर्य्यकोटिसमप्रभो
। कुण्डल्याकृतिचिद्रूपे हुनेद्द्रव्यंसमन्त्रके । अनन्तपागभरितंमिदंतत्परमामृतं
। पराह्लामयवन्हौ होमस्वीकारलक्षणं । इदंपवित्रंममृतंपिबामिभवभेष
जं । पशुपाशसमुच्छेदकारणंभैरवोदितं । अन्यमन्त्रंपठित्वात्र मौनेथा जग
दीश्वरि । धर्माधर्म हविर्दीप्ता मात्मग्नौ मनसा स्रुव । सुषुम्नावर्त्मना नित्यम
क्षवृत्तिर्जुहोम्यहं । कापालिकानामयोन्य । त्वमयि व्याहृतामिते । हृदंभोज
स्थितांदेवीं स्नापयामि सुधारसै । तेनायंभवबन्धोयं विनाशोमुपगच्छतु । एवंमन्त्र
त्रयंप्रोक्तंपात्रंस्वीकारकर्म्मणि । निर्मन्त्रंनपिबेद्द्रव्यंप्रायश्चित्तं विधीयते । नक
दाचित्पिबेमद्यं निमन्त्रंनपिबेत्तथा । विनामन्त्रंपिबेन्मद्यं सस्रापौ निगद्यते । पूर्णापा
त्रंकरेधृत्वा गुरोमिलाधकःपठेत् । ततोवीरगणासर्वे गुरवश्चेति मनुवदेत् । अन्योन्यंवद
नंकृत्वापिबेत्तत्तदनुज्ञया । यथाविधिद्वितीयेन ग्रन्हीयामज्ञमृच्चरन् । पिशितंमाष
मात्रंतु मद्यंचुलुकसंमितं । स्वीकार्य्यमादौ गुरुणा शिष्यतः शेषदोभवेत् । निस्त्वङ्क्षेनि
र्मलो धीरो निर्लज्जो निकुभूहरः । निशातिवेदसा आर्थीवरदाम्यायुणीम्पिबेत् । देवतापितृ
संभ्यर्च्चेदेवीशास्त्रोक्तवर्त्मना । गुरुं स्मरेत्पिबेन्मद्यंखादन्मांसंनदोषभाक् । गुरुदैवतम
न्त्राणामैक्यंसंभावयन्धिया । आगलान्तंपिबेद्द्रव्यं ततःचर्व्वणमाचरेत् । मांसंमत्स्यंच
मुद्रांचमैथुनं वै क्रमाचरेत् । स्वसम्प्रदायसंयुक्तवीरश्च सहपूजयेत् । चित्तस्वागतन्यसा

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

साराज्ञानस्यानन्दयेत्वतः । तन्मयेत्वा चैभावानाभानश्चान्ताहितेरसे । स्वस्वान्तत्र्यविका
शायसूक्ष्मसत्त्वेन पीयते । तस्मादिमां सुरां देवी पूर्णाभिन्नो गुहोम्यहं । मन्त्रेणानेन देवेशि मू
लमन्त्रेण मन्त्रवित् । अनाकुलमनाः कुर्य्यान्मधुपानं शनैः शनैः । यावदुल्लासपर्य्यन्तं म
पदं शौपिबेन्मधु ॥ ततः पात्रगतं हालाबिन्दु भूमौ प्रपातयेत् । उच्छिष्टं भैरवो पेह दद्यात्म
न्त्रमनुं पठेत् । ऐं ध्मायामावजिने छेन्यूच्छिष्टभैरव । विसन्धिञ्चवालिंठन्हयुगं स्वाहा
चपश्चिमे । निधृस्य तद्भूमितले पूर्ववदाचित्रकं चरेत् । येन्ये पि पात्रं स्विकुर्य्यु तेषामप्येष
हि क्रमः । पानभेद फलोल्लास प्रमाणस्थितिलक्षणां । अविज्ञाय चरद्यस्तु स भवेदापदं पदं
। पानं पंचविधं प्रोक्तं महादि भेदतः । महादिव्यं तथा दिव्यं वीरश्चैव महापशुः । पशुः संघः
शत्रुश्चेति पंचधा परिकीर्तितः । प्राणापानौ समाहारौ प्रत्याहारौ मनः स्थिरं । भानुमण्डल
कं भीत्वा इन्दुमण्डलमध्यगं । सुषुम्णावर्त्मनानित्यं सुधाधाराप्रवीर्जनी । महादि
व्यमिदं प्रोक्तं शृणु दिव्यं महेश्वरि । दिव्यदेव्याग्रतः पानं वीरस्तद्दासनोत्तरं । त्यक्तःसर्वं
पासमूले नामलं संचयेत बुधः । कौलिकाचारयोगेन पञ्चतत्त्वेन तर्प्पयेत । ष
ट्चक्रक्रमभेदेन हूते तद्व्यं समन्त्रकं । ध्यानार्चनपरावस्था वीरपानमनुत्तमं । उल्लासनोत्त
रं देवि पशुपानं शृणु प्रिये । वीरपाने पूर्वधीरो परस्तु पशुनिन्त्यपि । आसक्तलोलुपादं
भोमंत्रार्थे चाप्रसंगकः । कामुकः कार्य्यनिर्दिष्टो पशुपानं तदुच्यते । सर्वैः कुलीनैः
स्थित्वन्तु विनापूजां समाविर्यते । यत्पानं क्रियते देवी पशुपानक्रमः शिवे । एकाकी मद्य
पायी य एकाकी शक्तिभुक् प्रिये । महेश्वरस्य संसर्गं न कदापि करोति चेत् । पशुपानमिदं
प्रोक्तं महादारिद्र्यदायकं । विना मन्त्रं विना दीक्षां विना गुरुमुखात्प्रिये । यत्पानं क्रियते मू
र्खैः पशुपानं विदुर्बुधाः । महापशुरिति प्रोक्तः कौलनाम्नो शृणु प्रिये ॥ वामरामा मनोहा
री चालिपात्रं तु दक्षिणे । पानपात्रं महेशानि वामहस्तेन तप्यकः । महाकौलो महेशानि
भूमौ स्थाप्य प्रतर्पयेत् । हस्ताद्वयेन यदेवी कौलत्रयं गोधीयते । वामदक्षवा सायेन वील

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

कौलः प्रकीर्तितः · अलिपात्रं वामपाणौ तु दक्षजानेन तर्पयेत् · आनंदाख्यं तु संप्रोक्तः वामहस्त्य
विधीयते ※ अथ फलं तु · मन्त्रसंस्कारसंशुद्धौ अमृतेनेन पार्वति · जायते देवता
भावो भवबन्धविमोचक · आनन्दब्रह्मणोरूपं तच्च मोक्षव्यवस्थितं · तस्याभिव्यञ्ज
कं द्रव्यं योगिभिस्तेन भीयते · दिव्यपानरतो वीरा देवीसायुज्यमाप्नुयात् · देवेशि वी
रपानेन देवीलोकं हि गच्छति · साधक पशुपानेन देवीलोकं हि गच्छति · साधकपशुपानेन
रौरवं नरकं व्रजेत् · आरम्भस्तरुणश्चैव यौवनप्रौढ एव च · तदन्ते चोन्मत्तस्थानावस्था
श्चैव ससप्तम · ※ अथैषां लक्षणं · पात्रत्रयं स्यादारम्भः कथितः कुलनायिकाः ·
तदन्ते तरुणं चैव तरुणं सुखदं प्रिये · यौवनं मनसा सम्यक् गुल्लास कथितः प्रिये · सव
लनं दृङ्नो वाचा प्रौढमित्यभिधीयते · स्वभिष्टचेष्टाचरणं प्रौढान्तः परिकीर्तिता:
· उन्मनाः पतनोत्थान मूर्छना च मुहुर्मुहुः · देहेन्द्रियानाम च वशश्चानवस्थानिगद्यते
भोजनान्ते विषं मद्यं मद्यान्ते भोजनं विषं · अमृतं तद्विजानीयो · चदन्नं सूर्यासह · चर्व
णेन युतं मद्यं मभृतं कथितं सदा · चर्वणेन विनापानं केवलं विषभक्षणं · ततस्तु त्वान
मस्कृत्य कुर्यात्संभोगमेलनं · देवताग्रे तु संभोगे देवताप्रीणितं भवेत् · एताः स्रुकं
चिदानीय तत्र श्चयोनिमण्डले · पूजयित्वा महादेवीं ततो मैथुनमाचरेत् · धर्माधर्म
हविर्दीप्ते आत्माग्नौ मनसा श्रुवा · सुषुम्नावर्त्मना नित्यमक्षवृत्तिर्जुहोम्यहं · स्वाहान्तो
यं महामन्त्र आरम्भे परिकीर्तितः · ततो जपेत् प्रियं गच्छन् देवीं त्रिभुवनेश्वरीं · प्रकाशा
काशहस्ताभ्यां अवलम्ब्योन्मनी श्रुवा · धर्माधर्मकलास्नेहपूर्णमाग्नौ जुहोम्यहं ·
स्वाहान्तो यं महामन्त्रः शुक्रत्यागे प्रकीर्तितः · प्रमादाद्यदि लुप्यन्ते देवतास्ताः प्रकुप्यति
· विनाभुक्त्वा विनापीत्वा विना कृत्वा तु पञ्चमं · स पापिष्ठः कथं ब्रूते कालीमन्त्रं जपा
म्यहं · तस्मात्सर्वप्रयत्नेन साधयेत् पंचमं प्रिये · पादचेत् क्षयते नैव तस्य दुःखं पदे पदे ·
यदि पो · छिन्नसंगस्यानदानुकल्पयोगतः · कर्तव्यं कर्मसंसारार्थं नाचे विफलमीरितं

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal.

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

इतिश्री सप्तदशपटल १७ ॐ अथनीलक्रम · खड्गहस्तं शिरोन्यस्तं सर्वदामूर्ध्नकुन्तल;
सदामांसासवोल्लास विजया घूर्णलोचन: · सिन्दूरतिलकंभाले पाशौनुमदिरारसं ·
नकरोतिनरो यस्तु सकथंममपूजक: · रात्रौपर्यटनंचैव रात्रौशक्त्यप्रपूजनं · नकरोति
नरोयस्तु सकथंममपूजक: · योनिचूम्बनकं कर्म्म शक्तेनालिङ्गनंतथा · नकरोति
नरोयस्तु सकथंममपूजक: · ताम्बूलं योनिचक्रंच मूलरुंडमालाशवासनम् · सिन्दूरं
खड्कंचैव संविदासवयोरसं एताविहायक कश्चिद् कानिंसाधितुमुद्यत: · इहक्षो
ममनाप्नोति परत्रनरकंव्रजेत् · ॐ अथशालदीविषयदेवीवाक्यं · भगलिङ्गकृया
सक्तैसचेष्टाभिरुरुक्षिभि: · विसर्जनस्याव सरे त्रिकिडितव्यंनिजच्छया · कार्य्यंज
वद्भिरप्येतद्देवासंतोसहेतवे · परैर्नाक्षिप्यते यस्तु य: परान्नाक्षिपेत्यपि · तस्यक्रु
द्धाभगवती सापंदद्यात्सदारुणं · एतस्मात्सङ्केदेव्या उक्तिसमरधारय · ममा
नन्देसदानन्द: सदानन्दोभविष्यति · ममानन्दोनिरानन्दो निरानन्दोभविष्यति · यथाय
थाममानन्दे भगवत्यूमत्तवर्ज्जन: · तथातथाहंतुष्यामि ततकृतार्चोमूवल्लभा · ध्या
तंममभगंचिन्हं लिङ्गचिन्हंतवप्रभो · लिङ्गाग्रवामभगाङ्कत्वादियंमाहेश्वरीप्रजा · त्वांमांवि
दायनैवान्यात्किंचित्रिभुवनोदरे · तस्मात्मत्पूजनस्याने त्वमुच्चिन्हे क्तिभिर्जनै: · यश्री
उतिमहाभागसमेमनसितिष्ठति · अनूकोशतोपिसुरतं भगं भगमितिब्रुवन् · लिङ्गं
लिङ्गमितिप्रोच्यमांसम्पातितत्क्षणात् · रेतसिक्तंभवेद्याद यादृक्तादृशमजायते
· भगंगिजागतांसृष्टं कवीनिन्दितुमर्हसि · इत्यादिवचनैर्देव्यायथेष्टं विहरेज्ज
न: ॐ अथदशविद्या भैरवमंत्रध्यानं · तत्रादौअक्षोभ्य · अनुत्तरं समूद्ध
पपंच्च मविभूषितं · अक्षोभेति चस्वाहेति रमायन्तं महामनू: ॐ अथध्यानं
प्रवक्षामि सर्वसौभाग्यदायकं · महाकाशादित्यसंकाशं नागरूपधरं शुभं · विघूर्णो
ष्टिसमंवक्रं वन्हिभास्वरलोचनम् · नागोपवीतसंयुक्तं ...स्थितं · महता

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

वराभयसंयुक्तं सरासूरनमस्कृतं । सूर्य्यबिम्बसमाभाश्च महामणिशिरोपरि । ए
तद्रूपं महाकायं देवैरपिसुपूजितं । अथक्रोधभैरवस्यमन्त्रमाह । अथक्रोधमन्त्रं व
क्षे असाध्यं येनसिध्यति । वीजहालाहलं रुद्रक्रोधवीजमतः परं । भयंकरशर्मा
भास्याशिताङ्कक्षतजस्थितं । प्रलयाग्निमहाज्वालामाभास्य मनूमुद्धरेत् । एवमु
च्चारितः क्रोधः स्वयमेव प्रसिध्यति । अथ ध्यानमाह । तत्रमध्ये न्यसेद्बिम्बं तप्रज्वाला
समाकुलं । साट्टहासं महारौद्रं भिन्नाञ्जनचयोपमं । प्रत्यालीढं चतुर्वाहूं दक्षिणे चक्र
धारिणं । तर्जनं वामहस्तेन तीक्ष्णदंष्ट्राकरालिनं । कपालरत्नमुकुटं त्रैलोक्यस्य
विनायकं । आदित्यकोटिसंकाशं अष्टनागविभूषितं । अपराजितपदाक्रान्तमू
द्दावानलवेष्टितं । अनामिकाद्वयं वध्वा आकुञ्चतर्जनीद्वयं । कनिष्ठां मध्यमां
चैव नेष्ठं गुष्ठेन चक्रमात्र । एवमुद्राधराद्बिम्बां त्रैलोक्यासाध्यसाधकः ॥
ह्रीँ श्रीँ हंसः क्लौं स्वाहा
अथ त्रिपुरभैरवस्यमंत्र । मायालक्ष्मीस्तथा हंसः प्रासादावीजमेवच । वन्हिजायान्त
को मन्त्रो भवेत्त्रिपुरभैरवः । षडंगं मूलमन्त्रेण वलिपूजादिकं तथा ॥ अथ ध्यानं
एकवक्त्रं त्रिनयनं चतुर्वाहुसमन्वितं । दक्षिणे चाङ्कुशं खड्गं वामे खेटकपाशकौ । धारयन्तं
रक्तवर्णं वृषासनगतं विभुं । उर्द्ध्वकेशं हाडहारं कपालमालयान्वितं । एवंविधं सदा
देवि ध्यायेत्त्रिपुरभैरवं ॥ अथ वटुकस्य । मायाचवटुकं डे ततो मापदुद्धारणाय
च कुरु द्वयं वटुकाय ह्रीँ प्रकृतिवर्णकः । वृहदारण्यकमृ निश्छन्दो नुष्टुप देव
ता भैरवो ह्रीँ वीजशक्ति आः कीलकमुदाहृतं । एवं न्यस्य पश्चात्तनू ध्याये शुद्ध
स्फटिकसंनिभं । दिव्यरुग्राम्बराभीतं किंकिणीजालनूपुरैः पूतं रत्नमयैः हेम
रवदनं कुटिलालकं । दक्षे शूलं परे डाडं दधतं वटुरूपिणं । द्विभुजं संस्मरे देवं
कार्यार्थं साधितं द्विजैः । वैभवजुचतुर्वाहुं जटामुकुटधारिणं । त्रिशूलपाश
डाडं दधतं च कमण्डलु । वामे वाम कपालं च दक्षे दण्डं विचिन्तयेत ॥ अ

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

थनारायणस्य · अथातस्संप्रवक्ष्यामि नारायण महामनुं · नमो नारायणायेति तारा
द्येष्टाक्षरो मनुः · ध्यान · किरीटहारकेयूर मकराङ्कित कुण्डलं · शंख·चक्रगदापद्म ह
स्तं पीताम्बरावृतं · श्रीवत्साङ्कितं वक्षस्थल श्रीभूविसंयुतं · आत्मज्योतिः संप्रदिप्त
सहस्रादित्यतेजसं ॐ अथसदाशिवस्य · तारमायाधरावीज पूर्वः दंचाक्षरो मनुः ·
ध्यान ध्यायेत्तारुणसिन्दूरसहस्रांस्मेरं त्रिलोचनं · टकं मृगं तथा देवी मालिङ्ग नवरप्रदं · ह
स्तैश्चतुर्भिरारक्त पद्मं च दधतीकरैः · पीनवृत्तोद्घनोत्तुङ्ग स्तनां वामाङ्क संस्थितां · रक्तपद्म
समासीनं रक्तसुगन्धलेपनं ॐ अथशिवस्य · नमः शिवायेति मन्त्रः पञ्चार्णो तारपूर्वकः
षडक्षरोयं विप्राणां भुक्तिमुक्ति प्रसाधकः · ध्यानं ततो ध्यायेत्तगोक्षीरि रजताद्रिसम
प्रभं चारुचन्द्रकलाराज जटामुकुट मण्डितं · पंचवक्त्र धरं शम्भु पंचवक्त्रं त्रिलोचनम् · शा
र्दूलचर्मवसनं रत्नाभरणभूषितं · दक्षोर्द्ध हस्ते टंकञ्च वरं चतदधः करै · वामोर्द्ध हस्ते हरिणं
दधानमभयं करै · सुप्रसन्नमुखाम्भोजं निविष्टं कुशविष्टरे · ब्रह्मविष्णु महेशाद्यैस्तुतं भक्त्या
सुरासुरैः · विश्वाद्यं विश्ववपुषं भवभीतिहरं भरं · ॐ अथाघोरस्य · अथातः संप्रवक्ष्यामि
चाघोराख्या ह्वयं मनुं · मायां स्फुरद्वयं श्चैव प्रस्फुरद्वितयं वदेत · पश्चात्वदेत्तुरुतुरु रूपा
न्तेचाततद्वयं प्रचटद्वितयं पश्चात्कहद्वयं वमद्वयं · वन्धद्वयं घातयेद्वि हूं फट् श्च शरवर्णकः
ध्यानं · ध्यायेततो मेघकालंभमिदंष्ट्रं त्रिलोचनं · भुजङ्ग भूषणं रक्तवसनालेपशो
भितं · परशुं करवालं चवाणं त्रिशिखमेव च · दधानं दक्षिणैर्हस्तैरुक्षादिक्रमतः परै
· डमरुं खेटकं चापं नृकपालं च विभ्रतं ॐ अथत्र्यंबकस्य · भुजङ्गेशाक्षमारुढं पूत
नावसूधेन्दु युक् · त्र्यंबकं यजामहे प्रोक्ता सुगंधिपुष्टिवर्द्धनं रुर्वारुकमिवप्रोक्तो रंधना
न्मृपदंवदेत · ह्यामृक्षीयपदं ब्रूयात्मामृतादित्युदीरयेत · त्र्यंवकं मनुः प्रोक्तो भजतां
मृत्युनाशनं · ध्यानं हस्ताभ्यां कलशद्वयोमृतरसैराप्लावयंतं शिना · द्वाभ्यां तौदधतं
मृगाक्षवलये द्वाभ्यां वहन्तं परं · अंकन्यस्त करद्वयामृतघटं कैलाशकां तं शिवं स्वच्छां

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

भोजगतं नवन्द्रमुकुटं देवं त्रिनेत्रं भजे ॥ अथ महाकालस्य । हूं क्षां यां लां आं क्रौं महाकाल भैरव सर्वविघ्नान्नाशय २ ह्रीं श्रीं फट् स्वाहा । ध्यान । ॐ शिखनाथं महादेवं कर्णिकाप तिसंस्थितं । प्रेतासवगतादेवं स्वेतवर्णामूलो भितं ॥ दक्षिणे रक्तवर्णांच पीतमुत्तर शोभितं । अग्नेनीलश्रीमूलं चतुर्वक्रे महेश्वर ॥ रुद्र शानेत्र संयुक्तं दृष्ट्वं दस्तनेनाग्रभां पी ङ्कुस्म श्रुके शं च महाउग्रा भयप्रदा ॥ रक्तकलतलौचैव खर्वोलम्बोदराङ्कितं । वज्रज्वालागताज्वाला महाज्वाला समाज्वलं ॥ ज्वलंतिलायुधास्वैर्ज्वालज्वालाविराजिते । दशबाहू महादेवं खड्ग फेटक धारकां सरं धनू धरं चैव अङ्कुशं पासधारकं । वराभयप्रदं देवं पात्र खट्वाङ्ग धारनं ॥ एवं ध्यात्वा डमरु भूजादश योजनविस्तारं । शरीरं व्याप्यरूपाणि सर्वशानिकरालकं ॥ इति अष्टादश पटल । १८ ॥ अथ कौलिकार्चनं । महेश्वरं समालोक्य पूजयेत् विधीपूर्वकं । यथाविभवरूपेण पंचतत्वं निवेद्यच । सदा तुष्टा भवेद्देवी सर्वां कामान्लभेदपि । अन्यथा नैव सिद्धिः स्यात् क्रुद्धा भवति योगिनी । मेदिनी यस्तु पूर्णाश्च ब्रह्मणो वेदपारगे । दत्वा यत्फलमाप्नोति तत्फलं कौलिकार्चने । अश्वमेध सहस्राणी वाजपेय शतानि च । इष्ट्वा यत्फलमाप्नोती । तत्फलं कौलिकार्चने । मरु तुल्य सूवर्णान्तु । ब्राह्मणो वेदकारगे । दत्वा यत्फलमाप्नोति तत्फलं कौलिकार्चनात् । वापीकूप तडागादि कृत्वा यत्फलमाप्नुयात् । तत्फलालक्षगुणितं कौलिकानां प्रपूजनात् । कपिला चैव गां दत्वा यत्फलं लभते नरः । तत्फलं कोटिगुणितं कौलिकानां प्रपूजनात् ॥ अथ दूतीयागः । पूरुषेणावि नाकिञ्चित् प्रकृत्या क्रीयते नहि । तथाशक्तिं विना देवी फलं दातुं क्षमे णाहि । तस्मात् पूं शक्ते संयोगं कृत्वा मन्त्रं प्रसाधयेत् । कौलिके वाममार्गे च पूमां त्वे वो न सिध्यति । आत्मानं तु शिव ध्यायेत् देवतां चाक्रम... पेणी । शिवेच्छ

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal.

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

मकारैस्तु सुप्रीतातस्यदेवता • दक्षमार्गमात्रवृध्दिः स्त्रीवृध्दिः स्त्रीवृध्दिः कौलि
केपथिः यस्यजात्ता दृढता तानस्यतुष्टातुदेवता • एतद्रहस्यमाख्यातंगोप्यंमात्त
रिजारवत् • द्रोवाऽस्मार्तायाशिकाश्चतांनकूर्द्धनिपार्धति • कौलानामागमःशा
नां तान्त्रिकाचारवर्तिनां • अनुकल्पप्रदात्ररां मध्यस्थानांतथैवच • देवीति
वृध्दिर्येषिन्सू धेशामतिश्चश्चला • तषांकालीसुभक्तानां सर्वदानिश्चिता
त्मनां • आवस्यकीशक्तिपूजापीठपूजावदीश्वरि • कालीवुध्यैवसंपूज्यानका
माकूलयाधिया • चतुर्थाश्रमिणोभूत्वायेकाल्यर्चनतत्पराः • कौलीवा
प्यकौलोवायेचैतात्मतवर्जिताः • तेषांनित्याशक्तिपूजाप्राहैवंमांपुरद्विषः •
साशक्तिर्द्विविधाज्ञेया स्वकीयांचपरांगना • स्वजातिसंभायापातु परिणीताम
वेप्रिये • सास्वकीयोत्तमूद्दिष्टा तथानेयं प्रशस्यते • परकीयापञ्चविधाताः क्रमे
णचब्रवीम्यहं • संजीत्तत्कान्येकातादृगेवमृतप्रिया • दाशिवेश्यातथारूपप्रशस्ताचो
त्तरोत्तरं • अजातवत्साप्रूवतीतास्याध्येवप्रशस्यते • कदाचिज्जातवत्सापिसासर्वस
दृशीमता • अभावे पूर्वपूर्वयाः परग्राह्याहिसाधकैः • साधिकायास्तुकौलायास्वयं
वपूमानपि • नसाधकं विनानार्यो नपुंसः साधिकामते • मन्त्राः सिध्यन्ति देवेशि
कल्पकोटिशतैरपि • परस्त्रीसंगमोमद्यो पसूवाप्राणिमारणं • स्वार्थंचेन्नरका
येवव्यर्थं – सूक्तायहि • कोहेतुर्न विनानामिदेवीप्रीतिकराइमे • नपापजन
कंयद्वतद्यर्थंपशुघातनं • नकिल्विषमत्त्वत्परस्त्रीसङ्गमादिकः ॰ अथशक्ती
नांजातिविशेषः • नटीकापालिनीवेश्या • रजकीनांपितांगना • ब्राह्मणी • शूद्रःक
न्याःच तथागोपाल • कन्यका • मालाकारस्यकन्याचनवकन्याःप्रकीर्तिताः – ना
न्यूनांग्योनाधिकांग्यान नस्थूलानाधिकंकृशा • नछिन्ननासांगुलिका नदि
र्घानचवामना • नमूर्ख [illegible] नकेकरा • नखंजा

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri
भोजगतं नवन्दूमकुटं देवं त्रिनेत्रं भजे ॥ अथ महाकालस्य । हूं क्षाँ याँ लाँ ओँ क्रौँ महाकाल
भैरव सर्वविघ्नान्नाशय २ ह्रीँ श्रीँ फट् स्वाहा । ध्यान । ॐ शिरवनाथं महादेवं कर्णिकाप
त्रिसंस्थितं । प्रेतासनगतादेवं स्वेतवर्णसुशोभितं ॥१॥ दक्षिणे रक्तवर्णंच पीतमुत्तरशो
भितं । उत्तरेनीलजीमूलंचतुर्वक्रे महेश्वर ॥२॥ द्वादशानेत्र संयुक्तं द्वदंष्ट्राननाशुभाँ पी
ङ्गरूस्म श्रुके शंच महाउग्राभयप्रदा ॥३॥ रक्ताकलतलौचैव स्यर्वोलम्बोदराङ्किकं ।
वज्रज्वालागताज्वालामहाज्वालासजाज्वलं ॥४॥ ज्वलंतिलायूधासर्वैज्वालज्वा
लाविराजिते । दशबाहू महादेवं खड्ग फेटक धारकं ॥५॥ सरं धनूधरं चैव अङ्कुशंपा
सधारकं । वराभयप्रदादेवं पात्र खट्वाङ्ग धारनं ॥६॥ एवंध्यात्वाऽमरुभुजादश
योजनविस्तरं । शरीरं व्याप्यरूपाणि सर्वशान्तिकरालकं ॥ इति अष्टादश
पटल । १८ ॥ अथ कौलिकार्चनं । महेश्वरं समालोक्य पूजयेत् विधीपू
र्वकं । यथाविभवरूपेण पंचतत्वं निवेद्यच । सदा तुष्टाभवेद्देवी सर्वा
कामान्लभेदपि । अन्यथा नैवसिद्धिः स्यात् क्रुद्धा भवति योगिनी । मेदिनीं यस्तु पूर्णांश्च
ब्रह्मणे वेदपारगे । दत्वा यत्फलमाप्नोति तत्फलं कौलिकार्चनै । अश्वमेधसह
स्राणी वाजपेयशतानि च । इष्ट्वा यत्फलमाप्नोती । तत्फलं कौलिकार्चने । मरु
तुल्यसुवर्णानि तु । ब्राह्मणे वेदकारगे । दत्वा यत्फलमाप्नोति तत्फलं कौलिका
र्चनात् । वापीकूपतडागादि कृत्वा यत्फलमाप्नुयात् । तत्फलालक्षगु
णितं कौलिकानां प्रपूजनात् । कपिलाचैवगां दत्वा यत्फलं लभते नरः । त
त्फलं कोटिगुणितं कौलिकानां प्रपूजनात् ॥ अथ दूतीयागः । पुरुषेणावि
नाकिञ्चित्प्रकृत्या क्रीयते न हि । तथा शक्तिं विना देवी फलं दातुं क्षमे नाहि ।
तस्मात्पूंशक्ते संयोगं कृत्वा मन्त्रं प्रसाधयेत् । कौलिके वाममार्गेच पूमा
न्देवो न सिध्द्यति । आत्मानं तु शिवं ध्यायेद्देवतां च...रुपिणीं । शिङ्गे च

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal.

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

मकारैस्तु सुप्रीता तस्य देवता · दक्षमार्गे मातृवृद्धिः स्त्रीवृद्धिः स्त्रीवृद्धिः कौलि
केपथि यस्य जाता इष्टता तानस्यैतुष्यतु देवता · एतद्रहस्यमाख्यातं गोप्यं मातृ
रिजारवत् · द्रोवाऽस्मार्ता याशिकाश्च तांन कुर्वंति पार्वति · कौलानामागमःशा
नां तान्त्रिकाचारवर्तिनां · अनुकल्पप्रदातृणां मध्यस्थानां तथैव च · देवीति
वृद्धिर्येभिन्सू येषामतिरचश्चला · तेषां कालीसू भक्तानां सर्वदा निश्चिता
त्मनां · आवश्यकी शक्तिपूजा पीठपूजा व दीश्वरि · कालीवृध्यैव संपूज्या नका
माकुलयाधिया · चतुर्थाश्रमिणोमूलत्वा ये काल्यर्चनतत्पराः · कौलीवा
प्यकौलो वा ये चैतान्मतवर्त्तिनः · तेषां नित्या शक्तिपूजा प्रहैवं मां पुरद्विषः ·
सा शक्ति द्विविधा ज्ञेया स्वकीयां च परांगना · स्वजातिसंभाया पातु परिणीताम
वेप्रिये · सा स्वकीयोत्तमूद्दिष्टा तथा नेयं प्रशस्यते · परकीयापश्चविधा ताः क्रमे
णाच ब्रवीम्यहं · संजीवनकाम्येका ताढृगेव मृतप्रिया · शशिवेश्या तथा ऊन प्रशस्ता चो
त्तरोत्तरं · अजातवत्सा कुवती नास्याद्वेव प्रशस्यते · कदाचिज्जातवत्सापि सा सर्वस
दृशी मता · अभावे पूर्वपूर्वायाः परा ग्राह्या हि साधकैः · साधिकायास्तु कौलाया स्वयं
व पुमानपि · नसाधकं विना नार्यो न पुंसः साधिकां मते · मन्त्राः सिध्यन्ति देवेशि
कल्पकोटिशतैरपि · परस्त्रीसंगमो मद्यो पशुवा प्राणिमारणं · स्वार्थं चेन्नर का
येव व्यर्थं - सूक्तता यदि · कोहेतुर्न विजानामि देवीप्रीतिकरा इमे · न पापजन
कं यद्वत्तदर्थं पशुघातनं · न किल्विषमत्र तत्परस्त्रीसङ्गमादिकः ※ अथ शक्ती
नां जातिविशेषः · नटीकापालिनी वेश्या रजकीनां पितांगना · ब्राह्मणी शूद्रक
न्याच तथा गोपाल कन्यका · मालाकारस्य कन्या च नवकन्याः प्रकीर्तिताः — ना
न्यूनांग्यो नाधिकांग्या न स्थूला नाधिकं कृशा · न छिन्ननासांगुलिका न दि
र्घा न च वामना · न मुण्डिता न कुब्जा च मूकान्धवधिरा न च · न केकरा नखंजा

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

श्वभिन्नयोनीगलत्कुचा • वालापत्याश्च विम्बुभ्योन कार्य्याः शक्तयस्त्विमाः – व
दामियोग्याश्चाधिक्यांयातिस्तुस्यान्तिकालिका • गौरांगी यूवतीरम्यां स्मेरास्येचा
रुविग्रहा • विशाललोलनयना पीनोन्नतपयोधरा • विशालजघनाभोगा वलित्रयवि
राजिता • सुपार्श्वौ तनूमध्याच सूक्ष्मनाकुंचिता नता • विचित्रवेशाभरणा विचित्राम्बर
धारिणी • विचित्रस्रुकस्रमाकीर्णा विचित्ररतिदायिका • सदाप्रसन्नवदना देव्याभक्ति
परायणा • कौलिकाचरणाशाच साधकेभक्तितत्परा • भयहीनास्मेरमुखी • सर्वदाप्रि
यवादिनी • समयाचारप्रसन्ना मन्त्रशास्त्रभयवर्जिता • विदग्धाचप्रसूताचधैर्य्यं
वातन्त्र्यसंयुता • एवंगुणसमायुक्ताः पूजयेत्सर्व्वयोषितः ॥ अथविद्याविशे
षशक्तिविशेषमाह तत्राह • गन्धरूपाजातिभेदैर्महाविद्याप्रकीर्तिताः • तत्क्रमं दे
वदेवेशि श्रृणुयत्नेनसाम्प्रतं • रूपगन्धक्रमेणैव नामदद्यान्महेश्वरि • मातृपितृकृतं
नामत्यक्त्वायत्नेनपार्वति • स्वयंनामप्रदद्याद्वैयथायोगेनपार्वति • याकृष्णा नील
कृष्णाभा मधुपिंगललोचना • साधकाकांक्षिहृदयापूंगन्धा निम्बगन्धिका • त
स्यां कालीसमायोज्या साकालीपरिकीर्तिता १ मत्स्यगन्धान्तुयानारी रक्तनेत्रा
तिनिष्ठुरा महोग्रतारा साप्रोक्ता महापापविनाशिनी २ सर्वदाभोजनासक्ताव
हुभोज्यातिचंचला • त्रैलोक्यमोहनाकारी छिन्नमस्ता प्रकीर्तिता ३ सर्वलक्षणा
संयुक्तानानागन्धसमाकुला • सुन्दरीचारुकेशीच दीर्घनेत्रामनोहरा ४ नानावि
लासकुशला कलालास्यविचारिणी • गुरुवक्षःस्थलाक्रान्तामध्याविनतयश्वि
नी • सुन्दरीसाभवेद्देवि सर्वकार्य्यप्रवर्तिनी • ४ • या सा तृतीया गौरांगी मधुगन्धानुलेप
ना। त्रिपुरानाममादेयी स्वपुष्पक्रमसाधिनीप चार्वाङ्गी चारुनेत्राचकं जपद्माखनास्थिता •
पिताभरणभूषाङ्गी कमलापरिकीर्तिता • ६ • मुक्ताहारविभूषाङ्गा श्यामाचञ्चललोचना
चारुहास्यातुमातङ्गी विद्याख्यातामहेश्वरि ७ दिव्यवेशा कृशाङ्गीच दिव्यगन्धानुले

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

वना . भुवनेशि भया प्रोक्ता नानाभरण भूषिता ८ पिङ्गनेत्रा पिङ्गकेशा किञ्चिदुच्चाति हासिनी . धूमावती च सा प्रोक्ता सिद्धिविद्या शृणु प्रिये ९ लम्बवक्त्रा चलम्बोष्ठी पीतवर्णाति निश्चला . बगलायां महेशानी कीर्तिता नवसूचिते १० दशविद्या दुमाख्याता शक्तिरूपेण पार्वति . दशविद्या महेशानि मातृश्च भगिनीक्रमात् . क्रोडनीशान्तं देवि विद्या एव न संशयः . दशक्रमो महेशानि दशविद्या सूयत्नतः . सर्वथा कारयेद्देवि नान्यथा युगकोटिभिः . नहि सिध्यन्ति देवेशि दशपञ्चजपेन वै . तस्मात्सर्वप्रयत्नेन स्वस्वविद्याक्रमं चरेत् . आत्मविद्या च परा चैव शक्तिमात्र महेश्वरि . मन्त्राधिदेवता बुध्वा पूजा सर्वोपचारकैः . विविधैः फलताम्बुलैर्वस्त्रालंकार हेमभिः . संपूज्य विधिवत् भक्त्या वहू हेतुं प्रदापयेत् . संभोगवासनां धृत्वा यः कुर्यात् शक्तिपूजनं . सदारिद्रमवाप्नोति नारकी च भवेद्ध्रुवं . वहुभिः किं वरो जालैः समासात् समयं शृणु . । निर्दिष्यते शक्तिपूजा कौलिकानां दिने दिने . प्रत्तेहं च सूरादानं तत्स्वीकारोन्वहं तथा . नित्यतोक्त न्यायो देवि कुलमार्गान्तरेषु च . हेय हेय विचारो हि विरलः शक्ति षु प्रिये . अनुकल्प प्रदातृणामपि नित्यत्वमेव हि . विहायग र्हिताः शक्तियोग्यान्न वहिगृह्यते . इतरेषां शक्तिपूजा काम्या नैमित्तिकी तथा . समाधिस्थितचित्तानामिन्द्रियासां निराकृतिः . विधानं कलयेदानीं मन्त्रानपि च पार्वति . . न्नातां दिव्यां वरधरां नानालंकार मण्डितां . युवतीपीनवक्षोजां तथा चाकृतीभोजनां . हस्ते गृहीत्वा वामो रु स्थापयेत् सक्तिमुत्तमां . असक्त वामो वोढ्त्तां देव्या वामेथवासने . वामभागे समालिख्य त्रिकोण पद्म वर्तुलं . श्वेतरक्तं समायुक्तं नालं सिन्दूल चर्चितं . साधकः प्राङ्मुखो भूत्वा देवी प्रत्यङ्मु पूजयेत् . उड्डियानं तु त्रेतायां कृते पूर्णगिरिं यजेत् . जालंधरं द्वापरेषु . कामपीठ कलौ युगे . तानि चत्वारि वक्ष्यामि गुह्याद्गुह्यतराणि च . शक्तेः सर्वशरीरं यन्पीठं पूर्णगिरिं मतं . तस्याः शिरश्चन्द्रभागे उध्यानं कीर्तितं मया . स्तनौ जालंधरं प्रोक्तं कामपीठमगं स्मृतं . ॐ प्राणायाममन्त्रं [illegible] न्यासादि [illegible] सापत्न्येन . न्यासादिं च चरेत्पा

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

श्वभिन्नयोनीगलत्कुचा । वाला पत्याश्च विम्युभ्योन कार्याः शक्तयस्त्विमाः – व
दामियोग्याः साधिकायां यामिस्तुस्यान्ति कालिका । गौरांगी यूवती रम्या स्मेरास्येचा
रुविग्रहा । विशाललोलनयना पीनोन्नतपयोधरा । विशालजघना भोगा वालीत्रयवि
राजिता । सुपार्श्वै तनूमध्याच सूक्ष्मना कुंचिता नता । विचित्रवेशाभरणा विचित्राम्बर
धारिणी । विचित्र स्रुक समाकीर्णा विचित्ररतिदायिका । सदाप्रसन्नवदना देव्याभक्ति
प्रदायणा । कौलिकाचरणाशाच साधके भक्तितत्परा । भयहीनास्मेरमूखी । सर्वदापि
यवादिनी । समयाचार प्रसन्ना मन्त्रज्ञाभयवर्जिता । विदग्धाच प्रसूताच धैर्य्यं
वातन्त्र्य संयुता । एवंगुणा समायुक्ता; पूजयेत्सर्वदेवोत्तमः ॥ अथ विद्याविशे
षाकृतिविशेषमाह । गन्धरूपा जातिभेदैर्महाविद्या प्रकीर्तिताः । तत्क्रमं दे
वदेवेशि श्रणुयत्नेन साम्प्रतं । रूपगन्ध क्रमेणैव नामदद्यात् महेश्वरि । मातृपितृकृतं
नाम त्यक्त्वा यत्नेन पालयेति । स्वयं नामप्रदद्याद्वैयथायोगेन पार्वति । याकृष्णा नील
कृष्णाभा मधूपिंगललोचना । साधकाकांक्षितहृदया पूंगन्धा निन्द्यगन्धिका । त
स्यां कालीसमायोग्या साकाली परिकीर्तिता १ मद्यगन्धा तु यानारी रक्तनेत्रा
तिनिष्ठूरा महोग्रतारा साप्रोक्ता महापापविनाशिनी २ सर्वदा भोजनासक्ताव
हुभोग्याति चंचला । त्रैलोक्यमोहनाकारी छिन्नमस्ता प्रकीर्तिता ३ सर्व लक्षण
संयुक्ता नानागन्धसमाकुला । सुन्दरी चारुकेशी च दीर्घनेत्रा मनोहरा ४ नानावि
लासकुशला कलालाप्तुविचारणी । गुरुवक्षः स्थला क्रान्ता मध्या विनतयश्वि
नी । सुन्दरी सा भवेद्देवि सर्वकार्य्यप्रवर्त्तिनी ४. या स्त्रा तु तिया गौरांगी मधुगन्धानुलेप
ना । त्रिपुरा नाम सा देवी स्वपुष्पक्रमसाधिनी प चार्वाङ्गी चारुनेत्रा च कंजपद्मासनास्थिता ।
पिताभरणभूषाङ्गी कमला परिकीर्तिता । ६. गुञ्जाहारविभूषाङ्गा श्यामा चञ्चललोचना
चारुहास्या तु मातङ्गी विद्याख्याता महेश्वरि ७ दिव्यवर्णा कृशांगी च दिव्यगन्धानुले

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

पना . भुवनेशिमयाप्रोक्ता नानाभरणभूषिता ८ विङ्गनेत्रा पिङ्गकेशा किञ्चिउच्चातिहासि
नी . धूमावतीचसाप्रोक्ता विद्धि विद्याश्रणु प्रिये ९ लम्बवक्त्राचलम्बोष्ठी पीतव
र्णातिनिश्चला . वगलायामहेशानी कीर्तिता तवसुव्रते १० दशविद्याकुमारवाना श
क्तिरूपेणपाघनि . दशविद्यामहेशानि मातृश्चीभगिनीक्रमात् . क्रीडनीशततं देविवि
द्याश्चवनशंसय: . दशाक्रमेणमहेशानि दशविद्यासुयत्नत: . सर्वथाकार्ययेद्देविनान्यथा
युगकोटिभि: . नहि सिध्यन्तिदेवेशि दशपद्मजपेनवै . तस्मात्सर्वप्रयत्नेनस्वस्वविद्याक्र
मंचरेत . आत्मियाचपराचैवशक्तिमात्रमहेश्वरि . मन्त्राधिदेवताबुध्यापूजासर्वोपचा
रकै . विविधैःफलताम्बुलैर्वस्त्रालंकारहेमभि: . संपूज्यविधिवत्भक्त्या वहूहेतुंप्रदापयेत
. संभोगवासनां धृत्वाय: कूर्य्यातशक्तिपूजनं . सदारिद्रमवाप्नोति नारकीचभवेद्ध्रूवं .
वहूभि: किंवरोजालै: समासात्समयंश्रृणु . । निर्दिष्यतेशक्तिपूजा कौलिकानांदिनेदि
ने . प्रत्नेहंचसुरादानंतत्स्वीकारेत्वहंतथा . नित्यतोक्तस्तयोदेविकुलमार्गान्तरेषुच . हेय
हेयविचारोहि विरल: शक्तिपूप्रिये . अनुकल्पप्रदातृणामपिनित्यत्वमेवहि . निहयग
र्हिता: शक्तियोग्यात्तु वहिरगृह्यते . इतरेषांस्वशक्तिपूजाकाम्यानैमित्तिकीतथा . समाधिस्थि
तचित्तानामित्तरासांनिराकृति: . विधानंकलयेदानैमित्तानपिचपार्वति . स्नातांदिव्यां
वरधरांनानालंकारमण्डितां . यूवतीपीनवक्षोजांतथा चाकृतीभोजनां . हस्तेगृहीत्वावामो
रुस्थापयेत्सक्तिमूत्तमां . अशक्तवामोवोहृत्तांदेव्यावामेथवासने . वामभागेसमालिख्य
त्रिकोणेपद्मवर्तुलं श्वेतरक्तंसमायुक्तं नालंसिन्दूलचर्चितं . साधक: प्राङ्मुखोभूत्वा
देवीप्रत्यङ्गपूजयेत . उड्डियानंतुत्रेतायां कृतेपूर्णगिरिंभजेत् . जालंधरंद्वापरेषु . कामपी
ठकलौयुगे . तानिचत्वारिवक्ष्यामि गुह्याद्गुह्यतराणिच . शक्ते: सर्वशरीरंयत्पीठंपूर्ण
गिरिंमतं . तस्या: शिरश्चन्द्रभागे उड्यानंकीर्तितंमया . स्तनौजालंधरंप्रोक्तं कामपी
ठमगंस्मृतं . ❋ प्राणायाम... ... चरेत्पा

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

दैवत: शोधनमाचरेत् · ऋष्यादिकन्तु श्रीदानिं एतस्य सुरवन्दिनी · श्रीमत्कि पूजनस्यास्य
गोनर्द्द ऋषिरीरित: · विकृतिश्छन्द आख्यातं शक्तिरूपा च दादन् · महाकालीदेवता च
कामोवीजं मूदाहृतं · शक्तिर्वधूर्भौवनेश्वी कीलकं समुदाहृतं · शिवशक्ति सामरस्य प्र
काशे विनियोगता · संसर्ग्गा पंचदीर्घाढ्यैर्वधूवीजैः षडंगकं · विधायात्मनि शक्त्य
ङ्गन्यासं वाच्य मथाचरेत · स्त्रिचेच्छक्ति पदस्थाने भैरवेति पदं वदेत् · योभिच्छोनिप
दस्थाने स्यात्लिङ्ग पदकल्पना · गुरूपदेशात् तश्चापि स्वबुध्या चासुरेश्वरि · ऊहः सर्व
त्र कर्त्तव्यो लिंगे तत्तत्पदेपि च · समान: किन्तु गायत्र्यां सास मानो भयत्रिषु · न्या
सोध्दारमीदानित्यं शावधानानिशामय: त्र्याकामोरमारावे योगिनीशेषयो
षितौ · डाकिनी प्रलयो हारः फेत्कारी करीकिापिच · प्रेतो नरसिंह कूलिकं चिच्छ
क्ति: सर्वशेषगा · एकैकं परतो दद्याद्बीजं नाम्नां सुरार्च्चिते · नान्यथा दौ कौलिकीच भग
मालिन्यनन्तरं · रतिप्रिया तथानङ्गकुला समय पालिनी · मदनोन्मादिनी कामा
वेशिनी तदनन्तरं · चित्तोन्माथिन्य पितनो मोहन्याकर्षणी तथा · स्मरातुरांग
भूयाहृत्प्रमोदिन्यनन्तरं · सन्तापिनी तत: संक्षोभिनी च त्रिदशार्चिते · सर्वशेषेण
रित्रैया सामरस्य स्वरूपिणी · एता: षोडश वैकार्य्या ङेन्ता: पूर्वोक्त संयुता · चि
कद्धीकत्वे पुंल्लिङ्गा भैरवार्च्चन कर्म्मणि · नमः शेषेषु सर्वेषु स्थानानि कलया धू
ना · शिर: कपोलौ च गल: स्कन्धौ वक्ष: कूचौ तथा · पार्श्वे कुक्षिश्च नाभिश्च वस्तिर्ध
क्षरा एवच · ऊरू जानू च जंघे च पादौ योनिश्च शेषगा · जीवन्यासवदेतस्या:
सामरस्यमथाचरेत् · एतदेवेतिसंप्रोक्तं शक्ति शोधनमीश्वरि · कृत्वा प्रदक्षि
नु करं दत्वा तु हृदयो जयो: कामपिठे थवाद्विनाभौ भीतियकीमते · मनूष्णा
वक्षमाणोद्धारकैकं वा त्रिवारकं जीवन्यासात्मकमिदं शक्ति शोधनमाचरेत् ·
अनेन शुध्यते शक्ति न्यथा भ[illegible]गकोटिभि: · मायाकामौ वधूलक्ष्मी: कूर्च्चं

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

प्रशाद एव च । शाकिनीडाकिनीचापि वीजान्यष्टौ पुनः स्मरेत् । भोगानन्दकलादेशिकगीवा
त्मपरमात्मकाः । प्रतिविम्बाद्वैतसंज्ञकात्मनालय ऽभिधानत । दशकूटात्मकाप्रोच्य ब्रह्म
तद्विपरीतकं । इयं दशान्त उच्चार्य्य मेव वह्न्यर्द्धसम्मितं । ततो ममात्र हृदयं तवानुहृत्य यं वदे
त् । इधातु मम वाच्यूक्ता तेवाचं समुदीरयेत । मतेन्द्रियेश्च तदनु एव देकमलानने । तेद्विपारिणी
च संभाष्य मम वाचं गुहस्व च । ततः सिद्धिकरालिति त्वाम ज्यं निपुन कूच । एवमन्यं च सर्ववाहं
यरेवाहं मितीरयेत् । सैवत्वं सान्धिनायुक्त मूहैतदनुकीर्त्तयेत् । शिवशक्ति समारभ्य मापन्नौ
तदनन्तरं । तदैक्यमिति संकीर्त्य साधयाचङ्गतीरयेत । ससन्धिसारहृच्छीर्षमन्त्रास्तत्तु सुन्दरि ।
। अयं मन्त्रः समुद्दिष्टः शक्तिशोधनकर्म्मणि । अष्टोत्तरशताराध्यो न न्युनो नापि चाधि
कः । । ध्यानं पूर्वोदितं यत्ते भगवत्या मयातव । शक्तिताद्द्रूपाकारां ध्यायेद्दीक्ष्यां गसंचयं
। भैरवध्यान सदृश मात्मानं चाविभावयेत । ततः आवाहयेद्देवी सवक्त्रे गे पीठसंनि
भे । वक्ष्यमानेन मन्त्रेण साधकांजलिमुद्रया । मायाकाम वधूराच कमला योगिनी
रुषः । डाकिनीश्चापि फेत्कारी नवैतान्यादिगानहि । येज्येहि भगवत्यूक्ता महाका
लि समीरयेत । शक्तिपीठेनु सान्निध्य मावेशाय समुध्धरेत । ततस्त्वा मह मुन्निरव्या
वाहयामि च कीर्त्तयेत । सर्वशक्ति समाभास्य स्वरूपिणि ततो वदेत । तारं प्रतिष्ठ शीर्षं
च शक्तिमूलमनूं स्यगू: । माया राव: स्मरो नारी शक्तये हृदयेन्ततः । मन्त्रो नवाक्षरः प्रो
क्तः शक्तिपूजनकर्मणि । ऋष्यादि नास्ति चैतस्य न छन्दो वीज शक्तयः । किन्तु पाद्या
दि नैवेद्य सर्वोपचाराद्यर्घ्यणा हेतुकः । ज्रप्रव्यो नैव चार्यं हि त्रिपुरघ्नवचो यथा । सर्वो
पिचारान्येतेन प्रदद्यात्किन्तु शक्तये । पाद्यदानानि नैवेद्य दानान्तं पद्य दिव्यते । नचा
न्यमन्त्रो भिन्नो स्ति मन्मते जगदीश्वरि । कूर्च्चेतेय च मौलेयात् तद्मूलं विभाव्यतौं । शक्तिपूजा
वशिष्टं यत पूष्पस्रगनूलेपनं । यदात्मने दीयते गन्मा । मरस्याच्चेन संभवेत । तद्मन्त्रं
प्रकर्त्तव्य मेवमीशानशोशानं । ततोदत्वा करं शक्ति योगिनी ठे पं चरेत् । साधकः श

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

क्रियायत्र्याशतमर्धार्धमेवच । योनिपीठजपप्रख्यो नजपक्रापिविद्यते । सत्यप्र
भावजनको मंत्राणांपीठउत्तमः । मंत्राणांवलहीनानांप्रयोगश्चशिराचेतसां । अ
नुद्धृत्यतानांसापेभ्योन्यूनाधिक्यार्णतायुषां । गुरुशिष्यानामपिचेप्रदानेगौजसान्तथा
। अज्ञानविधिपूजानामपात्रार्पणभागिनां । तक्तानांविस्मितानांचतथाचैवाप्रभा
विनां । सन्धूक्षणार्थमुभयंप्रोक्तंत्रिपुरभैरविणा । एवंनिर्दोषामन्त्रेणसपूटीकृत्यतंजपं । कौ
लासनेनापरंचयोनिपीठेजपक्रिया । कौलासनेयोनिपीठेजः स्त्रीभ्योपूर्मनूग्रहः । गुरुश्री
शक्तितांचापितिस्त्रिभूपजपेद्बुधः । अन्यैः समिन्धनंमन्त्रैर्बीजाधिक्यकरंपरं । शक्त्याविं
नाशिवसूक्ष्मनामधारणाविद्यते । ज्ञानेनापिमहेशानिकर्मकर्मनविंद्यते । अथात
शक्तिगायत्रीश्रृणुदेवीमहाफलं । कामबीजोद्भवतीडेन्तापूरतरोरयेत् । विद्महेयो
निमालिन्यैधीमहीतिततःपरं । तन्नःशक्तिरितिप्रोच्यसर्वशोभेप्रचोदयात् । एषाहिश
क्तिगायत्रीसर्वागमसुगोपितां । एतान्विनानशक्यश्चानशक्यश्चीगिकोजपः । यथाश
क्तियपित्वैनांततस्समर्प्यचशक्तय । वामोरावूपवेश्यैवकूर्यान्मूलजपंप्रिये ॐ पूजयेमद
नाङ्कुरंरक्तचन्दनचर्चिते । भगेतद्दियेविज्ञेयानाड्यस्त्रिसुप्रवाहिकाः । एकोनराहिकाचान्द्री
सौरीचान्यानुवाहिका । आग्नेयीचापरज्ञेयापूजयेत्तत्सुसाधकैः । असुश्रवतिचान्द्री
सापुष्पंश्रवतिभानवी । बीजंश्रवतिचाग्नेयीतासुनामहिरर्चयेत । वाग्भवाद्यैर्नमोपू
र्वैः पूजयेत्सुप्रशन्नधीः । ध्यानंकुर्यान्महेशानि गह्वरेमकराननं । चामचुडशिखाकारं
गजवक्त्रसमप्रभं । तत्रस्थांचिन्तयेद्देविविद्यांभुवनमोहिनी । भगमालामन्त्रस्तु । वाग्भ
वंभगसवुदान्तेभगेभगिनिचालिखेत् । ~~[illegible]~~ भगोदरिः भगान्तेतुभगमालेभगा
वहेभगगुह्येभगप्रान्तेयोनिप्रान्तेभगान्तके । निप्रातिनिचसर्वान्तेततोभगवतिश्चारि
। भगरूपेतमोनेख्यं नीरजायतलोचने । नित्याक्लिन्नेभगप्राने स्वरूपेसर्वचालिखेत । भ
भगानिमेह्यानमोन्ते वरदेथसमालिखेत् । रेतेस्वरतेभगवते । क्लिन्नेक्लिन्नेद्रवेततः । क्लेदय

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

द्रावय: चाथ सर्वत्र त्वा भगेश्वरी । आमोघे भगाविच्चे च क्षुभ: क्षोभय सर्वच । सत्वा भगेश्व
रि वुयाद्वाग्भ वं वुजयादिकं । हूँ क्लूँ सौँ वूँ च हैँ क्लिन्ने चततः परं । सर्वाणि च भगान्यन्ते मे वसंचा
नयनि च । स्त्रीवीजं च हरे प्रान्ते वलमात्मकमक्षरं । भुवने ह्रीं समालिख्य विद्यायं भगमा
लिनी । चतुर्थ्यन्ते जपेद्देवि भगे सूक्ष्मं विनि:क्षिपेत् । प्रक्षाल्य कुलद्रव्येण गन्धपूष्पै: सम
र्चयेत् । धूपदीपादिकं कृत्वा पश्चात्तदावरणं यजेत् । हृाप्यावाहनं नास्ति जीवन्यासो महेश्वरि
। अथैवं च विधानेन तत: षोडशोपचारकै: । इष्टदेवीं प्रपूज्याथ सर्वसिद्धिश्वरो भवेत्
※ अर्चयेद्गन्धपूष्पाद्यै: स्वशिवन्तदनंतरं । अथन्यासं प्रवक्षामि शिवात्मानं विभाव
येत् । पञ्चवक्त्रं महादेवं कलायुक्तं न्यसेत्क्रमात् । ईशानस्सर्वविद्यानां शशिनी प्रथमा
कला । ईश्वरस्सर्वभूतानां मङ्गदान्तदनन्तरं । व्रह्माधिपतिशद्वान्ते व्रह्मणोधिपति: पू
न: । वलेश्च दाशिवोमेस्तु मरीचिसंपुटं न्यसेत् । सदाशिवां समुच्चार्य्य अरुमाक्ति
न्यथापरा । तत्पूरुषाय विद्महे कलान्निरितीरिता; पच महादेवाय धीमहि कला विद्या
तथैव च । तन्नो रुद्र: पदं पश्चात् प्रतिष्ठा कथिता कला । प्रचोदयात्समुच्चार्य्य नि
वृत्तिस्यात्तत: परं । पूर्वपश्चिमयांमेषु उत्तरे ष्वप्यनुक्रमात् । हृदये विन्यसेद्देवि
अघोरेभ्य: स्तम: कला । अथघोरेभ्यो मोहां च शिवाया विन्यसेत्तत: । घोरान्ते स्यात्क्षयाप
श्चात्दक्षिणांशे प्रविंन्यसेत्तत: । नमस्तेस्तु क्षुधां पश्चात्कलां पृष्ठे न्यसेत्क्रमात्
। रुद्ररूपेभ्य इत्यन्ते ... नमोन्तक: । वामदेवाय नमोन्तर गास्या ... हृद्देशके
। मुखलधे प्रविन्यस्य रक्षां ज्येष्ठाय वै नम: । रुद्राय नमो रातिं पश्चाद्धाममूसकलामी
मां । कालाय नम इत्यन्ते पालिनी उ हृदासिरौ । कलकामाच देवेशि वामे विकरणा
य च । नम: पदं समुच्चार्य्य संयमनिन्दगानुति । वलाक्रियासमुद्दिष्टा वामे वि
करणाय च । नमोन्ते सिद्धिमुच्चार्य्य दक्षिणे सिक्तिविन्यसेत् । वलप्रथम
नाथ नमो राज्ञे धामे पूर्वमें न्यसेत्... नाद: ... भूतदमनाय नमोन्ते व्रह्मणीस्कला

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

· कटिदेशप विन्यस्य मनान्तो मो हि निकलां · दक्षिणे पार्श्वके न्यस्य उन्मनाय नमोज्वलां
· पादयोस्तन नासासु मूर्ध्नि बाहुयुगेन्यसेत् · सद्योदुतोद्भवा सम्यगष्टौ मन्त्री कलाक्र
मात् · सद्योजातं प्रवक्ष्यामि सिद्धिः स्यात्प्रथमाकला · सद्योजाताय वै भूयो नमः स्या
त्सिद्धिरिरिता · भवेद्धृतिस्तृतीयास्या दद्भवे तदनन्तरं · लक्ष्मीचतुर्थिकथिता ततोनाति
भवे परं · मेधाख्या पंचमी प्रोक्ता कला भूयो भजस्वतां · प्रज्ञा सप्तमी रिता षष्ठी भवान् ख्या
त्प्रभाकला · उद्भवाय नमः पश्चात् सुधाख्या दक्षमी कला · प्रशावाद्याच तुर्थ्यन्ता नमोन्ता
श्चप्रविन्यसेत् · एवं न्यासविधिं कृत्वा स्वयं शैवं विभावयेत् · पंचाक्षरं पुरस्कृत्य रुद्रध्यान
परायणः सामरस्यमयं कृत्वा रक्षार्थं कवचं पठेत् · वज्रानुक्षोभिनी मुद्रां यन्त्रमध्ये वि
निःक्षिपेत् · भगं कुण्डं ध्रुवो लिंगं माज्यं श्चैव तु वीर्य्यकं · सर्वतत्त्वं समुच्चार्य्य सहश्रं जपमा
चरेत् · धर्माधर्म्म हविर्दीप्ते आत्माग्नौ मनसा ध्रुवा · सुषुम्नावर्त्मना नित्यमक्षवृत्ति र्जुहोम्य
हं · स्वाहान्तोयं महामन्त्रो आरम्भे परीकीर्तितः · शिवशक्तिसमायोगो योग एव न संशयः
शित्कारो मन्त्ररूपं च वचनं स्तवनं भवेत् · आलिङ्गनं च कस्तूरि कर्पूरं चुम्बनं भवेत् · नख
दंष्ट्राक्षतादीनि पुष्पाणि विविधानि च · मथनं तर्प्पणं विद्धि वीर्य्यपातो विसर्ज्जनं · आ
लिङ्गनं चुम्बनं च स्तनयोर्मर्दनं तथा · दर्शनं स्पर्शनं योनिर्विकारं लिङ्गघर्षणं · प्रवेश
स्थापनं शक्ते न्नव पुष्पाणि पूजयेत् ·※· न दद्याच्चुंबनं यस्तु दरिद्रो जायते ध्रुवं · आलि
ङ्गनं विनादेवि कुष्टीर्भवति पार्वति · विनादन्तक्षतैर्देवि लोके भवति निन्दितः · आलि
ङ्गनहरे द्रोगान् धनधान्यादि चुम्बनं · नखदन्तक्षताज्जैश्च तदा मोक्षश्च जायते · साधू
ग्यं संगमेन स्यात् सत्यमेव न संशयः · प्रकाशाकाश हस्ताभ्यां ववलं ब्योन्मनि श्रुवा · ध
र्म्मो धर्म्म कलास्नेह पूर्णे मग्नौ जुहोम्यहं · स्वाहान्तोयं महामन्त्रः शुक्रत्यागे प्रकीर्ति
तः · शुद्धमन्त्रो बधनैव योन्यस्तु मथने चरेत् · मथ्यमाने च तस्याहि जायते तत्त्वमुत्त
मं · शृन्हि यात् तत्प्रयत्नेन द्रव्यं करार्ज्जद्भवं शुभं · तेनामृतेन दिव्येन कालिकानां रूप

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

येत्सदा। सान्निध्यान्तत्क्षणाद्वापि प्रीता सिद्धिं प्रयच्छति । समस्तदेवतानांश्च तर्प्पणं
चसदामृतैः॰ गुरूणांसाधकाश्च सर्वेषांतर्प्पणांचरेत् । तेनामृतेनादिव्येन सर्वेतुष्टा
भवन्तिच । यत्कामंकुरुतेमन्त्रीतत्क्षणादेवसिध्यति । कुलामृतंसमादायतत्राधैर्निः
क्षिपेद्बुधः । ततस्तेम कलाः पूज्याः साधकैर्निर्मलाशयैः । मधुभाराडसहस्रैश्च मांस
भारशतैरपि । नैवतुष्टाभवेद्देवीभगलिंगामृतादृते ॥ कुलद्रव्यंचसंशोध्यशिवशक्ति
मृतंप्रिये । जीवामृतंपरंब्रह्मरूपंनिक्षिप्यसुन्दरि । अर्घपात्रामृतैर्युक्तानिर्विकल्पः सदानघः
। अर्घद्रव्यैश्चदेवेशियोनौदेवींप्रपूजयेत् । योनिपूजांविनापूजाकृताचाप्यकृताभवेत् । दू
तीयोगेकृतेमन्त्रीसर्वज्ञोजायतेध्रुवं । नतस्यपुनरावृत्तिः कल्पकोटिशतैरपि । यैःकृतंयजनंदू
त्यास्तेरिष्टाः क्रतवोखिलाः । सर्वतीर्थमयोः प्रोक्तः सर्वदेवमयोभवेत् । पुरश्चर्यादिसकलं
कृतंतेननसंशयः । अश्वमेधसहस्राणि वाजपेयशतानिच । आसमुद्राश्चधराणि ततः तेन
सदक्षिणाः । मेरुमन्दरतुल्यानि सुवर्णान्यर्प्पितानिवै । गोकोटिदानाद्यत्पुण्यं तत्पुण्यं
जायतेप्रिये । तस्मात्सर्वप्रयत्नेन दूतीयागंसमाचरेत् । पूजासंपूर्णदंभद्रे सर्वारिष्टप्रकाश
आयुरारोग्यविभवानमितान् लभतेनरः । अनेनैवविधानेन विधा तेति विधिर्भवेत्
क । योनिपूजायुतापूजाकृतामप्यक्षयाभवेत् ॥ पूजार्थीलभतेपूजां धनार्थीलभते धनं
। मातंगीसिद्धिमभ्यर्च्चतपासा कं समर्च्चयेत् । मातंगीमन्मथोपेता सर्वकामार्थसि
द्धये । सकन्यासाकं सदापूज्या मातंगीमन्त्रदेवता । सादेवीशक्तिहीनातुनददातिम
नोरथं ॥ पूर्णाभिषेकरहितोयशक्तिंसोधयेन्नरः । सोधमःपतितोरोगिः पश्चत्वंलभ
तेध्रुवं । इन्द्रियाणांमध्ये ध्यात्वा कामलोभादिसम्भवात् । प्रायःकलौकौलिकोयंपन्था
नरकहेतवे ॥ उत्तमानित्यपूजास्यात् मध्यमं पर्वपूजनं । मासपूजाधमाप्रोक्तामा
सादूर्ध्वंपशुर्भवेत् । मासेवाथत्रिमासेवा षण्मासे वत्सरेपिवा । श्रीगुरुपूजपेभक्त्या
प्राप्तेतत्रैवीसूतादिकान् । तद्भावेनद्रुकुलीनांतच्छिष्यंचापिचयोगिनं । संतोषये
त्कुलद्रव्यैस्स्वकपूजापुरस्सरं ॥ इति श्री [illegible] पटलः १५ ॥ अ

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

थचक्रस्य विशेषाचारमाह ॥ उच्छिष्टो न स्पृशेच्चक्रं कुलद्रव्यं तथा गुरुं । वहिः प्र
क्षाल्य च करौ कुलद्रव्याणि दापयेत् । मद्यभाण्डं समुद्धृत्य न पात्रं परिपूरयेत् । भोग
पात्रं सूर्यकुम्भं निःक्षिपेन्न कदाचन । चक्रमध्ये शुचिर्धीया करास्यप्रक्षालनादिकं । यः
करोति हि मूढात्मा स भवेदापदां पदं । निष्ठीवनं मलं मूत्र मधोवायुविसर्जनं । श्री
चक्रमध्ये यः कुर्यात्स भवेद्योगिनीपशुः । चक्रमध्ये द्युतो हि न्यपात्रे वा सूवलि
ते तथा । दिपनाशे राजपीडा च च्छान्यैश्चक्रपूजनं । परिहासं प्रलापं च विडंगं वहुभा
षणं । औदासीन्यं भयं क्रोधं चक्रमध्ये विवर्जयेत् । पात्रहस्ते चक्रमध्ये न भ्रमन्पू
र्णपात्रकं । चिरं न स्थापयेद्धस्ते नालयेत्पात्रपाणिकः । पादाभ्यां न स्पृशेत्पात्रं न च भि
द्यात्कदाचन । नैव हस्ते न दातव्यं न विन्दुं पातयेदधः । पात्रं न चालयेत्स्थानान्न मुद्रा
वर्जितं पिवेत् । सशब्दं न पिवेन्मद्यं न कुर्यात्पात्रसंकरं । पात्रस्यां शब्दयेन्मद्यपूर्णां
त्यक्त्वा तुरीयकं । नान्योन्यं ताडयेत्पात्रं न पात्रं ताडयेदधः । साधारेणोद्धरेत्पात्रं मना
धारेणा निःक्षिपेत् । रिक्तं पात्रं न कुर्वीत न पात्रं लंघयेत्तदा । प्रक्षाल्य गोमयेन पात्रं
न मोने नैव विप्रमीक्षयेत् । श्रीचक्रस्थं कुलद्रव्यं दद्याद्यो वाकुले जने । फलानि त
स्य नश्यन्ति क्रुद्धा भवन्ति देवता ॥ अथ पात्रमेलनं । स्वजेष्ठस्यापि चोच्छिष्टं
स्वादेनान्यस्य कर्हिचित् । जेष्ठैः कनिष्ठसे यो ज्यं न पुनर्ग्राहयेत्ततः । शक्त्योच्छिष्टं
पिवेन्मद्यं वीरोच्छिष्टं तु चर्वणं । आत्मोच्छिष्टं न दातव्यं परकियं न भक्षयेत् । उ
च्छिष्टं भक्षयेत्स्त्रीणां ताभ्यो नोच्छिष्टमर्पयेत् । स्वच्छमेलापकस्यापि स्थापयेद्धेक
मण्डले । पात्रं ततोऽर्चयेद्देवी तर्पणादि समाचरेत् । उत्थाप्यानेकपात्रोच्चर
यादन्योन्यहस्तयोः । द्वयोर्नैक्यं स्मरन्येयं मिश्रितं पात्रस्य मेलनं ॥ वालोपि दीक्षितः पू
र्वं जेष्ठस्स तु कुलागमे । द्विजोपि दीक्षितः पश्चादन्यजः पूर्वदीक्षितः । द्विजः कनिष्ठः
स जेष्ठ इति शास्त्रविनिश्चयः । स्वशक्तिर्वीरशक्तिश्च दीक्षिता गुरुरूपिणी । पायेपि

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

त्वा पिबेन्मद्यमिति शास्त्रस्य निश्चय । तस्मात्सूलक्षणां शक्तिं गन्धपुष्पाक्षतादिभीः । अ
भ्यर्च्य देवतावुध्या भोगपात्रं निवेदयेत् ॥ श्रीमद्भैरवशेखर प्रविलसच्चन्द्रामृतप्लावितं
क्षेत्राधीश्वरयोगिनीं गनगणैः सिद्धिः समाराधितं । आनन्दार्णवकं महात्मकमि
दं साक्षात्त्रिखण्डामृतं तै चराडे श्रीप्रथमं कराम्बुजयुतं पात्रं विशुद्धिप्रदं १ सर्वाम्नायक
लीकलापकलितं कौतुहलद्योतकं । चन्द्रोपेन्द्रमहेन्द्र शम्भुवरुणावृह्मादिभीः सेवितं
। ध्यातं देवगणैः सया मुनिगणैः मोक्षार्थिभिः सर्वदा लोकानामतिवर्धनं सुख
करं पात्रं द्वितीयं नमः २ मद्यं मांसक मत्स्यकं हरिहरवृह्मादिभिः पूरितं । मुद्रामैथुनध
र्मकर्म सुखदं साक्षान्महाशक्तिकाश्रयं । आचार्य्यार्चित मन्त्रभैरवकला न्यासेन सं
सोधिता पायात्पंचमकारसंयुतमिदं पात्रं तृतीयं नमः ३ आविर्भूत खगोलकुण्डमू
खदं वृह्मादिरुद्रार्चितं नीराज्यं प्रथमो गजोतकुसुमं दिव्याधिरुजंपरैः । मच्छोच्छामसमु
त्तमोत्तमरसं संस्पेव्य दिव्यामृतं भूयः पंचकमुक्तिकामकमिदं पात्रं चतुर्थं मुदे । ४
आधारे भुजगाधिराजवलये पात्रं महीमण्डलं । मद्यं सप्तसमुद्रवारिपिशितं चाष्टौ च दि
गदन्तिनः । सोहं भैरवमर्चयेत प्रतिदिनं ताराणगैरक्षितं आदित्यप्रभूखैः सुरासुरग
णै राज्ञाकरैः किंकरैः ५ छत्रं चामर भद्रपीठपरमानन्दायितं दायिनं शमाज्यमनोह
रं सुखकरं सायुज्यसौराजदं । नानाव्याधिभवान्धकारहरणां जन्मान्तरं नाशनं श्रीमत्सुन्द
रितर्पणोद्भवरदं पात्रं च षष्ठं भजेत् । ६ जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तितुर्य्यपूरतो चैतन्यसाक्षात्प्र
दं विद्रुद्भास्करवान्हि चन्द्र धनूषजातिः प्रकथाभाषितं । इडापिङ्गलमध्यगात्रिवलया
सःकुण्डलीचोर्धगा पात्रं सप्तमपूरणेन तनूतानन्दोधिकः पातुमां ७ खड्गं भञ्जनं
चगुटिकं सारस्वतं सम्पदं मृत्योर्धञ्चनमुग्रकार्य्य ग्रहणां देहस्थिरः कारणां । पायात्
सिद्धिकरं मनः स्थिरकरं वस्यं जगद्धोषितां पात्रं चाष्टमसष्टसिद्धिकरणं प्रौढप्रश
स्तं सदा ८ सर्वानन्दकरं सदाशिवपदं छन्दैकमूक्तिप्रदं सांग्रामिकसुखदं मनोरथकरं च

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

ज्ञानविध्वंसनं । आयुःकीर्तियशोविवर्धनकरं संसारमोहच्छिदं पात्रश्रीनवनाथ
शक्तिनवकं प्रोढप्रतापोदितं ॥ श्रीपात्रं पञ्चपञ्चं वासप्रपात्रमथापिवा । नवपात्रं
पिवेद्वापि षोडशार्ध्दं पिवेन्नहि । यावन्नचरतेदृष्टि यावन्नचरतेमनः । तावत्पानं
प्रकुर्वीत पशुपानमतः परं ॥ पूर्णाभिषेकयुक्तानां पानं देविनिगद्यते । कराभ्यां पा
त्रमुद्धृत्य स्मरन्मूलं च पादुकां । आगलान्तं पिवेन्मद्यं समुक्तो नात्र संशयः । पित्वा
पित्वा पुनः पीत्वा यावत्पतति भूतले । उत्थाय च पुनः पीत्वा पुनर्जन्म न विद्यते । आ
नन्दात्तृप्यते देवी मूर्च्छया भैरवः स्वयं । वमनात्सर्वदेवास्तु तस्मात्रितय माचरेत् ॥
ब्रह्मज्ञानी कुलाचारे सुरापीत्वा स्खलन्मुहुः । भूमौ पतति तस्याङ्गे लगान्ति यदि रेणवः
तावत्कालं रेणु संख्यं ब्रह्मलोके समोदते । पीत्वा पीत्वा न पित्वा च मुक्तः कोटिकुलैः
सह । ब्रह्मलोके वसेद्देवि सत्यं सत्यं न संशयः । तत्रैव व्याप्रिमाप्नोति न पुनः प्रपतेदिह ।
पित्वा च पुनः पित्वैसामीशत्वं लभते ध्रुवं । तत्रैव लयमाप्नोति पुनर्नैव निवर्त्तते ॥ तत्र महे
श्रावीरेषु कार्य्याकार्य्यं न विद्यते । तत्र यद्यत्कृतं कर्म्म शुभं वा यदि वाशुभं । तत्सर्वं देवता
प्रीत्यै जायते नात्र संशयः । जल्पो जपफलं तद्वा समाधिरभिधीयते । विक्रिया पूज
नं प्रोक्तं छर्द्दितं भैरवो वलिः । मुक्तिः स्याच्छक्तिसंयोग । लोगं तत्कारभाषणं । न्या
सो वयवसंस्पर्शो भोजनं हवनक्रिया । ध्यानं तु वीक्षणं प्रोक्तं स्नायनं शयनं वन्दनं भ
वेत् । तदुल्लासस्फुतानां च या चेष्टा सा च सत्क्रिया । कार्य्याकार्य्य विचारं तु यः करोति स पा
तकी । एतच्चक्रगता वीरा विज्ञमाः परयोगिनः । सेनाप्नुवन्ति मनुजाः साक्षाद्भैरवरूपतां ।
संमोदको पशमनं पतनोत्तानन्तकं । वेणुवीणादिवाद्यं च कवितारचनादिकं । नोदनं
भावरतं पातः समुत्थानं विजृम्भवं । गमनं विक्रियादेवि योग इत्यभिधीयते । विकृतिं
मनसो हित्वा यदोल्लासः प्रवर्तते । तदा तु देवताभावं भजन्ते योगिपुङ्गवाः कौलिकाम्भै
खावेशान्योचानिन्दांतिमूढधीः । तन्नाशयेत्यसंदेहो योगिन्यो नात्र संशयः । यद्यद्भक्ति

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

महावेशादद्भुतं कौलिकोजनः। तत्तद्भवस्य संदिग्धं शुभम्वायदिवाशुभम् ॥ तारे
नमोभगवति मद्यमांसाविहारिणि। रतिप्रिये चक्रदेवि वर कौलिकवल्लभे। सम्यं
मनोगतं मद्येन्युक्ता मद्यं पलान्वितं। प्रदद्यात्कौलिकेभ्यस्तु सन्मताः प्रब्रुवन्तिते। तत्र
कश्चिद्कौलश्च न्नसास्फुरति भारती ॥ नानिंदेन्न दह्येत्कुप्ये च्चक्रे मधुमदाकुला
न्। एतच्चक्रगतां वार्त्तां बहिर्नैव प्रकाशयेत्। तेभ्यो द्रोहं न कुर्वीत्त नाहितं च समाचरेत्
। भक्त्या संक्षेपयेत्तान्वै गोपयेच्च प्रयत्नतः। चक्रे च प्रमदां दृष्ट्वा चिन्तयेद्देवताधिया
। मोदते वन्दते भक्त्या स गच्छेद्योगिनीपदं। प्रविन्त्ये भैरवी चक्रे सर्वे वर्णा पृथक्
पृथक्। स्त्रियोथ पुरुषः शूद्राश्चाण्डालो चा द्विजोत्तमः। चक्रमध्ये न भेदोस्ति सर्वे
देवसमाः स्मृता। चक्रमध्ये गताः सर्वे पुरुषा शिवरूपिणः। स्त्रियः सर्वाश्च पार्वत्या
स्तस्माद्भेदं न कारयेत्। कामकोनास्त्रियं गच्छेदनिच्छन्तिमदीक्षितां। सद्यसंस्कारसं
शुध्दां विहितत्वाद्व्रजेत्स्त्रियं। सहस्रचक्रपूजांतो राज्यभ्रष्टो न्रुपो भवेत्। पंचाशद्भिश्च
पुत्राप्तिर्निस्तेजो दशभिर्भवेत्। यस्य चक्रस्य पूजायां रतास्वलति चांगना। अवश्यं
सार्वभौमो सौ वर्षमध्ये भविष्यति। यथेप्सित प्रियाप्राप्तौ पंचधा पूजनं चरेत्। स
प्तभिः स्याधनप्राप्तिचक्रपूजाविधिस्त्वयं। भगिनीवा सुतां भार्य्या योदद्यात्कूलयोगि
ने। मधूमत्ताय चक्रान्तेतस्य पून्यं न गण्यते ॥ इति श्री विंशपटलः २० अथ नै
मित्तिकमाह ॥ श्रीमहाकाल उवाच। एतावान्नित्यपूजाया विधिरुक्तो मयातव
नैमित्तिकानिकाम्यानि सांप्रतस्त्वं निशामय। निमित्तं किंचिमद्दिस्य प्रदायाति सुरेश्वरि।
तस्य मित्तिकमुद्दिष्टं नित्यवत्तदपि प्रिये। कामनां कामपिश्रायांचित्ते कृत्वा प्रवर्त्तते। तत्का
म्यमिति निर्दिष्टं कामनाफलसाधकं। तत्रापि प्रथमं वक्षे कर्म नैमित्तिकं शिवे। नैमित्ति
काश्चपि प्रायो विज्ञेयं नित्यवद्बुधैः ॥ यत्तु नैमित्तिकां पूजां निमितत्वैरुपस्थितां। कु
रुतो नित्यपूजा च दज्ञानपरिश्राहित। तस्मात्पीवेश कोवा कालिकाद्वेषभाजनं। अंग

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

हान्यापिनित्यस्य नहानिरुपकल्पते । नैमित्तिकस्याङ्गहानिः फलहानिः प्रजायते । न
म्नात्साङ्गं प्रकर्तव्यं सात्त्विदृष्टागुरुक्रमैः । अंगानिकानिचिद्व्याख्या पात्राधिक्यं शिवाबलिः
। पंचायतनरीतिश्च मन्त्रपार्थक्यमेवच । पूजाबलिः पशुबलिः पूजायाक्रममेवच । धूप
दिपादि संहारः शक्तिपूजा जपोद्देशः । नित्यपूजासु संतेव यद्यप्येतेषुकेनचः ह्यानि
त्यनैमित्तिकयोर्भिन्नतरी भिन्नथापिहि । सरद्वासानेकीपूजा तथाचैवोपरागिकी । नि
मित्तत्वेनाभ्युपेतातेन नैमित्तिकामता । एतयोरराणुष्ठाना जायतेनचनित्यता । नानातन्त्रोदि
ताः सन्ति प्रधानन्तत्रतन्मतां । एवं सर्वत्र बोद्धव्यं सर्वेष्वेतेबनिर्णिषु ॥ ॐ ॥ शुद्धानैमित्तिका
पूजाप्रोक्ताविंशति भेदिका । पर्वणीच महाप्रेता व्यतिपातः सवैधृतः । मन्वादयो युगा
द्याश्च वेदाङ्गं देवताभवं । पुष्याश्चरवितारांचत्रिगुरूणां स्वकीयकं । जन्माहश्चापि दि
क्षायादिवसंनवरात्रके । चन्द्रसूर्य्योपरागेच सूतसंस्कार एवच । तीर्थयागाभिगमनंत
थाचागमनन्तरं । पीठे पीठागमे पुण्यलाभे होमे व्रतोत्सवे । उत्पातानां दर्शनं चबंध
मोक्षोनिपूर्न्नाति । रोगे स्वापस्सुदोषेषु दुःस्वप्ने दुर्न्निमित्तके । ग्रहपिडा राजभयं शान्ति
रभ्युदयं तथा । एवं नानाप्रकारेणानिमित्तानीरितानित्ते । दमनारोपणं नाम पवित्रारोहणं
तथा । अन्तर्भवन्ति ह्येतेषु तिथिर्नाम्नि चपार्वती । तिथिपर्वणीकथ्यन्ते एषु नैमित्ति
कार्चनं ॥ ॐ ॥ अथकुलवारादिनिर्णयः । कुलवारे कुलाष्टम्यां चतुर्दश्यां विशेषतः । यो
गिनीपूजनंतत्रप्रधानं कुलपूजनं । रविश्चन्द्रोगुरुः सौरिश्चत्वारस्त कुलामताः । भौमशुक्रौकुला
ख्यौतु बुधवारः कुलाकुलः । द्वितीयादशमी षष्ठिः कुलाकुलमुदाहृतं । कुलानीसमाधि
ष्टानि तच्छेषान्यकुलानितु । अष्टमी नवमी चैव तथाचैवचतुर्दशी । उभयोः पक्षयोरेताः
पूर्णिमा दर्श एवच । संक्रमा द्वादशतथा । चत्वारस्तेस्वपीरिताः । अयने द्वे द्वे विषुवे
षडशीति चतुष्टयं । चतुष्कं विषुवद्भ्यांश्च नैते पूर्वसमाप्रिये । श्चाद्येश्चरणांच
त्वारो द्विभूपाणांनातः परं । ततः स्थिरराशीनाथतोरथां पूर्वयोदयः शुभः । व्यति

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

पातेवैधृतीचतिथीनांक्षयएवच • चैत्रश्चोपियुगाद्यायामहापुण्यफलप्रदा: शुक्लातृ
तीयाराधीपाता कृतुर्ग नवम्याति • माद्रीत्रयोदशीकृष्णात्तापशाद्दर्शएवच • शुक्लासप्तमी
कृष्णाररविवारेणसंयुता • अष्टमि: सौम्यलाहिना दशमीगुरुणापिच • षष्ठीभार्ग
वसंयुक्ता • शनिनाचत्रयोदशी • वैशाखीसप्तमीशुक्लाज्येष्ठीयाचचतुर्थ्यपि • ज्येष्ठस्य
शुक्लाषष्ठीचदशमीगुरुणापिच • श्रावणीपञ्चमीकृष्णा शुक्लापंचम्यपिप्रिये • द्वि
तीयातिथिमारभ्यतिथिस्याद्यावदष्टमी • शुक्लपक्षेतुभाद्रस्यतिथय: सप्तपूण्यदा:
मासान्यचाष्टमीत्वेन पर्वत्वेप्रत्युपस्थितौ • दूर्गाष्टमीविशेषेणदूर्गाप्रीतिप्रदातिथि:
• दुर्वाङ्कुररोपणाख्यं मौलेयाअत्रकूर्वते • आरभ्येवाष्टमीकृष्णांयावत्स्यादशमीसिता • अ
ष्टादशेमास्तिथयोदेवीप्रीतिकरा: स्मृता: • तिस्रोविशेषत: पुण्या: सप्तमाद्यावरानने • स
र्वैनिवर्त्यते यासु शारदीयोमहोत्सव: • त्रयोदश्यादयस्तिस्र: तिथय: कार्त्तिकस्यतु • कृष्णप
क्षेवरारोहे स्युरनन्तफलप्रदा: • फलेत्रयोदशीनाम्ना ऽघोराख्याचचतुर्दशी • दर्शेतुसुख
रात्र्याख्या अथवा दीपमालिका • प्रतिपद्वाहुलेयाचसितातस्यायजोद्विवां • शुक्लाष्टमी
तुगोष्ठाख्या साभूरिभुक्तप्रदा • युगाद्यानवमीप्रोक्तातस्यांजागर्तिका • अतस्तुपूजा
विस्तार: कार्य्यस्तूष्याम्विशेषत:॥ अथतिथिनिर्णय: • तिथीनांनिर्णयंवच्मि
सूक्ष्मंतांनतुविस्तरात • नैमित्तकीषुपूजासुतिथयोयानिरूपिता: यायानिशी
थव्यापिन्य: पक्षयोरुभयोरपि • प्रशस्तमर्धरात्रिहिभगवत्यर्चनेमुदा • योगोनिशि
थेनयदातिथीनांनैवजायते • तदाविवेक: कर्त्तव्यो द्वयोरेवहिपक्षयो: • यासूदितोर
वि: शुक्लेतिथयाविहिताहिता • कृष्णयास्त्वस्तमायान्ति सामान्योयन्विधिर्म्मत: •
॥ मुहूर्तमात्रादधिका यातिथि: शुक्लपोक्षिकी • साप्लानदानपूजादौ विहितत्वेन
गृह्यते • न्यूनामुहूर्त्तमात्राद्वामुहूर्तेनमितापिता • तिथि: कालमतत्वेन सानग्राह्या
कदाचन ॥ यावतीयातिथि: सैव ज्ञानावक्ष्यामि दूरितम् • कथारभ्यसमाप्तव्यातत्त

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

त्कर्म्मोपयोगिनी · कृष्णेप्येवंयदा स्यात्तु तिथिः कालेनयूज्ये · तदातद्विहितं कर्म्म कार्य्यं
मारौदिनेपिवा ॐ निशीथयोगाभावेतु पक्षयोउभयोरपि · पूजादिकंतुकर्त्तव्यां पूर्वा
न्हेमध्यान्हेतु त्रणांभवेत् · अपरान्हः पितृणांस्यादेवं धर्म्मविनिर्णयः ॐ तिथिद्वै
धविचारोयंमधुनावैविरूप्यते · दिनद्वयेपिचेल्लन्यापूर्वान्हव्यापिनीतिथिः · पराविद्धेपू
र्वविद्धोतिथ्यानैवाद्ययाक्वचित् · चतुर्थिसहिताकार्य्यातृतीयांताद्वितीयया · चतुर्थीपूर्वविद्ध
द्वैवकर्त्तव्यार्च्चनवासरे · पंचम्यांसहितांकुर्वन्सद्योनश्य सान्वयः चतुर्थ्यासहिताकार्य्यास
र्वदाकालिकार्च्चने · सप्तम्यांसहिताषष्ठी प्रसस्तासर्वकर्म्मसू · षष्ठीविद्धेप्रकर्त्तव्यासप्तम्यनपत्र
वासरे · नत्वाश्विनेतुशारद्यापूजायांजगदीश्वरि · पक्षद्वयोप्यमितु विधातव्यापरान्विता ·
अष्टम्यासहिताकार्य्यानवमीपूरायदातिथिः · नवम्यांदशमीविद्धासर्वसौख्यकरीमता
नैकादशीदशाविध्दाकर्त्तव्याभूतिमिच्छता · नैकादशीद्वादशीचनद्वादशीत्रयोदशी · चतु
र्द्दशीप्रकर्त्तव्यात्रयोदश्यासमन्विता · अमापरयुताकार्य्याचतुर्द्दश्यानयोजिता · इति
देव्यार्चनविधौतिथिर्कर्त्तव्यतेरिता ॐ अथवीरपात्रादिनिर्णयः देव्युवाच · देवेशश्रोतुमिच्छा
मिवीरपात्र्यादिनिर्णयं · (१) वीररात्रीमहारात्रिः (२) कालरात्रि (३) तथैवच · मोहरात्रि (४) घोररात्री (५) · क्रोधरात्रि (६)
तथैवच · शिवरात्रि (७) दिव्यरात्रि (८) · दारुणाचतथाक्रमात् ॐ श्रीभैरवउवाच · कथ्यतेपरमेशा
नि श्रृणुसावहितोद्भव · चतुर्द्दशिसंक्रमश्च कुलक्षंकलवासरः अर्धरात्रौयथायोगे (१) वीररा
त्रिप्रकीर्तिता · शुक्लाष्टमी चास्मिनस्ये नवरात्रं तुनाम्यवै · महारात्रि (२) महेशानिकालरात्रिश्च रूप्रि
ये · दिपोत्सवचतुर्द्दश्यांत्वमायायोगएवच · कालरात्रि (३) महेशानितारा कालीप्रियंकरी · जन्मा
ष्टमीमहेशानिमोहरात्रिः (४) प्रकीर्तिता · मासिमार्गशिरेप्राप्ते कृष्णाष्टम्यां महेश्वरि · महाका
लः स्वरूपाय घोररात्रिः (५) प्रकीर्तिता । चैत्रमासिनवम्यांचशुक्लपक्षेचभूसूते · क्रोधरात्रि (६)
महेशानितारारूपाभविष्यति · प्राप्तेफाल्गुणकेमासि कृष्णेकायशिकातुय · भृगुभोमयूता
चेत्स्यादवला (७) रात्रिरीरिता · ज्येष्ठीयादशमि शुक्लादशायोगसमन्विता · अमाभौम

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

समायूक्ताश्लेषभेणासमन्विता । कुलनक्षत्रसमायुक्ता ग्रहणं यदि चेद्भवेत् । ताराराज्ञीति
विख्याता सा संप्रोक्तं भाग्यादैव तु लभ्यते । फाल्गुने कृष्णपक्षे तु व्यर्धरात्रौ महोशिवः । शि
वरात्रिस्तु संजाता सर्वसिद्धिप्रदायिनी । ज्येष्ठे या दशम्यां शुक्ला भृगुवासरसंयुता ।
दशयोगसमायुक्ता गंगा वै कादशी यदि । सा तिथिर्दिव्यरात्रि क्रि कीर्तिता परमेश्वरि ।
। तृतीया माधवे शुक्ला कृत्तिकानक्षसंयुता । दारुणा कीर्तिता देवि सर्वसिद्धीश्वरी परा ।
॥ चान्द्रादिमासः परिग्राह्यो शौन्यादौ वसुरेश्वरि । सावित्रक्रमेणा या मासौ विवाहादौ
स हि स्मृतः । आराधनप्रयोगेन शावनस्यादिनादिषु । शान्तिके पौष्टिके वापि नक्षत्रो
मास इष्यते । इन्द्राग्नेराहूतिर्यत्र दीयते सुरवन्दिते । मासस्यादिस विज्ञेयो व्रतारम्भादिक
र्मणि । होमाग्निसोमयोर्यत्र मासमध्यक उच्यते । पितॄणां माद्यकर्माय यदा निर्व
हति प्रिये । अतो मासस्य विज्ञेयः प्रतिमासमियं कृपा ॥ नैमित्तिकार्चने कालाः प्रातर्म
ध्यान्हसंगवाः । प्रदोषरात्रि विधेश शशिविरक्तीशशक्तिजाः । विहितं कालमुल्लंघ्य या काचित्क्रियते
क्रिया । तया किञ्चित्फलमपि नायते सुरवन्दिते । वित्तनाशस्तथा यासौ भवतीत्याहुरागमाः ।
तस्मात्काले प्रकर्तव्यं कर्म स्वर्गफलार्थिभिः ॥ यथाकालं यथाश्रद्धा यथा द्रव्यं यथोचितं ।
। यथाबलं यथा देशं तथा पूजां समाचरेत् ॥ नैमित्तिके महाछत्रोश्च कर्तव्ये शुरेश्वरि । एकवा
रं हविस्यान्नं भुञ्जित विजितेन्द्रियः । मलीमशांशुति त्यागं क्षौरकर्मधरोषितां । मूर्तिपीठा
दि संमृष्टिं तारप्रासादे विलेपनं । पूजापात्रादि संशुध्दिं ततो द्वौ विशेषतः । नैमित्तिकक्रि
यायां हि षडेतानि समाचरेत् । ॥ धूलोद्धारे दन्तरक्ते सूतके च शवदर्शने । पूजापूर्वं मैथुनं च
स्त्रीद्विजाक्रोशने तथा । नैमित्तिके न कुर्वीत कुर्वन्नैवाप्नुयात्फलं ॥ कौलाचाररतः सर्वान्
योषितश्च कुलाध्वमाः । निमन्त्रयीत यत्नेन सर्वेषां प्रथमे गुरुं । नैवेद्यं धूपदीपानां कुर्या
द् धारनेन संभृतिं । विशेषतश्च पूष्पानां माल्यानां च वरानने । एतन्यां दिवसे वापि वि
हितार्चनसंभृतिः । [illegible] । अपनीय सूत्रादीन् ।

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

गन्धादीन् स्थापयेत् पुनः । पूर्ववत्सर्वपात्राणि प्रक्षाल्य च सुरेश्वरि । मृद्वासने सुखासीनो
यथाविभवकल्पिते ॥ प्राचूर्य्यं बकुलानां च वैशाखे मासि कारयेत् । नागकेशरपुष्पानां
ज्येष्ठे मासि समाचरेत् । भूरिष्टनाविधानव्यावन्धूकस्याश्विने पुनः । अगस्त्यकुसुमानां हि
भूरितां भूर्जे आचरेत् । आधिक्यं बिल्वपत्राणां मार्गशीर्षे समाचरेत् । पौषे दुर्वाङ्कुराणां
हि संदोहो ऽतिफलप्रदः । कौन्दसोमो माघमासे सर्वकल्याणदायकः । फाल्गुणे माध
वी पुष्पं सर्वसिद्धिप्रदायकं । चैत्रे अशोकस्य कलिका कलिकालविनाशिनी । माल
तीयूथिका चैव दमनं कर्णिकारकं । कुरुण्ठकं कुरुबक मल्लानं प्रातलातथा । नव
मालिका पुष्पं च तथा चैव तिमुक्तिकं । एकादशैतानि सदा कुसुमानि वरानने ॥ माघस्य वाथ पौ
षस्य दशम्यां शुक्ल यदि । व्यतीपात श्रवणं योगादर्धोदयो भवेत् । युगाद्यो कोटिभि
स्तुल्या विज्ञेया सा महातिथिः । अनन्तफलप्रदं तत्र वलिदत्वा विधानतः । धनधान्यसु
तान्प्राप्य देहान्ते मोक्षमाप्नुयात् । माघशुक्ला तृतीयां च वरनाम्नाभिधीयते । अत्रा
र्चिता कालिका हि कन्याभ्यो वरमीच्छति धूपदीपौ । शक्तिवलि पुष्पनैवेद्य चन्दनैः । अर्च
नं कालिकादेव्या कोटिकोटिगुणं भवेद् । साक्षात्तावृधे भक्ता रतिमयस्तफलप्रदा । अस्या
यद्विहिते देव्या वलिन्यासं जपार्चनं । भवेत्तत्कोटिगुणितं नात्र कार्य्या विचारणा । तस्याः
पुनर्यापरेद्युः संजाता तिथिरुत्तमा । श्रीपञ्चमी नाम्ना सर्वतिथ्युत्तमोत्तमा । अ
स्यामाराधिता काली बहुसंहारसंचयैः । ददाति चतुरो ऽप्यर्थान् प्रसन्ना परमेश्वरि ॥ तिथिश्चतुर्द
शी प्रोक्ता या चैतस्या अनुप्रिये । शिवरात्रिस्तु सा प्रोक्ता कोटिपापविनाशिनी । एकैकं त्यैकाम
ने तु शिवशक्ति प्रपूजयेत् । चतुर्युगावधिकृता पूजा भवति यावती । तावत्सिसकला देवि दि
नेनैकेन लभ्यते । उपवासो विधेयोत्र पूजाजागरणान्वितः । वारुणीति भुवि ख्याता चैत्र
कृष्णत्रयोदशी । क्षीराब्धमथना जाता पूजा स्यामेव वारुणी । दुहिमत्वेन जग्राह नाम
वायांपतिः स्वयं । अतएवात्रयं पूज्या विशेषेण महेश्वरि । मधुमासस्य या शुक्ला तृतीया

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

परिकीर्तिता । सा सौभाग्य तृतीया स्यात्तस्यां पूजा महाफलं । स्त्रीभिः सौभाग्यकामाभिः पूंभिः सौभाग्यकामिभिः । पूज्या भगवतीतत्र धर्मकामार्थसिद्धये । अमावास्यां समुत्पन्नः स्कन्दश्चैत्रस्य पावकात् । ततः षष्ठ्यां तु शुक्लायां चैत्रमासस्य पार्वति ॥ अथ रहस्यारहस्यभेदेन ग्रहणाचरणमाह । श्रीदेव्युवाच । देवेश श्रोतुमिच्छामि रहस्यातिरहस्यकं । यज्ज्ञानयोगतो देवि त्रैलोक्यविजयी भवेत् ॥ श्रीशिव उवाच । रहस्यमपि देवेशि यत्तत्कस्यापि कीर्तितं । तदेव कथ्यते देवि यथावदवधारय । तदेव कथ्यते गुह्यं तं द्विविधं देवि बाह्याभ्यन्तरभेदतः । चाण्डी कुण्डलिनीयोगो भवेदभ्यन्तराभिधं । भवं योगा क्रियायोगा द्विधा तत्रापि पार्वति । भावयोगो भवेत्तत्र कौ क्रियायोगो विधीयते ॥ नटी कापालिका वेश्या रजकी नापिताङ्गना । मालाकारस्य कन्या च कुम्भकारस्य कन्यका । कन्याष्टकमिदं प्रोक्तं कुलाष्टक्रमः शृणु । राजवेश्या गुप्तवेश्या देववेश्या विलासिनी । न्त्यपात्रितीर्थवेश्या कुट्टिनी व्यभिचारिणी । पञ्चलिङ्गहता वेश्या दशलिङ्गभगेश्वरी । पंचविंशति लिंगा च लिङ्गतुष्टा प्रकीर्तिता । पंचाशल्लिंगसंयुक्ता लिङ्गसिद्धा प्रकीर्तिता । शतलिंगा भगानंदा सहस्रा भगसुन्दरी । असंख्यलिंगसंयुक्ता भगब्रह्म परा मता ॥ कुलाष्टकमथेदानीं शृणु पार्वति तत्वतः । मध्ये लिंगा महेशानि भगभाजा महोत्तमा । विश्वलिंगा सर्वयोनि सर्वस्मादपि चोत्तमा । कुलाकुलाष्टके देवि द्विविध परिकीर्तितं । राजवेश्यादिका युग्मं गोपयत्तु यथादिकं ॥ माता पुत्री तथा पौत्री स्वसा रवैस्नुषा तथा । कालिके केलिकुंचिं च भार्या जाया तथाष्टमी । कुलाष्टकमिदं प्रोक्तं सर्वसिद्धिप्रदायकं ॥ तरुणीं सुन्दरीं रम्यां चंचला कामलोलुपां । गुरुभक्तां भक्तियुक्तां सर्वलक्षणसंयुतां । ईदृग्विधां समानीय प्रसूनतुलिकोपरि ॥ कचौतुकलशो प्रोक्तं सामान्यार्घ्यं तु नाभिका । भगध्वजौ विशेषार्घ्यौ त्रिकोणं यन्त्रमीरितं । गमागमा कृतिरुक्ता पुष्पप्रहसितं स्मृतं । आलायस्तु तपः प्रोक्तं वक्त्रलोकवरः स्मृतः । क्रोधस्तु निग्रहः प्रोक्तं करग्राहो भयं भवेत् । तस्याः पादप्रसारस्तु पृथ्वी या तु प्रदक्षिणा । [illegible] क्रियाः । गलपादेस्य निक्षे

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

पःसिंहासनमितीरितं । विपरीतं दीलिकास्या पूजा प्रोक्ता क्रामहेश्वरि । विसर्जनं बीजपातो मूद्रा
त्वालिङ्गनं भवेत् । ओष्ठेस्यं चूंवनं देवि खेचरी योग ईरितः । कपोलचूंवनं देवि गुटिका परिकी
र्तिता । ललाटे चुंवनं देवि पादुका परिकीर्तिता । नेत्रेस्यं चुंवनं देवि अंजनं परिकीर्तितं । कर
स्यं चुंवनं देवि खड्गसिद्धिः प्रकीर्तिता । योनिचुंवनं देवि मनोरथमयी गतिः । जिव्हाप्रदा
नं देवेशि कालवच्चनमीरितं । रससंवोलनं देवि ब्रह्मरूपं न संशयः । आलोचने पृथिव्यास्तु दे
वतादर्शनं भवेत् । तत्संगिना सदा भाव्यं तामालोक्य जपेत्सदा । कोटिब्रह्मांडदानादि एक
तं परिकीर्तितं । तस्या आलोकनं देवि सर्वश्रेष्ठतरं भवेत् । तपस्यात्कोटितीर्थेषु योगा
नामपी कोटयः । देवालयानामा मत्यं क्रतेन निरंतरं । तेनेदं प्राप्यते देवि दर्शनांवि
न्दुरूपिणः । ब्रह्मरन्ध्रोदकं देवि शब्दब्रह्म महत्तरं चन्द्रामृतं शाङ्भीत्वा तथा स्वर्गामृतं पिवे
त् । राक्षसानां तु स्वं भीत्वा क्षीवे योनौ विराजते । चंद्रामृतं चाधरोष्ठे योनौ स्वर्गामृतं प्री
ये । सदा तिष्ठति देवेशि ज्ञात्वा सिध्यति नान्यथा । अज्ञानात् त्रिगुणरूपं तस्या नात्र कार्या विचा
रणा । मुखे हालाकरे माला योनिशाला च चक्षुसि । हृदये त्रिकरालातु दीपमाला गृहं गतो
। न करोति परं यस्तु सकथं मम पूजकः । संयोगो ग्रहणं देवि महाकल्यां ततोपि च । सूर्यश्च
न्द्रे यथा योगे विपरीते निशाकरे । तया यदुच्यते वा कांतद्देवकार्ये त्विप्रिये । तदा योगे समारब्धे
पूर्णो योगे यदा च न पुरुषस्य न जायते हि तेन सः क्रीडते मुहुः । ग्रस्तास्तस्तु विशेय सर्वतश्चो
त्तमोत्तमः । स्वयं योगे समारब्धे स्वस्य पूर्णं तु सच्युतिः । तया कार्यं समाचर्यं तस्याः पातो
न जायते । ग्रस्तोदयः स विज्ञेयः सर्वसिद्धिप्रदायकः । इदं रहस्यं यत्प्रोक्तं दिवायोगं श्रृ
णु प्रिये ॥ स्वच्छक्रमे रोविनस्य तस्मात् त्वाधर्वोदयो मतः । महोदयस्वयोगेष्या द्वात्रिंदशाह
रः स्मृतः । तद्वातिक्षय्यरूपात्स्य स्मृतीयः परिकीर्तितः । इति संक्षेपतो प्रोक्तं विशेषं श्रृणु
पार्वति । मासद्वादशकं देवि क्रमेशा परिकीर्तितं । ज्ञानयोगे महेशानि महासाम्राज्यमीरि
तं । दिव्यादीनामिति प्रोक्तं दशू नाश्र्रणु चापरं । राज्यं श्रृणु महेशानि सूर्यचन्द्रक्रमाद्दिवा ।

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

दर्शवापूर्णिमायांवा राहुः सूर्य्यनिशाकरौ । संच्छादयति देवेशि ग्रहणंतो वरदानन । भूमिच्छाया
कृतश्चन्द्रः चन्द्रगोर्क्कं कदाचन । एकराशावेकभेवा यदा ताभ्यां निलम्ययं । सतियोगे सप्रमे
वाशकाशर्शविसानन । तत्रोपरागो भवति कोटिपुन्यफलप्रदः । सूर्य्यभेदत्रयं देवि
चन्द्रभेदत्रयंतथा । सूर्य्योपरागो ग्रस्तास्त तथा ग्रस्तो (नापशोभव) निदघः स्मृतः । चंद्रे
पिभेदत्रितयं शास्त्राच पित्रिधा निधा । सार्धद्वयांगुरान्तरं ग्रस्त त्वं परिकीर्तितिः स्ना
ने जपे तथा होमे दाने श्राध्दे म्बिकार्चने । समहान्पुण्यकालो हि विज्ञातव्यः सुरेश्वरि
। अहोरात्रोषितः पूर्वं ग्रहणे चन्द्रसूर्य्ययोः । जपित्वाभ्यर्च्य चादेवि दानं दत्वा तथैव च
कृत्वा श्राध्दं विधानेन सर्वपापैः प्रमुच्यते । यद्यतकोटिनत्काले तस्ष्यार्द्धं क्षमयं हितत । धनदोप्यत्रपूराये
नमोदने वसुशास्सह । भास्करस्य च चन्द्रस्य ग्रहणोपस्न्यूपस्थिते । आपकोप्यो विदेवेशि गंगाजल
समास्मृताः । तस्माच्छतगुणां ज्ञेयं सा दृसंसलिलं शृणु चि तस्मात्सहस्रगुणितं । नादेयं परिकी
र्तितं । तस्मात्कोटिगुणां गेयं गांगेयं पावनं महत् । स्नानात्सहस्रगुणितं होमा ज्ञेयो विचक्षणैः
। होमाच्छतगुणां श्राध्दं श्राध्याच्छतगुणाः जपः । जपात्सहस्रगुणितं दानमाहुर्म्मनीषिणः
। दानात्कोटिगुणा पूजा भगवत्याविशिष्यते । तत्र नैमित्तिकी पूजा कार्य्या तिम्भ्याकधचुनः । पूर्वे
द्युरुपवासेतु पूजाकोटिगुणा भवेत् । उपोषणास्यासामर्थ्ये पूजाफलगुणा मता । चन्द्रार्कौ तमसा
ग्रस्तो दृष्टे वाच्चौसमाचरेत् । अदृष्टेतु ग्रहे देवि सर्वे विफलमीरितं । नतत्र पुन्ययात्वस्य प्र
त्ययो देवकर्म्मणि । स्नाने दाने जपे होमे श्राध्दे चार्च्यां प्रतिग्रहं । दर्शनानन्तरं नृणांमधिका
रो न चान्यथा । अन्तर्दृष्टेतु ग्रहे देवि मध्यग्रासे महेश्वरि । मेघाच्छन्ने मुक्तिहीने स्नानदा
नादिकं चरेत् । जपमात्रं विधातव्यं मध्यग्रासेतु सूर्य्यके ॥ ग्रस्तोदयं समारभ्य ग्रस्तास्तेपर
मेश्वरि । शास्त्रं ध्यसमाचरेत्स्नानदानादिकं चरेत् । कदालग्नं कदामुक्तिमर्धं शात्वा प्रय
त्नतः । स्नानदानादिकं कार्य्यं नान्यथा शांकरं वच ॥ स्वराशिगतो वरारोहे त्रिषष्ठौ कद
शे ग्रहे । सदोषे [illegible] नी सान्या दे वाराणमल्पना

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

तथा . जायते तः प्रकर्तव्यमवश्यं तद्दर्शनं . नाडीमात्रम चन्द्रादि दोषाणाम सूतके . किंचि
द्धानं प्रकर्तव्यं तत्र विधिः पश्चात्तये . उद्धृत्य येन यथा प्रोक्ताः कालीमन्त्राः प्रतिष्ठिते . तेषां
मेकोप्येकवारं जप्त्वा श्रद्धया ग्रहदर्शने , पापानि नाशयेत्केवं कोटि जन्मकृतान्यपि . यो ऽक्षा
णां प्रदक्षिणमेकवारं यउच्चरेत् . सप्तद्वीपवती पृथ्वीदानं च फलमश्नुते . तस्माद्विशेषतः कार्या
जपपूजासमन्विताः . पुरश्चरणा मन्त्रेव गौणां कुर्वन्ति केचन . कर्मैकं कार्यमेतस्यान्ते पूजाधि
कारिणः . आवश्यकतया तैस्तु प्रकर्तव्यमुपोषणं . पूजाकर्तॄनमुद्दिश्य नु त्कृते तु फलभूरिता . या
मत्रयं नहोत्कृत्यं चन्द्रग्रहणात्पूर्वतः . सूर्यग्रहणातः पूर्वं प्रहराणां चतुष्टयं . राहुनिर्मुक्त मरणां तथै
व रजनिकरं . दृष्ट्वैव भोजनं कुर्यादन्यथा नारकी भवेत् . ग्रस्तोस्तौ चेदुभौ स्यातां मथवाच
निमीलितौ . दिवारात्रमुपोष्यैव तत्तोऽश्नियाद्यथाक्रमं . अत्र केचिदपीच्छन्ति मतशास्त्राविमो
हिताः . उपवासं प्रकुर्वन्ति ग्रस्तास्ते परमेश्वरि . शास्त्रदर्शिस्तु संदर्शः प्रत्यक्षे पुराणपता दिव्यानामपि
देवेशि अंगुनद्वेयतो भवेत् . उपवासं त्रिरात्रं तु शैवानिः परिकीर्तितं . विष्णूनगणप सौराणां
द्विरात्रं परिकीर्तितं । शाक्तानां पूर्वरात्रं तु पूरश्चर्यायुतो भवेत् . प्रश्चरणादीनामां पूर्वमेते न मयात
व . याद्दिस्वायु मुवंदेवि द्विरात्रं परिकीर्तितं . नोपवासं प्रकुर्वन्ति जीवपुत्रो हिकवीहिताः . मैंमिति
कं द्वयं यत्र तत्राल्पं काम्यवाचकं . अविधायन रोय स्तु विमुक्त स्नानमीश्वरि . भुक्ते स केवलं मद्यं
भुक्ते विश्वं स केवलं . आद्धदध्द्धोम कुद्धापि दानक ग्रापधकश्चया . निवर्तितप्रायश्चित्तिकः लोकां क्षिः
स्थितो भवेत् . गृहं दृष्ट्वा शुच स्नात्वा मे तत्कर्म समाचरेत् . असौचं जन्ममरणं जानितं चेत्प्रजायते .
. नकार्याश्राध्ददानाद्याः केवलं स्नानमाचरेत् . मृतकद्वयमुक्तोपि योमूर्खो वा स्नाति न ग्रहे
सद्यः समस्तमाप्नोति स्नाधीपापात्रविन्दति . जपेद्दानेतथा होमे श्राध्दश्चैव सुरार्चने . असौ
च दोषः सर्वत्र न तु स्नाने सुरेश्वरि . मासयो भाद्रनभसोः सरितः स्यू रजस्वला . चन्द्रसूर्यग्र
हे प्राप्ते रजोदोषो न विद्यते . स्नात्वा पुण्योदके तीर्थे शुचिः पूर्वमुखो स्थित . स्पर्शाद्विमुक्ति प
र्यन्तं जपेन्मन्त्रमनन्यधीः . अनन्तरदशांशेन क्रमाद्धोमादिकं चरेत् . अथवा महतीं पूजां

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu. Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

कुर्य्याद्दानं तथैव च . मूलमन्त्रस्य सिद्ध्यर्थं गुरुयत्नेन तोषयेत् . एवं च मन्त्रसिद्धिः स्यात्
देवता च प्रसीदति . तत्रापि तीर्थविशेषः स्यात् तथैव च फलेष्वपि . स्नानादौ तेन कर्त्तव्यं तीर्था
भिगमनं प्रिये . गंगाफलसमान्यूयुः सर्व्वाशयभासि भूतले . तथापि तत्तत्तीर्थानां विशेषः
कोपि कथ्यते . दशजन्मकृतं पापं गंगास्नानेन नश्यति . त्रिसजन्मकृतं पापं गंगायमुनासंगमे . श
तजन्मकृतं पापं गंगासागरसंगमे . जन्मनां तु सहस्रेणाय पापं समुपार्जितं , कृत्वा सूर्य्यग्रहे
स्नानं तन्मूर्त्तिमहोदधौ . जन्मनीतीयूतेनैव यत्किंचिन्नाहिराज्जितं . वाराणस्यां ग्रहे नाम्नाद्
दाश्चैव व्यपोहति . मरैख्यां पंकृतं पञ्चजन्मनां कोटिकोटीभिः . तत्सर्वं सन्निहत्पापां राहुग्रस्ते
निशाचरे . नाशयत्स्नानमात्रेण सत्यं सत्यं सुरेश्वरि . सूर्य्यग्रहः सूर्य्यवारे सोमे सोमग्रहस्तथा . चू
डामणिरिति ख्यातास्तदा योगो महाफलः . सर्वेभ्योपि विदानभ्यो ह्वदानेति महत्फले . भूमेरश्वसुव
र्णस्य वराद्भिः प्रशस्यते . पूजायामपि देवेशि परिवारगणार्चनात् . षोडशद्वादशाष्टाद्या
कुलपूजा प्रशस्यते . ततः कोटिगुणां ज्ञेयं निश्चितं विन्दुपूजनं . चन्द्रसूर्य्योग्रहे वापि यन्त्रस्था
पनमाचरेत् . यन्त्रसंस्थापनं कर्म चन्द्रसूर्य्योग्रहे शिवे . यद्यन्त्रस्था देवता तु सहस्रा वरदायिनी . चन्द्र
सूर्य्यग्रहे देवि यस्तत्कर्म करोति च तत्तदक्षयमायाति विद्याराज्ञाप्रसादतः . चन्द्रसूर्य्योप
रागे तु मेरुसाधनमाचरेत् . दुष्टमन्त्रोपि देवेशि क्रमेण सिध्यति ध्रुवं . तारापिण्डग्रहे प्राप्ते
तथा सूर्य्यग्रहेपि च . जपादिकं विधातव्यं शक्तिपूजां तत्तश्चरेत् . सर्वसिद्धीश्वरो भूयान्ना
त्रकार्य्या विचारणा . नरतुस्नातां स्त्रियं ज्ञात्वा सूर्य्यचन्द्रग्रहान्तरे . पतिपार्श्वेगमासाद्य
पिण्डं तस्यै प्रदापयेत् . वन्ध्यापुत्रप्रदो योगः सर्वसिद्धिप्रदायकः . सूर्य्योपरागे देवेशि
स्नात्वा पूजां समाचरेत् . सांगां सावरणां पूज्य सवव्यन्तां महेश्वरि . कुमारीपूजनं कृत्वा
सर्वसिद्धीश्वरो भवेत् . चन्द्रसूर्य्यग्रहे देवि शतसंख्यां कुमारिकां . पूज्य सिद्धीश्वरो भूया
न्नात्रकार्य्या विचारणा . सूर्य्यग्रहे महेशानि काम्यहोमं समाचरन्शिवः . तर्पणं कुरुते य
स्तु तस्य शीघ्रं सिद्धो भुवि . [illegible] . सूर्य्यग्रहे समायरो

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

पराधिपाममममने दिव्यैर्भवेत् · पारम्पर्याद्विद्यायोगात् सर्वसाम्राज्यदायकः · ताराचिंडे परागे च
गुरुं संपूज्य देवतां · संभाष्य तद्वरो ग्राह्यः सर्वसिद्धीश्वरो भवेत् · ताराचिराज्यग्रहे प्राप्ते शवमानी
यस्साधकः · सपासने जपेद्देवि यास्यादुद्धासनः शिवे · सर्वसिद्धिश्वरो भूयात् तद्दिने शिवतां व्र
जेत् · सूर्य्योपरागे देवेशि सुध्वातः करणा यदि · स्नात्वा यथोक्तविधिना संपूज्य जगदंबिका · शि
ष्यः कर्तयित्वा देवतायै निवेदयेत् · देवताय स्वपति शिवे वरदान पराङ्मुखं · सूर्य्योपरागे सं
प्राप्ते स्नात्वा प्रोक्ते भवनानां · शक्तिमानियतद्वात्रे न्यासजालं प्रविन्यसेत् · मद्यैर्मांसैस्तथा मत्स्यै
र्भगलिंगाम्बुजैरपि · देवीं तत्र संपूज्य साङ्गं सावरणां शिवे · तत्र जिह्वां प्रदत्त्वानु जपेत् त्रैकालाच्चि
ह्वेत् · अतीतानागतज्ञाने वर्तमानं च पश्यति · सूर्य्यग्रहे महेशानि वेश्यास्मानिय शादरं शक्ति
लिंगोपरि स्थाप्य जपेद्धत्नेन पार्वति · त्रैलोक्यविजयी भूत्वा नागकार्य्यविचारणा · अनुकल्प
प्रदानं रणं द्विजानां श्राद्धमेवच · कौलानामपि सर्वेषां विमुक्तानां महेश्वरि · पात्राणां स्वग्रहणां सम्यं
ग्रहमध्ये कदाचन · इति संक्षेपतः प्रोक्तः ग्रहणास्यापि निर्णयः ॥ इति श्री रहस्य सर्वागमे एकविंश
तिपटलः २१ अथ यन्त्रभेदं · गावाक्शिवं सुवर्णास्याद्रौप्य द्वाविंशतिं प्रिये ताम्रे द्वादशकं वर्षं तदर्धं
यन्त्रे भुर्जपत्रके · ताम्रे द्वादशवर्षाणि धारणेन तु पूजने · ताम्राद्यैस्ताम्रयन्त्रे च देवता सर्वदा स्थिता ·
सत्कृत्य पूजयेद्देवि स्फटिकादौ तु सर्वदा ॥ ताम्रे लक्षगुणं प्रोक्तं रौप्यं कोटिगुणं भवेत् · सौ
वर्णेऽनन्तफलकं मणयादौ किं वदामि ते ॥ अथ यन्त्रध्यानमाह · देव्युवाच · पूर्वं सं सूचितं ना
थ यन्त्रं ध्यानं त्वया प्रभो · कथं ध्येयं किं विशिष्टं किं ध्येयाध्यपमेवहि · वृत्तं मूर्ति स्वरूपं वा
मेखलावस्वरूपकं · किवारेवाम यं ध्यायं विवायैभूख रूपकं · विस्वरूपं स्मरेद्वापि तन्सर्व
मपि कथ्यते ॥ ईश्वर उवाच · ध्यानं तु त्रिविधं प्रोक्तं यन्त्रे मात्रे महेश्वरि · आदौ विराट्रूवि
स्वरूपं विश्व चराडस्वरूपिणं · यन्त्रं संभावयेद्देवि सर्वे एक थितं त्विदं · श्रीचक्रादौ मह
देवि विराट्रूपे तु सा म्यता · द्वितीयं च कथं ध्यायं तन्मे वद महेश्वरि · रजः पूजा निभा रेखा
र्धचैतन्यरूपिणिः · सर्वे दर्पणवद्भावे स्वप्रकाश्य स्वरूपिणी · चैतन्यं भावयत्सर्वं विंवा

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

दिंभूपुरोन्तकं · मूलतेज: प्रकाशेन अभिन्नं भावयेत्प्रिये · इति यंश्रृणु देवेशि मेरुरूपसमा
नकं · उत्तरोत्तरमुच्चं स्यात् · विस्तारस्य विभावयेत् · बिम्ब घो भावयेद्देवि एकैकोत्तरत:
त्रिकं नवोत्तरक्रमेणैव भावयेद्वामहेश्वरि · काली विद्या वी धौ देवि नवरत्नस्वरूपिणी · रे
खां सं भावयेद्देवि मेरुप्रस्तारवत्सदा · श्रीचक्रं वीज संयुक्तं निःस्फूलं परमेश्वरि · विज:ही
नन्तुयच्चक्रं निर्वीजं सिध्दिदं नहि · सृष्टिचक्रं भवेद्यादौ स्थितिचक्रं द्वितीयकं · लयचक्रं
तृतीयस्या त्रिधाचक्रं विभेदितं · वीजसंलेखनं देवि त्रिधा त्वगदितं मया · वीजं विना तु निर्जीवं स
ववत्सरिकीर्तितं · वीजयुक्तं भवेद्यन्त्रं नि:शप्त सिध्दिदायकं · वीजाभावे मातृकार्णैस्तं लिखेद्विन्दु
भूषितान् · यन्त्रे मध्ये तु संलिख्य तद्यन्त्रं पूजयेच्छिवे · दलाकारं तु यद्यन्त्रं तद्यन्त्रं सिध्दिदायकं · द
लाकारं कलौ पूज्य नान्यथा सिध्दिदं शिवे · मन्त्रचैतन्यकं देवि यंत्रे चैतन्यकं तथा · गुरुचैतन्यकं
देवि स्वस्मिन त्रितय भावना · न अत्र ध्यानरूपादि तेनो यन्त्रं विभावना · सप्रपञ्चे तु संसारे दुरात्मा रा
वृतशिवे · भावेनैव तु संप्रोक्ता भावना सिध्दिदा मता ※ अथ कौलिकादर्शेशमाह (यन्त्रसंस्कार)
देव्युवाच · देवेश श्रोतुमिच्छामि रहस्यातिरहस्यकं · वामिनां चैव कौलानां यन्त्रसंस्कारकर्म च
※ शिउवाच · अथोच्यते महायन्त्रसंस्कार: सर्वसिध्दिद: · शुभेन्हि स्नानमाचर्य्य शुभेल
ग्ने शुभेक्षणे · कृतनित्यक्रियो मन्त्री: प्राङ्मुखो वाप्युदङ्मुखः · पूर्वोक्तधातुद्रव्यैश्च सुन्दरं सूम
नोहरं · सूरेखं शुभदं यन्त्रं लेखयि: त्वा विधानत: · प्रतिष्ठां च तत: कुर्य्याद्यथा शास्त्रप्रमाणत:
※ शुभलग्ने पुण्यकाले शैलादिं विहितस्थले · मन्त्रिकल्याण मानेनु पूर्वेद्युरधिवासयेत् · सा
यं संकल्पा विधिवद् घट: स्थापन: पूर्वकं · गणेशादिन्समभ्यर्चे दिग्पालां परिपूजयेत · मद्यं मां
संतथा मत्स्यं मुद्रा मैथुनमेव च · यन्त्रसंस्कारकर्मादौ द्रव्यानेतन्मयेरितं · यथाशक्त्या पचारैश्च पू
जयं मूलदेवतां · सुगंधतैलगन्धाद्यैर्द्रव्यैस्तमधिवासयेत् · चन्द्रेभ्यादिचमन्त्रेण जपघोषपुरस्सरं
· इत्याधिवासितं कृत्वा संयतो विजितेन्द्रिय · प्रातनित्यविधायादौ नत्वा तत्स्थले विशेत · पता
काध्वजसंकीर्णं दिव्यमण्डलमण्डिते [illegible] जिते · मङ्गलांकुरपत्रा

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

यैकलशेपरिभूषितै । मराडलं सर्वतोभद्रं रेवामाहात्म्यसंयुतं । सामान्यभद्रं वादेवि वेद्याश्चोपरि
तो लिखेत् । अग्न्यावाग्दक्षिणेवामे वक्षे वारुणमराडलं । चतुरस्रं चतुःषष्टि कोष्टं विद्याति
वेशमेत् । अन्त्योयनिमहम्यास्तु दिक्षु कोष्ठानि मार्जयेत् । मध्येस्थ चतुरक्षीशि तद्वारा
ख्यानि पूर्वयेत् । पीतस्यामाश्वेतहरिद्रजोभिः परिपूजयेत् । कोणकोष्ठं विहायैकपंचाश
आग्नेपीतः
त्पादसंगिता । पीठस्य पाराडुरारक्तपीतकृष्णः प्रपूजयेत् । कोणकोष्ठंत्योरक्तहरिमा
सितैः । श्वेतवर्णेन चत्वारि मध्ये वृत्तानि कारयेत् । पूजयेदथतस्योर्ध्वं विजानं वन्धमेवथा । ष
डृंगिलङ्गव्यासार्धं वृत्तमाद्यं तु पीततः । तत्पीतं कर्णिकाकारं सितरेखावृतं ततः । द्वितीयं द्विगुणं
व्यासरूपकेशरसंयुतं । पीतरक्तश्वेतवर्णं मूलमध्याग्रकेशरं । द्विसप्रभ्यंशिकाश्वेतां तस्याश
कूररेखिकां । तद्वियंतु ~~प्राग्वद्रेखां~~ तृतीयांशं तुल्याव्यासं तु वर्तुलं । श्वेतमष्टदलं तत्र रक्ताग्रं
तद्दलांतले । श्वेतं वहिः कृष्णवर्णां प्राग्वद्रेखां सितां कुरु । तद्बहिः कृतसंलग्नाषोडशा
रं प्रकल्पयेत् । श्यामपीतारुणाश्वेतैस्तद्दन्तस्तु यथाकृती । सितपीतारुणश्यामहरितानःपं
चरेखिकाः । कार्यामूरेखिरां पंचस्यान्तरे धूंपूरयेत् । वज्रशक्तिदंडखड्गपाशध्वजगदां
लिखेत् । पूर्वतस्तु तथैशान्यां शूलचक्रांबुजान्वितं । वामदक्षिणयोरेत मराडलं वारुण
द्वयं । प्राङ्मुखोवाग्युतो भूत्वा संकल्पाभीष्टसिध्दये । पंचशुध्दिं समाचर्य कुर्वन्नेक्षतसंयु
तं । संस्थाप्य मराडलं तत्र ध्यजेदाधारशक्तितः । पीठमन्त्रं समाक्षिप्य स्थापयेत्कलशं बुधः
। दिक्षाक्रमोक्तविधिना भिषेककलसं तथा । पंचगव्यं ततः कुर्याच्छिवमन्त्रविवो
धितं । ऽनेन स्नापयेन्मन्त्रीयन्त्रं च प्रणवं जपन् । पंचामृतेन हविषा दध्ना च पयसा
क्रमात् । तत उद्वर्तनं कृत्वा जलेन स्नापयेदपि । पंचगव्यं समानीय तत्र यन्त्रं समा
हितः । अपनक्षिपेत्सुवर्णादौ वेदमूलैः परस्परं । तत उद्धृत्य स्वर्णादिपात्रे संस्थाप्य
तीर्थेनशीतलेनत्र
मन्त्रवित् । पंचामृते न ~~सविषान्नेन~~ लेनच । सहस्रशीर्षामन्त्रेन मूलमन्त्रपुरश्चरं ।
सुस्नाप्य पावमानेन कर्पूरागुरुनीरजः । सर्वौषधं जलैर्गन्धजलैर्यन्त्रेनमार्जनं ।

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

ततःशुध्दटूकूलेन जलमुत्साय्य साधकः. परिधाय दुकूले द्वे स्वर्णनिर्मितदोलया . पराड्तंस
मानीय नृत्यगीतैर्जपेत्स्वनैः . कुंकुमाद्यैर्विलिप्याथ पूज्य सर्वोपचारकैः . पीठपूजां ततः
कुर्य्यात् स्वस्वकल्पोक्तमानसः . कराँडः कुलीनैर्धार्द्देनविशत मष्टोत्तरं जपेत् . पूर्वोक्तां च
गायत्रीं जप्त्वा देवत्वमाप्नुयात् . अथेष्टदेवतां ध्यात्वा मुद्रयावाहयेत्ततः . जीवन्या
संततःकुर्य्यात्पूजयेदिष्टदैवतां . नृत्यगीतैश्च वादित्रैः पंचघोषपुरःसरं . ततो जपेदिष्ट
मन्त्रमष्टोत्तरसहस्रकं . कुण्डे वा स्थण्डिले मन्त्री हविषा संस्कृते नले . यथाविधि विधाने
नश्रुवा होमं समाचरेत् . ग्रासप्रमाणं च चरुं मूलेनाहुक्ष मन्त्रवित् . घृतश्रुवं ततो दत्वा जु
हुयादग्निसंमुखे . पंचविंशतितत्त्वैश्च तत्वेन तर्पणं चरेत् . इन्द्रादिदिग्पतिभ्यश्च दद्या
त्पूर्वादितं बलिं . तत आवृत्तिदेवेभ्यो घृतेनाहुतिमाचरेत् . तदन्ते देविमन्त्रेण हुनेदष्टोत्त
रं शतं . मातृकायुक्तमन्त्रेण जपं जपनयं स्वनैः . गत्वा होमं समाप्येनू दत्त्वा पूर्णाहुतिं ततः
. इष्टसिद्धौ बलिं दत्त्वा प्रणमेच्चक्रमुत्तमं . तोषयेत्स्वर्णवस्त्राद्यैः . प्रदद्याद्दक्षिणामपि
मकारैः पंचभिर्देवी वीरपूजां समाचरेत् . शक्तिकुमारिकां वालां पूजयेत्पत्र्यपंचकं . कुर्या
दशाष्टकं वापि कुलद्रव्यैः समस्तकैः . त्रैलोक्यनाथो भवति तन्त्रपूजनयोगतः . भूतशुध्या
दि कृत्वा च कल्पोक्तन्यासमाचरेत् . निशायां शक्तिपूजां च दूतीयागश्च कौलिका . मकारैः
पंचभियुक्तैश्च घरि यूमिनोर्च्चनं . एवं दिनत्रयं कृत्वा ततो नित्यक्रमं भजेत् . सृष्टिस्थिति
लयेत्वेन सुन्दरीयन्त्रपूजनं . सृष्टिसंहारमार्गेण कालिकायन्त्रपूजनं . सृष्टिसंहार
मार्गेण तारा छिन्ना च पूजिता . एवं देवीप्रतिष्ठायां क्रमसान्निध्यकारकः . स्त्रीशूद्रा
णां वा भिन्नां च कौलिका नाम यं विधिः ❀ . विधियुक्तं प्रकर्त्तव्यं विधिहीनं न कारयेत् .
विधिहीनस्य विघ्नानि यानि ते कथयाम्यहं . कलहोद्वेगद्वन्द्वश्च व्याधिशूलं ज्वलं
तथा . राजोपद्रवहानिश्च द्रव्यनाशं रुजं तथा . चिन्हाकाकाश्च काकल्या शिवा फेत्का
रहारूपा . कपोतश्च गृहे तस्य आरू हन्ती विशन्ति च . विघ्नकूर्मानि नैतस्य विधानं गुप्त

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

संस्थिता । छिद्रं निरीक्ष्य योगिन्यो नानाविघ्नैः प्रबाध्यते । सर्पवृश्चिकलूताश्च कीटश्च
बहूदाहराः । दशाङ्कैश्च महाउग्रा प्रेरिताश्चमरीचिभिः । वृक्षैश्चाश्वगजेन्द्रैश्च मेघै
वज्रावानिस्तथास्तथा उपद्रवंति दुष्टाश्च ज्वरभूतादयस्तथा । लूता गर्धवा पस्मारा
अभिभवन्ति नान्यथा ॥ अथमालाभेद । अथमालाप्रवक्ष्यामि द्विविधा सा
स्थिरचला । स्थिरा तु स्थिरचित्तानां चञ्चला चलतेजसां । तत्साधनं त्रिधा प्रोक्तं प्रथ
मा वर्णमालिका । द्वितीया जपमालाख्या तृतीयांगुलिमालिका ॥ अथ वर्णमाला
माह । अकारादिक्षकारान्तैर्बिन्दुमन्मातृकाक्षरैः । अनुलोमविलोमस्थैः क्लृप्ता
वर्णमालिका । एकैकं वर्णमुच्चार्य्य वर्णोनोन्तरितं मनूं । सुधीरेवं लकारान्तं गतः आ
न्तं समानयेत् । अकारं मेरुरूपं तु लंघयेन्न कदाचन । सकृद्द्वीश्वरे क्षं तु तदन्ते
रोच्चरेन्मनूं । मेरुहीना च या माला मेरुलंघ्या च या भवेत् । अशुद्धा तु भवेद्दृ सा माला
निःफला भवेत् । चितिरागि विसतन्त्वाभा ब्रह्मरन्ध्रादिगता तु या । तथा संग्रथिता ध्ये
या सर्वकामफलप्रदा । अष्टोत्तरशतं जप्ते क्षादौ क्षिं वं समुच्चरेत् । त्र्यक्षरं लक्ष्व वर्णा
चतुष्कम्पङ्क्तिवेप्रचक्षते । वर्गाष्टकं मथ्कं वापि काम भेदं क्रमेण तु । अकचटत
पयशा । इत्येवं चाष्टवर्गकं ॥ किंवाश्च त्रयं प्रोच्य प्रणवान्ते च मातृका । अनुलोमवि
लोमान्तु त्वष्टोत्तरशतं भवेत् । मालापंचाशको प्रोक्ता सूत्रं शक्तिशिवात्मिका । श
धनकुण्डली शक्तिलयान्ते मेरुसंस्थिते ॥ अथ साधनं । अनाधिंदूमहासमानमु
जगीसुप्तोथवर्णोज्वलां आरोहावरोहिकां शतमयीं वर्गाष्टका ष्टोत्तरां साक्षाद्ब्र
ह्ममयीं क्षमेरुशिरसा श्रीमातृकाक्षावलिं विद्यां नौमि समस्तमन्त्रजननीं ज्ञानैक
दीपांकुरां ॥ अथ दशविद्यामाला भेदमाह । इदानीं देवता भेद मालाभेदं वदाम्य
हं । दन्ताक्षमालां श्रीकाल्यां तारायां नरशंखजा । छिन्नमस्ता विधौ शस्ता नरास्थि
मालिका शुभा । रक्तचन्दनबीजान्यं मालाम्या त्रिपुराविधौ । स्वर्ण रुद्र मालिका देवि भैर

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

धांबालिकाविधौ । गुञ्जमालातुमातंग्यां धुम्राऽवरदन्तजा । हरिद्राक्षातु बगलायां स्रक
मला क्षातुमाविधौ । बालायां भुवनेश्वर्यां स्फाटिकी परिकीर्तिता । श्यतेगुञ्जासिद्धि
विद्याविलाधौ प्रोक्त महेश्वरि । शंखमाला वैष्णवे च रुद्राक्षा शक्तिमात्रके । भद्राक्षा स
र्वे प्रोक्ता गणेशे गजदन्तजा । त्रिपुरायां पुत्रजीवी गोविन्दे तुलसीमता । रत्नस्वर्णो
रौप्यमयी तथाताम्रमयी शिवे । औडुंवरवीजमयी वरवीजमयी तथा । पुङ्गिफलमयीमा
ला यात्री फलमयी तथा । मधुमत्याकर्षणार्थे वीरविद्याविदांपि । पूर्वाम्नाया स्फटि
केजैर्दक्षिणे रुद्रनेत्रजैः । प्रवालैर्मौक्तिकैर्देवि । पश्चिमाम्नायदैवते । उत्तराम्नाय
देवानां महाशंखाख्यमालिका । उर्ध्वाम्नायस्वयं भूस्था पाताले रत्नसंभवा । प्रवालैर्वै
र्यमन्त्रैश्च मौक्तिकैः शक्तिमात्रके । शिवशक्तिमयीमाला रुद्राक्षस्फटिकैर्युता । रु
द्राक्षस्वर्णसंयुक्तामालाविधिः शिवात्मिका । सर्वमन्त्रेषु रुद्राक्षा शक्तिमन्त्रे दि
वा नहि ॥ तथा च ॥ शिवशक्तिवियोगत्वान्नरुद्राक्षैर्दिवा जपेः । विजोगपूजिता
काली सहिमान प्रसीदति । रुद्राक्षैः शक्तिमन्त्रैस्तु दिवा यो जपति प्रिये । सद्गु
र्गतिमवाप्नोति जपं तस्य निरर्थकः । इति शापः पुरा दत्तस्तत्कथा कथ्यते श्रृणु । क
दाचित्समये देवि दक्षयज्ञोपरायणाः । सकलास्त्रयो देवा यक्षविद्याधरोरगाः
। पुत्रिणामातृसंवंधाद् दहनाकारिता च ता । महादेवस्तु त्यवती तेन नाकारिता वृत्ती ।
सती च भर्तृनिकटे उक्ता तत्र प्रगम्यते ॥ शिव उवाच । ममैव कारणं तेन न कृतं प्राण
वल्लभे । तव लज्जा कथं नास्ति त्वया तत्र प्रगम्यते । प्रियो देवः प्रियः एव हि भूषणं । मां
विहाय कथं देवी त्वया तत्र प्रगम्यते । पातिव्रत्यमिदं ख्याति प्रतियोगिविहीनतः । तथा
पि न वांच्छा चेत्तु शीघ्रं गन्तु कृपां कुरु । भर्तुराज्ञां गृहीत्वा च प्रस्थितं यागमण्डपे । त
स्मिं हेन क्षणान्नीतं वज्ररागो यागमण्डपं । तेन नादृरिता कन्या दुःखिता दीनमानसा ।

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

अधोमुखि स्थिता तत्र पार्थतीरूपमावहम् । सर्वदेवाश्च तत्र तां निसभर्तानाच दृश्यते ।

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

महद्भुः स्वंमभक्ततेमेत्तावद्धृदयस्थितं . एतस्मिनन्तरे देवि दक्षप्रजापतिस्वयं . शिवनिन्दा
परोभूत्वा पुनर्निन्दार्थमुद्यतः . अनाचारितरूपोभूत विष्णुना विष्णुनावाचितोपिच . म
न्नून्द्विन्द्योपरोभूत्वा भृंगीवृषभवाहनः . स्मशानवासी मांसाशी नग्नोघोरतरो विराट् . कपा
लीचत्रीशूलीच मुराडमालाविभूषितः . भस्मोधूलित सर्वांगो व्याघ्राजिनसमास्थितः .
त्वम्ययेलोलूपश्चेति वहुनिन्दापरोभवेत . दुःखिता निन्दयात्वाहि मराडपाद्बहिरागता . दू
रेनेगान्तरे गत्वा वान्हिकुराडं विधायच . सतीत्यक्त्वा तत्रदेह वान्हिरूपत्वयांगता . शि
वोहं क्रोधरूपेण ज्वालाभास्वरमराडलः . मत्क्रोधेन महेशानि भस्मिभूतंजगत्त्रयं . मद्भाल
यासमुत्पन्नोवीरभद्रोमहाविभुः . कोटिकालानलदहनोद्वःसहःसर्धजन्तुषु . दक्षप्रजापते
र्यज्ञध्वंसनार्थसमुद्यतः . त्रिशूलहस्तिक्रूरश्च यज्ञध्वंसपरायणः . शवरूपांशिवांदेविगृ
हीत्वांस्कं रूगोचरां . रोदनंचक्रतुस्तस्मात्पतितान्श्राश्रुविन्दवः (नत्राश्रुविन्दवा) . जातामहारुद्राक्षवृक्षकाः
स्थावरत्वमनुप्राप्य त्वयानुग्रहकारणात् . फलंनिसर्वकानेत्रासमुत्पन्नोप्रकीर्तितः . मध्य
नेत्रासमूत्पन्नो भलाकीपरिकीर्तितः . एवंप्रकारेणजातानि रुद्ररोदनसंभवात् . स्फूटवक्ते
पार्वतीये प्रतिष्ठास्फूरमेवच . धनानाश्रीकेशरीकान्तीरेखापीजायतेप्रभो . भलाकीये
वन्हिनाशात्तत्कालंजलमध्यतः . जलोपरीसमायातिसमलाकीप्रकीर्तिताः तेनयत्रकृष्ठि
तेकर्मतदनन्तफलंभवेत . अन्यमन्त्रोसिध्दिरूपाशक्तेमन्त्रेदिवानहि . इतिकारणा
त्तोदेविरात्रावेवजपःस्मृतः . रात्रिःसंयोगरूपास्यात् विद्यात्वंच महेश्वरि . वियोगरू
पोदेवेशोमन्त्रशास्त्रप्रकीर्तितः ❈ अथमहामालामाह . अतःपरं पृथक्रूपोमाला
संस्कारमाचरेत . मालारात्रिविधंवक्षे श्रृणुसावहिताभव . सुदिने शुभजन्मादिदिने
शुध्ददिनेशिवे . महामालांसमादायवीरपात्रंसमानयेत . वीरयन्त्रंसमासाद्य वीर
मालांचशोधयेत . देवीसावरणांपूज्य सकल्पत्तंमहेश्वरि . दशाविंशत्पंचविंशादी

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

पांदत्वा वलिंचरेत . एवमालाशुभांकृत्वा महासंस्कारमाचरेत . शुभेमुहूर्तेसंलग्नेमा

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

लांवापश्चगव्यके · निमन्त्रीपश्चगव्यंच जतोमूत्रंगोमयंपुनः · दधिसर्प्पिः क्रमेशैवप
श्चगव्यप्रकीर्त्तितं · तदुक्तार्थ्यशुध्दजलैः शंक्तान्यसंविदाशवैः · मूलमन्त्रेणसंक्षाल्य
तद्वेश्थापयेद्दिनं · तृतीयेदिवसेदेवि यक्षकर्दमकैयजेत · सर्वगन्धरसगंधैरेनिमा
ज्यस्कैर्ज्जपेत · अक्षमालाश्चतारायास्ताराक्षरोचितैनीमतौ · चतुर्थदिवसेदेवि प्राणा
नस्थापयेजेत्क्रमात · रहस्यमालामन्त्रस्यास्य ऋषिः परमेश्वरः · श्रीमहातारि
णादेवि उष्णिकच्छंदप्रकीर्त्तितः · क्रींवीजंस्त्रींतथाशक्तिः हूँमंत्रकीलकंस्मृतं
· महामालांदनमालाशोधने विनियोजने · त्रिमन्त्यानिषडंगानि ध्यानंमन्त्र
वदाचरेत · ध्यात्वाक्षंकल्पयत्नेन मन्त्रेनानेनपार्वति · प्रणवंचतथालज्जा
श्रीलज्जाकामकूर्च्चकः · फट्स्वाहेतिमंत्रेण चसकमालिकोक्षिपेत · तत्रवा
साधुधा · मूलमावृत्यमा[illegible]
हनमन्त्राद्यैः कालिकाकालसारदां · सद्गुधापरिवारीश्च पूजयेत्परमेश्वरि · म
हामुद्रांसमाच्छाद्यदेविरूपं विभावयेत · ध्यायेन्नत्राक्षिपेतविंन्दु तत्रमंत्राच्छृणुप्रि
~~ये · ध्यायेन्नत्राक्षिपेद्विन्दु~~ ये · प्रणवंकूर्चयुग्मंच स्वाहाप्रणवकूर्च्चकै · वन्हिजायाच
तारास्त्रे वन्हिजायाविबंतथा · तारांचवन्हिजायांच तारलज्जासकूर्च्चकै · वन्हिजायानतः
तारंलज्जाकूर्चवन्हिजायया · छिन्नस्रंखलिकाव्यस्तो समस्त मन्त्रमालया · शान्तधाने
नमन्त्रेनविंदुप्रक्षेपमाचरेत · कस्तुरिकाकेशरंच चन्द्रागुरुप्रधूपकै · पूष्पमालांस
मुच्चार्यनिधयाच्चाभिमन्त्रयेत · प्रणवंचतथामामाश्रीमन्नावत्रिणितिच · ततो
महाधोररूपकर्कशेतिपदंवदेत · महास्थिमरालेप्रोच्य प्रविशेतिपदंतथा · स
र्वसिध्दिंप्रयच्छेति प्रणवंकुर्च्चवीजकं · मायावीजंवन्हिजाया महाकपालिनीति
च · ततोमहाधोररूपे स्वाहाप्रणवमायया · मायाकूर्च्चस्त्रीस्वाहान्ताविधोक्ता
चाभिमन्त्रणे · दुर्धाक्षतैः समभ्यर्च कामेनोद्दीपनंचरेत · उपचारैः समभ्यर्च मा
लांमूलमन्त्रतः · उद्दीपनंततः कृत्वा हकारेणभूवेष्टयेत · वलिदध्यादनेनै

[illegible]

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

ततारं मायाद्वयं वदेत । वासुदेवं वीजयुतं कूर्च्चं मासन पुटितं वदेत । कूर्च्चतारे परं चैव पुराणं द्वयमुच्चरेत । कूर्चवीजं वह्निजायाप्रणवं कूर्च्चवीजकैः । महायोगिनि शम्भो ततस्त्रिभुवनमारिणि । महाशंखास्थि नालाचमध्ये निवास कूर्च्चनि । कुरु युग्मं सर्वसिद्धिं देहि युक्कूर्च्चं युगपदं । मासो प्रहरेणाग्रहेति युक् गृन्हाय यद्वयं । कुलूकाकर ततः स्वाहा मन्त्रेणानेन पार्थयेति । यथोचितेन द्रव्येण वलिं दत्वा विधानतः पंचगव्यैः पंच दिनं मालां स्थाप्य च मे च मे । मालाशांति विधिं कुर्य्यात् नेनासिध्यति मालिका । निमृते स्थापयेन्मालां रहस्य मालिका विधिः ॥ इति श्री रहस्य सद्योगमे द्वाविंस पटल २२ अथ श्री शूद्रार्थं मालासंस्कारमाह । शूद्रार्थं चास्त्रिया मर्थे माला संस्कार उच्यते । गणेशं सूर्य्य विष्णुश्च शिवदुर्गाः संपूज्य भक्तितः । मालायां मर्त्र्यथं मालां क्लौं विजेरभिमन्त्रितां । अष्टोत्तरं शतं पंचगव्येतां स्थापयेन्नरं । चतुर्थेतु समुद्धृत्य क्षालयेत् ~~देसयानद~~ मन्त्रतः । ह मन्त्रेण ग्रंथयित्वा स्थंडिलं तां निधापयेत । ततस्ततोल्पतां मालां स्थापयेत हेमपात्रके । पंचामृतेन संस्नाप्य शीतलेन जलेन च । चन्दनेन सुगन्धेन कस्तुरीकुंकुमादिभिः । अभिषेकं तत कुर्य्यात् हसौं मंत्रेण साधक । नवग्रहान्पूजयित्वा दिग्पालांश्चापि पूजयेत । तिलेनामृतयुक्तेन शक्तितो होमयेत्ततः । स्वर्णान्तु दक्षिणां दद्यात् गुरवे मनिसंखकान् । तन्मन्त्रजापिनो विप्रान् भोजयेच्चाथ वैदिकान् । अभावे स्वर्ण पात्रस्य शाङ्ख मस्वस्थ पत्रकं । मालासंस्कार इत्युक्ता जपः स्यात्सिद्धिदायकः ॥ ग्रथनप्रकारमन्त्र । शक्ति मन्त्रेण संग्रन्थ्य शिवमन्त्रं जपेच्छिवे । शिवमन्त्रेण संग्रंथ्य शक्ति मन्त्रं जपेच्छिवे । शिव सम्भ्यार भेदेन मालाकार्य्ये करी पिरा ॥ एवं यं भनेदेवि तमेव प्रजपेन्मनूं । इत्यात्युक्तं त्वया पूर्वं किं त्वया विस्मृतं प्रभो । इदानिं मन्यथा प्रोक्तं संसयास्थि मम प्रभो । मातृकातारभिन्नानि शिव शक्ति विहीनके । मातृकाया भिदं नोक्तं मन्त्र माला न्नरुपिणि ॥ ग्रथितासूत्रः । ग्रथिता पट्सूत्रेण देवाः प्रीत्ये सुमालिका । कार्पास वैष्णवी माला पद्मसूत्रे स्था पिवा । दुर्गो भिर्वा । वल्कलैर्घौसैर्वीका

Prof Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

र्पास सूत्रजाः कार्पासं धर्मकर्मादि साधनं सर्वसिद्धिदं । प्रायशः सर्वदेवानां सूत्रोत्पत्तिर्वि
धिं शृणु । सूत्रं द्विजेन्द्र पूतायनी निर्मितं ग्रन्थिवर्जितं । याजीववत्सकानारी सुन्दरी पतिवल्ल
भा । तया कर्तितसूत्रं च कुमारी कर्तितं च वा । श्वेतरक्त स्तुवर्णाभ कल्पवर्णा द्विजादिनः । स
र्वेषां मेव वर्णानां रक्तं सर्वेप्सितप्रदं । त्रिगुणं त्रिगुणी कृत्य भोज्यं प्रक्षाल्य यत्नतः । मेरु
सूत्रेण पट्टेन त्रसरेणु विनिर्मिता । निर्मिताश्चर्मरज्जौ तैः स्पर्शो नापि शुभा मता ॥ हरि
द्रं सर्वथा सूत्रं ग्राम्य कार्यासु संभवं । चैत्र कार्पासजं चाथ तत्पजेन्द्र धनकं परित ॥ गुरुणा
ग्रथिता श्रेष्ठा स्वयं क्षिप्रा ततोऽवरा । सत्या च ग्रथिता श्रेष्ठा न शूद्रादिभिरीश्वरि । एते
शुद्धा स्मरणा श्रेष्ठो जपमाला कृते भृशं । अलाभे तु द्विजातीनामपि वा स्व स्व जातयः । कलौ
मातुलभा विप्रा यथा विप्रास्व धर्मगाः ॥ अथास्याः शोधनं वक्ष्ये समासात्परमेश्वरि ।
कुलमार्गानुसारेण भिन्नोक्त विधिनापि वा । कृतनित्यक्रियाः शुद्ध उक्तेष्वेतेष्वतन्द्रि
त । उपवासं हविष्यन्नात्थैक भक्षमेव वा । विधाय पट्ट कार्पासः सत्वैः सूत्र विनिर्मयेत् ।
उपवासदिने देवि तानि सर्वाणि पूजयेत् । द्विगुणं त्रिगुणं वापि तच्च त्रिगुणमाचरेत् ।
चन्दनाक्षत धूपाद्यैः कुसुमैर्बलीदीपकैः । कर्तव्यानि समासानि न स्थूलानि कृशानि
च । प्रातस्तत्सूत्रमादाय कामनाकार्यभेदतः । श्वेतं नीलं तथा पीतं रक्तवर्णं च कारयेत् ।
॥ अथ पवित्रारोहणं । श्रीदेव्युवाच । कुलनाथानां महेशानि पवित्रारोहणं कथं ।
कस्मिन्काले कथं कार्यं किमर्थं वद मे प्रभो ॥ श्रीभैरव उवाच । पुरा देवासुरैर्देवि
क्षीरोदधिस्तु मन्थितः । तत्रानेके महाभागे कश्यप सूनो वली । मन्थाने योजिते
मद्रो विश्व निन्द्रा विमूर्च्छिदः । न सक्तोति तलस्थानो वर्षा सूवसि मुंततदा । आराधि
तस्तु तेनाहं पवित्रेण महात्मना । दिव्यवर्ष सहस्रान्तु वायुभक्षो महावलः । तुष्टो म
तेन देवेशि किं कर्तव्यं पुरोदितं । ततोऽसौ जगवत भूमौ पपात मत्यदा श्रुमः ।
प्राणित्काले न संक्रामित लाने वाशि भूहर । ततासौ पि मर्यादा वि [illegible]

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

न लान • शिरसाधारितोदेवि जटाजूटे वरानने • ततः सर्वेसु देवेषु शिरसाधारितः शुचिः •
पुनः पवित्रता गाथ वरोदन्तो मया शिवे • पवित्रोपरगं यस्तु क्रियते न फलं तव • दशकोट्या
सुपूजायास्ति वामेव पवित्रक: तस्मात्सर्वेषु देवेषु पवित्रारोपनै क्रमात् • प्रतिपत्यौ
र्णमास्यां तु यस्य या तिथिरुच्यते • द्वादश्यां वैष्णव कार्य्यं शुक्ले समथवा हरेः थ्यातिपा
तेऽयने चैव चन्द्रसूर्य्ये ग्रहे शिव • विषुवेद्वध्दिकाले च गुरौरागमने तथा • नित्यं पावित्र
मुद्दिष्टं प्रावृत्काले त्ववश्यका • कूर्य्यामिथुनसंक्रान्ते मुल्वासंक्रमणावधि • आषाड
उत्तमोमासः आवणोमध्यमो भवेत • हीनो भाद्रपदे पक्षश्चोतः सन्मध्यमोसितः • पंचमि
चाष्टमीचैव नवमीदशमी तिथौ • द्वादश्या च चतुर्द्दश्यां पौर्णमास्या मथापिना • कालो
ग्रीष्मः शरद्वर्षा एषमुख्यतमो प्रिये • केचिद्वसन्तमिच्छन्ति कालं साध्यमिकं वुधाः
• नैव हेमन्त शिशिरौ प्रशस्तौ तौ कदाचन • एकं विज्ञायदेवेशि कृता दिषु यथाक्रमम् •
सौवर्णं रजतं ताम्रं कलौ कार्पासजं शुभं • कौशेयं पट्टकं ~~लाक्षा~~ राशा वनस्थानां तु वल्कलां • पद्म
जातं सोगतानां शूद्राणां क्षौम पिष्यते • वट्नां दर्भसंजातं वैश्यानां तु शणोद्भवं • मूञ्ज
जातं व्रतस्थानां माविकं समरैक्षणं • कार्पासिकं पद्मजं च सर्वेषां सत्त्वमीश्वरि • आम्ना
य भेदाद्भिद्यन्ते सूत्रवर्णाः सुरेश्वरि • पूर्वोर्ध्वयो सितं सूत्रं रक्तसूत्रं तथोत्तरे • पश्चिमे
प्यथ पीतानिः अथो दक्षिणयोर्मितं • निलेनोक्तं भवेत्सूत्रं वडाम्नाये षु कर्हिचित • आं
नाये षथ सर्वेषु प्रशस्तं सितमेव वा ❀ अथ दमनारोपणं • दमनारोपणाख्येकाप
वित्रारोपतौ परा • प्रति संवत्सरे श्चैते यो न कुर्व्वीत साधकः • तस्य वर्षकृता पूजा व्यर्था भा
वेनि भाविनि • कृताम पिविलुप्यन्ति भूतप्रेतादयोगणाः • प्रतिसंवत्सरं तस्मात्कुर्य्यो द्य
त्नेन साधकः • दमनारोपणं कर्म पवित्रारोपणं तथा • दमनेनार्चयेदेव वर्षमध्येन पू
जयेत • तस्य वर्षकृतं पूजा फलं गृह्णाति कामनात • ❀ अथाद्योत्पत्ति वीजमाह • पार्व
Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal
त्युवाच • एक विज्ञेपुमिच्छामि प्राणनाथ महेश्वरि • आम्नायपरमं योगं योगिन्द्रेण

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

स्वयाप्रभो. आवां यूयूक्षतद्धर्म्म दत्तोदाग्धानवह्निना . किमर्थं परिणीताहमथभोगं
समुज्झिता . आवयोः किं सुखंतास्मिन्मृगौतिविवर्धने . यद्यस्ति त्वं मयासार्द्धं चिकिर्षुः
केलिमुत्तमां . संजीवयेत्तदाकामं प्रीयतेमधुर्जने . श्रुत्वेस्थं गिरिजावाक्यं रतिलीला
सुखावहं . स्मिदं विश्राय प्रोवाच्चमानयेतप्रेयसीमिदेः .x. श्रीमहादेव उवाच . ईदृ
शीयदित्वेश्रध्दाकामसंजीविनेप्रिये . नराष्ट्ये स्थिरतिश्चापितेविचेशितीतोन्दुजे . एवमं
जीवयाप्येनं प्रीयतेतवपार्थीति . ख्यातिंप्रख्यापयिष्यामि नवानेनचकर्म्मणा . विधास्यामितथा
चान्यां व्यवस्थांतुवनत्रये . अघोनराङ्कल्गुणाभं तिथिश्चापित्रयोदशी . शुक्लपक्षेश्चैत्रमा
सेयोगोवृध्दिस्तथैवच . पूजामृतमयेष्येनं मूदेतवममापिच . पूष्याधन्वेतिनामास्य . पूष्ये
रेवास्यपिग्रहं . संकल्पारचयिष्यामि . पश्यन्त्यास्तवपार्षति . इत्युक्त्वाशाप्यगणापा
नानेष्यकुसूमानिच . कामसंजीवयामासतत्तदङ्गप्रकल्पयसः . सर्वशरीरंदमनै
र्वदनं कमसेनच . नाभीचम्पकपुष्पोणहृशोकुवलयेनच . मल्लिकाभिः कपोलौ
द्वौ यूथीभिरलकं तथा . द्वौकरौ ~~द्वौ कर्णौ~~ करवीरैश्च पाटलाभिर्हनूद्वयं माधवी
भिर्निर्गुण्डीभिर्द्वेशिरीषैर्गुरणुयोयुगं . नासापुटेद्वेवकुलैः कर्णिकारैर्गलस्तथा . चूतांकु
रैर्भ्रूयुगंकेशपाशः कुरुन्टकैः काञ्चनैरम्भयुगं कुन्दैः ~~कून्दैः~~ कुक्षीयुगं तथा . व
क्षःस्थलमशोकैश्च . जठरंकेतकीदकैः . पार्श्वद्वयं जातिभिश्च . वक्षाणं किंशुकैरपि . तवव
र्गोरुरुयुगंद्वेजंघेजवयातथा . पारिजातैर्मरुवकैः कदम्बैर्बन्धुजीवकैः . अङ्गपादानिसर्वाणि
प्रत्येककुसूमैर्भवेत . . चकारकामदेवस्य समग्रन्तु कलेवरं . दमनैः कल्पयामास सरांश्चापिश
रासनं . वसन्तं कोकिलं भृंगान्मलयानिलमेवच . रतिश्चवामदिग्भागे प्रीतिं दक्षिणतस्तथा .
प्रकल्पभगवानिशोमृतमृज्जावानीमिनं . गृन्हसंजावयामास स्वशक्त्या प्रमथाधिपः सजीवितः
समुत्थायस्वसहायसमन्वितः उमामहेश्वरौ भक्त्याननामनुविडाडवत . विज्ञापयामासतथा
प्राप्तेदेहः स्मरोहरं . किंकर्तव्यंमयादेव तदनुज्ञातुमर्हसि . उवाचाथमहेशानोभक्तिप्रणतकन्धरं .

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

त्रिजगन्मोहयन्नित्यं पौष्पेणाधनुषास्मर । विचरेत्त स्वच्छयैताभिः शक्तिभिः परिवारितः । त्रि
नेत्रिभूत सहायैश्च तथऽमीरेषि ध्रुवं । मोहयेन्युवती पुनः शरैः पञ्चःविधैस्तदा । मन्मकलेव
रंलब्धां त्वया देव्याः त्वया देव्या प्रसादतः । इयं तिथिरनङ्गाख्यात्वनाम्ना भविष्यति । त्वामस्यां
येऽर्च्चयिष्यन्ति गन्धपुष्पादिविस्तरैः । नैवेद्यधूपदीपाद्यैर्गीतवाद्यादिनर्त्तनैः अश्लीलवच
नाक्षेपैर्गर्भोदक(द्रव्य) भोजनैः । योनिलिङ्गादिशब्दैश्च --- हास्यकारकैः । तत्त
दाकारवचनैर्महोत्सवसमान्वितैः । लंनाशागीप्सितांदद्यात्तेषांमहञ्च नात्मरत्त । ~~भूतनपार्श्वस्थां~~
तत्परेऽहनि मत्पूजाविस्तार्य्यो मकरध्वजः । इत्युक्त्वा संविसर्ज्यैनं प्रसन्ना रतिहरौ । उमामुवाच
पार्श्वस्थां विहसन्मानयंश्च तां । देवि त्वद्वाक्यमात्रेण मयाखं जीवितः स्मर । तवापि नाम भुवन
ख्यापयिष्यामि सुन्दरि । कामदेवशरीराख्यैर्द्दमनैरधिवासितैः । पङ्कशोपितमूरैश्च त्वामर्च्च
यन्ति येनरा । तेषां त्वयि कृता पूजा वार्षिकी सहला भवत् । दमनारोपणं कर्म्म न कर्तव्यैः प्र
सादतः । शुभानि नाशयित्वैषा मशुभानि प्रदीस्यति । त्वदीयाश्च गणाः सर्वे हरिष्यन्त्याद्य
कार्च्चनं । यथा तेशारदीयोर्च्चा नित्या क्षेमप्रदायिनी । दमनारोपणं दस्तथा भवतु भूतले
। दमनारोपणं कर्म्म ततः प्रभृति सुन्दरि । स्थितमावश्यकतया कर्तव्यत्वेन चाप्रिये ॐ अ
थ दशमहाविद्यायः षडाम्नाय निर्णय ॐ भुवनेशी महालक्ष्मीः सर्वांनाय प्रगोचरा ।
त्रिपुरा । त्रिपुरा । वाला । विशालाक्षीन्नपूर्णिका । दशवक्त्रेशादेवेशि मयाद्यो पि प्रजा
पते । वगलाचैव मातंगी । सिध्यलक्ष्मी । रहन्धती । आम्नायर्य्याः पश्चिमाख्यास्तु
दक्षेणा प्रजप्यैरा । ताराच्छिन्ना पिशाची च धूम्रा चोत्तरगोचरे कालिकाभेद सहिता उर्ध्वाम्नाय
प्रगोचरा । उपविद्याश्च पाताले विद्याम्नायः प्रकीर्त्तितः ॐ अथ दशमहाविद्याश्लोक । काली
तारा महाविद्या षोडशी भुवनेश्वरि । भैरवीच्छिन्नमस्ता च विद्या धूमावती तथा । वगलासि
द्धिविद्या च मातंगी कमलात्मिके । एता दशमहाविद्या सिद्धिविद्या प्रकीर्तिता ॐ अथ
दशविद्यापुरश्चरणमाह ॐ दिक्षां प्राप्य पुरश्चर्यो षड्मासात्परतो यदि । प्रकृतां

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

यातिपापात्मा अष्टलक्षं च रौरवं । दिक्षां प्राप्य पूरश्चर्य्यो अकृत्वा म्रियते यदि । पच्यते रौरवे घो
रे यावच्चन्द्रार्कमेदिनी । पूरश्चरणकं देवि त्रयोदशप्रकारकं । आत्मवित्तानुसारेण कृत्वा
श्रद्धासमन्वितः । गुरुं संतोष्य यत्नेन प्रयोगं कारयेत् बुधः । पूरश्चरणकं कृत्वा अष्टोत्तरस
तं दिने । अन्तरं च प्रयोगानां कृयते सकुलाम्बुजात् । भक्षन्ति तस्य मांसानि इन्द्राक्षी पुम्रखागणां
। डाकिन्याद्या महाक्रोधात् अर्थयन्ति मुहुर्मुहुः । मृते नरके पच्यन्ति कृमिपाके ऽतिदारुणे ।
प्रयोगेषु च कार्य्येषु दीक्षासु च विधानतः । पुरश्चरणके देवि अन्तरं नैव कारयेत् । दीक्षापू
रश्चरणकं प्रोक्त प्रयोगे त्रिविधो मतः । यथोक्तं क्रियमाणेस्य मन्त्रसिद्धिर्न संशय ।
❋ पार्वत्युवाच । पुरश्चरणशब्दस्य ब्रह्मार्थं चाविधिं ततः । वैदिकाद्याः सर्वमन्त्रा न सिध्यन्ति च यं वि
ना ❋ श्रीईश्वर उवाच । धर्मार्थकाममोक्षाणां साधको मन्त्र उच्यते । तत्सिद्धये पुरो यच्च
चर्यते तत् प्रकीर्तितं । पूरश्चरणकामाख्यं वेदादौ शावरान्तके । मन्त्रे यन्त्रे तथा वक्ष्ये तत्प्रका
रं शृणुष्व हे । जपहोमतर्पणं च मार्ज्जनं विप्रभोजनं । पंचाङ्गकर्मरूपं तत्र दाहुः केचन तत्र
तु । चतुरंगास्तथा त्र्यंगा द्वंगा एकांगिनां पि च । मन्त्राः तिष्ठन्ति देवेषु तथा तन्त्रे पिशाचरे
त । केचित्तु सप्तांगा मन्त्रास्य स्तदंगानां जपादिति । अघमर्षणं सूर्य्यार्घं जलदान पुराणमकैः
। देवार्चया पंचमिश्च तैरेवस्यु दशांगकाः । द्वितीयागात् तथा द्यो नीकर्म तश्चक्रपूजनात् ।
ध्वजलिङ्ग समायोग भाश्च वलिदानतः । महावलिप्रदानाच्च भवं भोकादशांगतः । षोडशांगाः
कौलिकानां वामकानां द्विकेरितं । अमर्त्य श्मशाने सेवातो ऽष्टादशांगास्त्वघोरिणां । सर्वपा
पक्षयं कूर्य्यादन्यथा सिद्धिबन्धकृत । यत्पापं तस्य नाशं च कृत्वा कूर्य्यात् पुरस्क्रियां ।
यथाप्रोक्तेन द्वादशांगेण तस्यासिद्धिरदूरतः । सर्वपापक्षयस्तत्र भवेद्दैदिकक
र्मणि: ❋ कल्पोक्तेन कृतं संख्या त्रेतायां द्विगुणं भवेत् । द्वापरे त्रिगुणो प्रोक्ता क
लौ संख्या चतुर्गुणा ❋ अथ शीतलाया पूरश्चरणमाह । दिवारक्षं शुचिर्भूत्वा हविष्य
षि जपेद्बुधः । ततः स्वास्य दशांशेन होमयेद्द्विजोत्तमे प्रिये । तर्पयेत् तर्थनोयेन पयसा सर्पि

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

घापिवा ॰ मधुनावासितामिश्रतोयेनपरमेश्वरि ॰ देवीञ्चाभिषिंचतोयंतर्प्पणेशास्य
दशांशतः तद्दशांशैर्हविर्द्रव्यै भोजयेद्भक्तितः प्रिये ॰ कालीमन्त्रविदोविप्रान् ॰ दक्षिणांगु
रवेदद्यात् ॰ पाशवंकथितंकल्पंशृणुष्वैवं ततःप्रिये ॰ ॥ रात्रौमांसासवैर्देवीपूजयित्वाविधा
नतः ॰ ततोनग्नांस्त्रियंनग्नारमंश्छेदयुतोपिवा ॰ जपेद्लक्षंततोदेविहोमयेज्वलितेऽनले
॰ योनिकुण्डेस्थितेसर्पिर्मांसमत्स्यमद्ययुतंतथा ॰ दशांशंतर्पयेन्मद्यैर्मांसमिश्रैःसु
साधकः ॰ तर्पणास्यदशांशेन अभिषिञ्च्यजगन्मयीं ॰ दशांशंभोजयेत्साधून्साधकंकालि
काप्रियं ॰ मद्यंमांसंचमत्स्यंच तर्प्पणंचप्रदापयेत् ॰ तंस्तुतोषयेभक्त्या गुरुंस्वर्णा
दिभिःप्रिये ॰ एतत्कल्पद्वयाद्देविमन्त्रःसिध्यतिवैध्रुवं ॰ द्विजातीनांचसर्वेषांदिवा
विधिरिहोच्यते ॰ शूद्राणांचतथाप्रोक्तं रात्रौविष्टंमयाफलं ॥ अथताराया ॰ नक्त
भोजीहविष्याशीजपेल्लक्षचतुष्टयं ॰ रहस्यमालामादायजपेद्वालक्षमेवच ॰ लक्षमात्रं
जपेन्मन्त्रीदशांशमसितोत्पलैः ॰ आज्याक्तैर्जुहुयान्मन्त्रीतद्दशांशेनतर्प्पयेत् ॰ काला
गुरुद्रवापेतैर्विमलैर्गन्धवारिभिःतर्पयेच्चपरांदेवीनत्प्रकारसिहोच्यते ॰ जलैश्चावाह्यवि
धिवत्त्याज्यैरुपचारकैः स्वंतर्पविधिवतदेवींपरिवारानसंस्कृतः ॰ देवीबुध्यात्वमात्मानांसं
पूज्यसाधकोत्तमः ॰ तारिणीसिञ्चयामीतिजलंमूर्ध्निविनिक्षिपेत् ॰ कुम्भरव्यमुद्रयादेवि
नमस्तेनाभिसेवनं ॥ अथनिशाक्रममाह ॰ एवंकुर्वन्नदन्क्षेमनेकंदधिमध्वयं ॰ मधुमां
संचताम्बूलंजपेल्लक्षंचतुष्टयं ॰ दशांशंजुहुयाद्रक्तपद्मैःक्षीराज्यलोलितैः ॰ शवमुण्डंपूर
यित्वाजपस्थानेजपंचरेत् ॰ नारींपश्यन्स्पृशन्गच्छन्महानिशिवनिंददेत ॰ नकार्यःप्र
त्रवांद्वेषांयत्नतःपरिपूजयेत् ॰ जपेनकालनियमोनस्थितोसर्वदाजयेत् ॥ अथछिन्
नायाः ॰ आदौपूजाप्रकर्त्तव्याजपेल्लक्षचतुष्टयं ॰ पालाशैर्बिल्वजैर्वापिजुहुयात्कुंकु
मैफलैः ॰ तर्प्पणादिंततःकुर्यादेवंसिध्दोभवेन्मनुः ॥ अथषोडशीविद्यायाः ॰ तत्र
स्थित्वाजपल्लक्षंसाक्षाद्देवीस्वरूपधृक् ॰ किंशुकैर्हवनंकुर्याद्दशांशेनमहेश्वरि ॰ कुसु

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal.

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

भकुसुमैर्वापि मधुरत्रय मिश्रतैः · ※ अथत्रिपुरभैरव्याः · दीक्षां प्राप्य जपेन्मंत्रं तत्व
लक्षं जितेन्द्रियः · पूर्व्वे भानु सहश्राणि जुहुयाद्ब्रह्मवृक्षकैः · त्रिमध्वकैः प्रसूनैर्वा करवीर
समुद्भवैः ※ अथमहालक्ष्म्याः जपेद्भास्करलक्षं च नियताशीयतव्रतः · तद्दशांशं प्रजुहुया
घृतैस्त्रिस्वादु संयुतैः · पद्मैरमा द्रुमफलैः प्रत्येकमयुतं हुनेत् · सुशीतैः शुचिभिस्तोयैस्तर्पयेदयुत
द्वयं ※ अथमातंग्याः · पुरश्चरणकाले तु षड्शहस्रं जपेन्मनूं · तद्दशांशं हुनेदाज्यैः सर्क
रामधूभिः सह · प्रसूतद्भवैः काष्ठैः साधकः शक्तिभिः सह · एवं पुरस्क्रियां कृत्वा प्रयोगं विधि
माचरेत् ※ अथभुवनेश्वर्य्याः · रविलक्षं जपेन्मत्रं पायसै मधुरान्वितैः · दशांशं जुहु
यामन्त्री तद्दशांशं यथाक्रमं · तर्प्पणं मार्ज्जनं कूर्य्यात्तथा ब्राह्मण भोजनं ※ अथधूमा
वत्याः · जपं कृष्णचतुर्द्दश्यां शून्यागारे दिवानिशं · उपवासरतश्चैव मेकाहान्नि
माप्नुयात्
ध्दिदा भवेत् · यद्वा स्मशाने विपिने जपं लक्षं तु वाग्यतः · सोऽपि स आद्रवासश्च ते नम
न्त्रः प्रसिध्यति · होमं चात्र घृतेनैव तर्प्पणादिं ततश्चरेत् · अथवा प्रजपेद् लक्षं स्म
शाने विगताम्बरे · नीशाभोजी दशांशेन तिलै हवनमाचरेत् ※ अथवगलाया · पि
तां वरधरो भूत्वा पूर्व्वाशाभिमूखास्थितः · लक्षमेकं जपेन्मत्रं हरिद्राग्रंथिमालया ·
ब्रह्मचर्य्यरतो नित्यं प्रयातो ध्यानतत्परः · प्रियंगु पायसेनापि पीतपूष्पेन पूजयेत् ·
· इतिश्री रहस्य त्रयोविंशपटलः २३ · अथजपरहस्यमाह · स्वस्वध्वनि प्रोच्चारि
ताप्रभुत्वं प्राप्नुवन्तिते · मन्त्राक्षरतिचित्सूत्रे प्रोक्तानि पारिभावयेत् · तामेव परमे व्योनि
परमामृतसंज्ञके · दर्शयेदामसद्भावपूजाहोमादिभिर्व्विना ※ अथमन्त्राणां सूतका
दिनिर्णयमाह · जातसूतकमादौ स्यात्मृतसूतकमन्तकं · सूतकद्वयसंयुक्तो यो
मन्त्रस्य न सिध्यति · गुरु कुण्डलिनि ध्यानं विवाहः परीकीर्तिताः · द्विरागमो भवेत्ता
नं संयोगः संध्यया भवेत् · अर्घदानं भवेद्गर्भा गायत्री त्वद्य मासिकं भूतशुध्या
दियाशानां तत्रावधेयं [illegible] · [illegible] यामस्तु संक्रिया ·

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0 In Public Domain. Digitization by eGangotri

ध्यानोच्चारेमहेशानि बालको नियतिसारितः । मन्त्रोच्चारणतो देवि जातसूतकमीरितं । जातसू
तस्य दोषस्य शमनार्थं महेश्वरि । दशविंशतिपंचाशद्यथाशक्त्या जपेच्छिवे । दशांशादि
पुरश्चर्य्या संस्कारा दशवै शिवे । ब्रह्मादिसमादिष्टं मृतिसंश्रृणु सादरं ॥ संस्काराः प्र
शावांज्ञान अथजप्नाहृदि शिवे । प्रसन्नां तत्क्रमेणैव तलिद्धिसाधनं तथा । सोहंभावे
मात्तृकाप्रिश्यचचैतन्यमेवलं । अंगशानंचतादात्म्यं तदनन्तरमीरितं विसर्ज्जनं म
हेशानि मृतसूतकमीरितं । मृतसूतकशान्त्यर्थं दशविंशतिवा जपेत् । तेन तस्य निवृ
त्तिर्भिभवत्येव न संशयः ॥ अथवा । ब्रह्मबीजं मनो दत्त्वा आद्यन्त परमेश्वरि । स
प्तवारं जपेन्मन्त्रं सूतकद्वयमुक्तये । एवं जपं पुराकृत्वा तेजोरूपं समर्पयेत् ॥ अथार
ब्धकर्मसूतकान्तत्याज्यं । यज्ञे व्रतविवाहेषु अर्घहोमार्चने जपे । आरब्धे सूतकं न
स्यादनारम्भे च सूतकं । प्रारम्भो वरणं यज्ञे संकल्पो व्रतजापयेत् । नान्दीमुखं विवा
हादौ श्राद्धे पाकपरिस्क्रिया । जपो दीक्षार्च्चनविधिः कार्य्यो दीक्षान्वितैर्नरैः । नास्ति
पापं यतस्तेषां सूतकं वा यतात्मनां । सूतके मृतके चैव द्विविधा मन्त्रजातयः । जपं चार्घं त
था कुर्य्यान्मन्त्रन्यासपुरःसरं ॥ अथ मन्त्रविद्ययोर्भेदमाह । मन्त्रविद्याविभागेन द्विवि
धा मन्त्रजातयः । मन्त्राः पुन्देवताप्रोक्ता विद्यास्त्रीदेवता मता । पुंमन्त्राः हूँ फट् ङन्ताः स्यु
र्द्विठान्ताः स्युः स्त्रियो मताः । नपुंसका नमोन्ताः स्युरित्युक्ता मनवस्त्रिधा । एतन्सून्याम
ह्यविद्या महामन्त्रसुगीयते । चन्द्रात्मिकास्मृता विद्या मन्त्रा देवी प्रदीपका । आग्ने
यामं प्रबुध्यन्ते प्राणोश्चरति दक्षिणे । भागन्यस्मिन्नमते प्राणे सौम्या बोधं प्रया
न्ति हि । नाडिद्वयगते प्राणे सर्व्वे बोधं प्रयान्ति ते । प्रयच्छन्ति फलं सर्वे प्रबुध्या म
न्त्रिणां द्रुतं ॥ अथ मन्त्रशिखामाह । श्रृणु देवि परं तत्त्वं सर्व्वशानोत्तमोत्तमं । येन
विज्ञानमात्रेण क्षिप्रं विद्या प्रसीदति । मूलकुण्डलयाज्ञाके भुजंगाकारस्वरूपिणी ।। त
त्रमीनत्तवागोयं ... सहस्रास्थिताः ।

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

॥ अरू येस्माको २नं को काफि माछ ॥

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal

CC-0.In Public Domain. Digitization by eGangotri

Prof. Madhav Prasad Lamichhane Collection, Kathmandu, Nepal